

КЛАЙВ СТЕЙПЪЛС ЛУИС

ПЛАВАНЕТО НА

„РАЗСЪМВАНЕ“

Част 3 от „Хрониките на Нарния“

Превод от английски: Светла Биюкова, 2005

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

КАРТИНАТА В СПАЛНЯТА

Имаше някога едно момче на име Юстас Кларънс. Фамилията му бе Скруб^[1] и почти напълно я заслужаваше. Родителите му го наричаха Юстас Кларънс, а учителите — Скруб. Не мога да ви кажа как го наричаха приятелите му, защото нямаше такива. Той не казваше на родителите си майко и татко, а Харолд и Алберта. Те самите бяха много съвременни и напредничави хора. Бяха вегетарианци, непушачи, въздържатели и носеха специален вид бельо. В къщата им имаше малко мебели и почти никакви завивки по леглата, а прозорците бяха винаги отворени.

Юстас Кларънс обичаше животните, особено бръмбарите — но само мъртви и забучени с карфици върху картон. Обичаше и онези книги, в които имаше и информация, и картинки на зърнохранилища или пък на дебелички дечица от други страни, които правеха упражнения в образцови училища.

Юстас Кларънс не харесваше братовчедите си, четиримата Певънзи — Питър, Сюзан, Едмънд и Луси, но доста се зарадва при новината, че последните двама ще им идват на гости. Дълбоко в себе си обичаше да командва и да тормози другите. И макар да бе слабичък и дребен и не можеше да се опре дори на Луси, да не говорим за Едмънд, знаеше десетки начини да им направи живота черен, щом си е у дома, а те са само гости.

Едмънд и Луси изобщо не искаха да гостуват на чичо Харолд и леля Алберта. Но нямаха друг избор. Баща им отиваше за четири месеца в Съединените американски щати да изнася лекции, а майка им трябваше да замине с него, понеже от десет години не бе вземала истински отпуск. Питър учеше упорито за изпит и щеше да прекара лятото, като взема уроци от стария професор Кърк, в чиято къща четирите деца бяха преживели чудни приключения преди много години по време на войната. Ако той все още живееше в същата къща, щеше да покани всички да му гостуват. Само че оттогава професорът

бе обеднял и сега обитаваше малка селска къща само с една стая за гости.

Щеше да е прекалено скъпо да заминат другите три деца за Щатите, затова отпътува само Сюзан. Възрастните я смятаха за красавицата на семейството и понеже не я биваше много в ученето (иначе бе зряла за възрастта си), майка им каза, че „за нея ще бъде по-полезно да замине за Щатите, отколкото за малките“. Едмънд и Луси се опитаха да не злобят заради късмета на Сюзан, но все пак бе ужасно, че трябваше да прекарат лятната ваканция на гости у леля си. „Но за мен е още по-ужасно — роптаеше Едмънд, — защото ти поне ще си имаш собствена стая, а аз ще трябва да съм в една стая с онзи досадник Юстас.“

Историята започна през един следобед, когато Едмънд и Луси бяха откраднали няколко скъпоценни минути насаме. И, естествено, разговаряха за Нарния, тяхната собствена тайна страна. Предполагам, че повечето от нас си имат свои тайни страни, но те са само въображаеми. Едмънд и Луси имаха повече късмет от останалите хора. Тяхната тайна страна бе истинска. Бяха ходили в Нарния два пъти — не наужким или насън, а наистина. Естествено, бяха се озовали там чрез магия — единствения начин да попаднеш в страната. Бяха обещали или почти обещали, че някой ден ще се завърнат отново. Можете да си представите, че те често разговаряха за това, по-точно винаги, когато им се удадеше възможност.

Двамата бяха в стаята на Луси, седнали на края на леглото ѝ, и разглеждаха картината на отсрещната стена. Това беше единствената картина в къщата, която им харесваше. На леля Алберта не ѝ допадаше (именно затова я беше скрила в тази забутана стаичка на втория етаж), но не можеше да я изхвърли, защото ѝ беше подарък от човек, когото не искаше да обиди.

Картината изобразяваше кораб, който „летеше“ почти направо срещу тях. Носът му бе позлатен и оформен като драконска глава с широко отворена уста. Имаше само една мачта и голямо, яркочервено квадратно платно. Отстрани — това, което се виждаше от страните зад позлатените криле на дракона — корабът беше зелен. Той току-що се беше възкачил на гребена на една прекрасна синя вълна. По-близкият склон на вълната се спускаше напред и бе покрит с ивици и мехурчета. Корабът бе леко наклонен към бакборда си — явно беше понесен от

бърз вятър. (Между другото, ако изобщо смятате да четете тази книга и ако още не знаете тези думи, най-добре запомнете, че лявата страна на кораба, когато се гледа напред, се казва бакборд, а дясната — щирборд.) Слънчевата светлина падаше отляво и водата от тази страна беше наситена със зелени и пурпурни цветове. От другата страна цветът ѝ бе тъмносин от сянката на кораба.

— Въпросът е дали това не разваля още повече нещата — каза Едмънд. — Гледаш нарнийски кораб, а не можеш да се озовеш там.

— Е, все пак гледането е по-добре от нищо — отвърна Луси. — А този кораб наистина има много нарнийски вид.

— Пак ли старата играчка? — ухили се Юстас Кларънс, който беше подслушвал пред вратата и сега влезе в стаята. Миналата година, когато беше на гости на семейство Певънзи, той успя да ги чуе как си говорят за Нарния и обичаше да ги дразни за нея. Разбира се, Юстас смяташе, че те си измислят всичко, и тъй като беше неспособен да измисли каквото и да било, не одобряваше разговорите им.

— Не си желан тука — хладно отбеляза Едмънд.

— Опитвам се да се сетя за един стих — каза Юстас. — Звучи така:

*Едни деца играят си на Нарния
ще я докарат май до психиатрия...*

— Първо на първо, „Нарния“ и „психиатрия“ не се римуват — отговори Луси.

— Това е асонанс — каза Юстас.

— Не го питай какво е асо... нещо си! — намеси се Едмънд. — Той точно това иска. Не казвай нищо и може би ще си излезе!

При такова посрещане повечето момчета или се изнасят, или побесняват. Юстас не направи нито едно от двете. Просто продължи да се мотае наоколо ухилен и след малко заговори пак.

— Харесва ли ви тази картина? — попита той.

— За бога, не му позволявай да започне пак да разсъждава за изкуството и прочие — бързо рече Едмънд, но Луси, която винаги казваше истината, вече беше отговорила:

— Да. Много ми харесва.

— Това е една скапана картина — рече Юстас.

— Няма да я виждаш, ако излезеш — каза Едмънд.

— Защо ти харесва? — обърна се Юстас към Луси.

— Ами, първо — започна Луси, — харесва ми, защото корабът изглежда сякаш наистина се движи. И водата изглежда сякаш наистина е мокра. И вълните изглеждат сякаш наистина се надигат и спадат.

Разбира се, Юстас знаеше много начини да отговори на това, но замълча. А не каза нищо, защото точно тогава погледна вълните и видя, че те наистина изглеждаха сякаш се надигат и спадат. Той беше пътувал на кораб само веднъж (и то само до остров Уайт) и преживя ужасен пристъп на морска болест. От гледката на вълните отново му се догади. Той позеления и се опита да погледне пак. И тогава и трите деца се ококориха и зяпнаха.

Това, което видяха, не е за вярване, когато го четете, но беше почти толкова трудно за вярване и когато ставаше пред очите им. Предметите на картината се движеха. Изобщо не приличаше и на кино — цветовете бяха прекалено ярки и естествени. Носът на кораба се заби във вълната и се посипаха безброй пръски. После вълната се извиси зад кораба и за пръв път се видяха палубата и кърмата. След това изчезнаха, когато следващата вълна срещна кораба и носът се надигна отново. В същия миг тетрадката върху леглото до Едмънд се разлисти, вдигна се и се понесе по въздуха към стената зад тях. Луси усети как косата ѝ се вее около лицето като през ветровит ден. А денят бе наистина ветровит, само дето духаше от картината. Изведнъж заедно с вятъра долетяха и шумовете — бученето на вълните, плискането на вода в борда, скърцането и непрекъснатият грохот на вятъра и водата. Но това, което наистина убеди Луси, че не сънува, бе силният мирис на солено.

— Престанете — долетя гласът на Юстас, писклив от уплаха и недоволство. — Това е някакъв глупав номер, който вие двамата ми погаждате. Престанете, защото ще кажа на Алберта... О-о-о!

Другите двама бяха свикнали с приключенията, но когато Юстас Кларънс изкрещя „О-о-о!“, те също извикаха „О-о-о!“. Причината беше огромната студена и солена струя, която рухна от картината, и те останаха без дъх от удара ѝ, освен че се измокриха до кости.

— Ще строша това скапано нещо! — извика Юстас.

В този момент се случиха няколко неща. Юстас се втурна към картината. Едмънд, който знаеше някои неща за вълшебствата, скочи след него, за да го предупреди да внимава и да не се държи като глупак. Луси се вкопчи в Юстас от другата му страна и бе повлечена напред. Дотогава или те се бяха смалили, или картината беше станала много по-голяма. Юстас скочи и се опита да я смъкне от стената, но се озова на рамката. Пред него имаше не стъкло, а истинско море с вятър и вълни, които се разбиваха в рамката като в скала. Той се уплаши и сграбчи другите двама, които току-що бяха скочили до него. За секунда се сборичкаха и закрепяха. Точно когато помислиха, че са запазили равновесие, огромна синя вълна връхлетя върху им, помете ги и ги повлече към морето. Устата на Юстас се напълни с вода и отчаяният му вик внезапно секна.

Луси благодари на съдбата, че предишния срок се бе занимавала усърдно с плуване. Наистина щеше да се справи по-добре, ако беше избрала по-бавен стил. Освен това и водата беше много по-студена, отколкото изглеждаше само на картината. Все пак тя запази самообладание и изрита обувките си, както трябва да постъпи всеки, попаднал в дълбока вода с дрехите. Успя дори да задържи устата си затворена и очите отворени. Още бяха близо до кораба — виждаше извисения зелен корпус и моряците на палубата, които гледаха към тях. Тогава, както се очакваше, Юстас се вкопчи панически в нея и двамата потънаха.

Когато отново се показаха на повърхността, тя видя как една бяла фигура скача от кораба. Сега Едмънд плуваше близо до нея и държеше Юстас за ръцете. Тогава някой друг, чието лице ѝ беше смътно познато, я подхвана от другата страна. От кораба викаха силно, на фалшборда се тълпяха моряци и хвърляха въжета. Едмънд и непознатият я връзваха с въжетата. След това започна едно, както изглеждаше, много дълго бавене и през това време лицето ѝ посиня и зъбите ѝ затракаха. Всъщност забавянето не беше много дълго — от кораба чакаха момента, когато можеха да я издърпат на палубата, без да я блъснат в корпуса. Въпреки всичките им усилия, когато накрая — мокра и трепереща — стъпи на палубата, коляното ѝ беше натъртено. После качиха Едмънд, а след него и нещастния Юстас. Последен се качи непознатият — златокосо момче, с няколко години по-голямо от Луси.

— Ка... Каспиан! — ахна тя, щом успя да си поеме дъх.

Защото това беше тъкмо той, Каспиан — младият крал на Нарния, на когото бяха помогнали да се възкачи на трона по време на предишното идване. Веднага след това го позна и Едмънд. Тримата се здрависаха и се потупаха по гърбовете с голямо удоволствие.

— А кой е вашият приятел? — почти веднага попита Каспиан и се обърна към Юстас с весела усмивка.

Юстас плачеше по-силно, отколкото може да плаче момче на неговите години, което се е измокрило, и крещеше:

— Пуснете ме да си ходя! Пуснете ме да си ида вкъщи! Тук не ми харесва!

— Да те пуснем? — зачуди се Каспиан. — Но къде?

Юстас се втурна към борда на кораба, като че ли очакваше да види рамката на картината да виси някъде над морето, а може би също да зърне спалнята на Луси. Видя само пенливи сини вълни и бледосиньо небе, които се простираха чак до хоризонта. Едва ли можем да го виним, че сърцето му се сви. Той повърна.

— Хей, Райнелф! — извика Каспиан на един от моряците. — Донеси греяно вино за Техни величества. Трябва да се сгреете след това къпане.

Той нарече Едмънд и Луси Техни величества, защото те заедно с Питър и Сюзан бяха крале и кралици на Нарния много преди него. Времето в Нарния тече различно от нашето. Ако прекарате сто години в Нарния, ще се върнете в нашия свят в същия ден и час, в който сте тръгнали. И ако се върнете в Нарния след седмица, може да се окаже, че там са минали хиляди години или пък един ден, или пък нито минута. Никога не можете да разберете, преди да сте пристигнали. Следователно, когато предния път децата дойдоха в Нарния за втори път, за нарнийците бе еднозначно на това, когато в Англия се е завърнал крал Артур (както някои казват, че ще стане. Колкото по-скоро, толкова по-добре според мен!).

Райнелф дойде с гарафа греяно вино, от която се вдигаше пара, и четири сребърни чаши. Точно каквото му трябваше на човек — Луси и Едмънд отпиваха и усещаха как топлината се разливаше чак до пръстите на краката им. Но Юстас се намръщи и се задави, после взе да плюе и отново повърна. Заплака и попита дали имат от успокояващата нервите витаминизирана храна „Пламптри“ (и ако

може да му я приготвят с дестилирана вода). Настоя да слезе на брега на първото пристанище.

— Весело моряче сте ни довели, братко... — засмяно прошепна Каспиан на Едмънд, но преди да продължи, Юстас отново избухна:

— А-а! Пфу! Какво е това? Махнете това ужасно нещо!

Всъщност този път можеше да бъде извинен донякъде за леката си изненада. Нещо много любопитно, излязло от каютата на задната палуба, се задаваше към тях. Можете да го наречете мишка (а то си беше такава). Но това бе мишка, изправена на задните си крака и висока около половин метър. Главата ѝ беше украсена с тънка златна лента, която минаваше под едното и над другото ухо и в нея бе затыкнато дълго червено перо. (Понеже козината на мишката беше много тъмна, почти черна, контрастът беше поразителен.) Лявата лапа бе отпусната върху дръжката на меч, дълъг почти колкото опашката ѝ. Пазеше съвършено равновесие, докато крачеше сериозно по люлеещата се палуба, а маниерите ѝ бяха аристократични. Луси и Едмънд веднага го познаха. Беше Рипичийп — най-храброто същество сред Говорещите зверове на Нарния и Главатаря на Мишките. Той си бе спечелил неувяхваща слава във втората битка на Беруна. На Луси както винаги ѝ се прииска да вземе Рипичийп в ръце и да го гушне. Но много добре знаеше, че това удоволствие е невъзможно — той щеше дълбоко да се обиди. В замяна тя коленичи, за да говори с него.

Рипичийп направи крачка напред с левия крак, премести десния назад, поклони се, целуна ѝ ръка, изправи се, засука мустаци и рече с пискливия си пронизителен глас:

— Приемете скромните ми почитания, Ваше величество! И вие също, Ваше величество! — Той се поклони на Едмънд. — Нищо друго освен присъствието на Ваши величества не липсваше на това славно приключение.

— Пфу, махнете го оттук! — жално проточи Юстас. — Мразя мишки. Не мога да понасям и дресирани животни. Те са глупави, прости и... и сантиментални.

— Да разбирам ли — обърна се Рипичийп към Луси, след като дълго бе гледал Юстас, — че това безобразно неучтиво лице е под протекцията на Ваше величество? Защото, в противен случай...

В този миг Едмънд и Луси кихнаха едновременно.

— Колко съм глупав, та вие сте с мокри дрехи! — каза Каспиан. — Хайде да слезем долу и да се преоблечете. Разбира се, ще ти дам моята каюта, Луси, но за съжаление на кораба нямаме женски дрехи. Ще трябва да се задоволиш с някои от моите. Бъди добър, Рипичийп, и води.

— Ако дамата заповяда — рече Рипичийп, — дори въпросите на честта трябва да отстъпят... поне засега... — Той хвърли смразяващ поглед на Юстас.

Каспиан ги поведе напред и след няколко минути Луси премина през вратата на кралската каюта. Тя моментално я хареса — и трите квадратни прозорчета с изглед към синия водовъртеж зад кърмата, и ниските пейки с възглавнички, заобикалящи масата от три страни, и висящата сребърна лампа (по фината изработка веднага позна, че е измайсторена от джуджета), и плоския златен образ на Аслан на предната стена над вратата. Обхвана всичко с един поглед, защото Каспиан веднага отвори друга врата от страната на щирборда и каза:

— Това ще бъде твоята стая, Луси. Само да извадя сухи дрехи и за мен... — Той ровеше в едно чекмедже, докато говореше. — После ще те оставя да се преоблечеш. Ако изнесеш мокрите си дрехи пред вратата, ще наредя да ги занесат в камбуза и да ги изсушат. Луси се почувства като у дома, сякаш бе живяла в каютата на Каспиан седмици наред. Не я притесняваше и движението на кораба, защото в миналото като кралица на Нарния беше пътувала неведнъж по море. Каятата беше съвсем малка, но с ярко изрисувани стени (с птици, животни, алени дракони и лози) и безупречно чиста. Дрехите на Каспиан й бяха твърде големи, но щеше да свикне. Обувките, сандалите и моряшките ботуши обаче бяха безнадеждно големи, но нямаше нищо против да ходи боса на кораба. Щом се облече, погледна през близкия прозорец към водата, бягаща покрай корпуса, и въздъхна дълбоко. Беше сигурна, че плаването ще бъде чудесно.

[1] От англ. Scrub — незначителен малък човечец — бел.ред. ↑

ГЛАВА ВТОРА

НА БОРДА НА „РАЗСЪМВАНЕ“

— А, ето те и теб, Луси — каза Каспиан. — Точно теб очаквахме. Това е нашият капитан, лорд Дриниан.

Тъмнокосият мъж коленичи и целуна ръката й. Единствените, които присъстваха на сцената, бяха Рипичийп и Едмънд.

— Къде е Юстас? — попита Луси.

— Легна си — отвърна Едмънд. — Мисля, че нищо не може да се направи. Ако се опиташ да си мил с него, това го прави още по-зъл.

— Междувременно — поде Каспиан, — искаме да говорим с теб.

— Точно така — подкрепи го Едмънд. — Най-напред за времето. По нашето време измина една година, откакто си тръгнахме оттук тъкмо преди коронацията ти. Колко време е минало в Нарния?

— Три пълни години — отговори Каспиан.

— Нормално ли върви всичко?

— Нали не смяташ, че щях да напусна кралството си и да тръгна по море, ако нещо не беше наред? Не би могло да бъде по-нормално. Вече няма проблеми между телмарините, джуджетата, Говорещите зверове, фавните и останалите. А с онези размирни великани на границата така се разправихме миналото лято, че сега ни плащат дан. За регент на моето място оставих една прекрасна личност — джуджето Тръмпкин. Помните ли го?

— Милият Тръмпкин. Разбира се, че го помня — каза Луси. — Едва ли би могъл да направиш по-добър избор.

— Верен като язовец, мадам, и храбър като... като мишка — намеси се Дриниан. Щеше да каже „като лъв“, но съзря погледа на Рипичийп, впит в него.

— И накъде сме се отправили? — попита Едмънд.

— Хм, това е доста дълга история — отвърна Каспиан. — Може би си спомняте, че когато бях малък, моят чичо-узурпатор се отърва от седмина приятели на баща ми (които сигурно щяха да са на моя

страна), като ги изпрати да изследват непознатите Източни морета отвъд Уединените острови.

— Да, и никой от тях не се завърна — каза Луси.

— Точно така. В деня на моята коронация с благословията на Аслан аз се заклех, че щом веднъж въведа мир в Нарния, сам ще отплавам на изток за една година и един ден, за да открия приятелите на баща си или да науча за смъртта им и да отмъстя за тях, ако мога. Имената им бяха лорд Ревилиан, лорд Берн, лорд Аргоз, лорд Мавраморн, лорд Октесиан, лорд Рестимар и... другият с трудното име.

— Лорд Рууп, сир — каза Дриниан.

— Рууп, разбира се — довърши Каспиан. — Това е главното ми намерение. Но Рипичийп храни още по-велика надежда...

Погледите на всички се обърнаха към Мишката.

— Голяма като духа ми — каза той. — Макар и може би малка като ръста ми. Защо да не стигнем до самия източен край на света? И какво ще намерим там? Мисля, че ще намерим страната на самия Аслан. Великият Лъв винаги идва при нас от изток, през морето.

— Гледай ти, това наистина е идея! — прошепна Едмънд възхитено.

— Но как смяташ — каза Луси, — дали страната на Аслан е такава страна, до която може да се стигне с кораб?

— Не знам, мадам — отвърна Рипичийп, — но има нещо друго. Когато все още бях в люлката си, една горска жена, една дриада, изговори над мен следния стих:

*Когато срещнат се небето и земята,
и сладка стане ли водата,
не се съмнявай, Рипичийп,
пристигнал си там, най-накрая,
където изтокът граничи с безкрая.*

Не знам какво значи това, но магията му не ме е напускала никога през живота ми. След кратко мълчание Луси попита:

— А сега къде се намираме, Каспиан?

— Капитанът ще ти отговори по-добре от мен — рече Каспиан, а Дриниан извади картата си и я разгъна на масата.

— Това е разположението ни — посочи той към нея. — Или поне беше днес на обед. Имахме попътен вятър след Каир Паравел и се отправихме леко на север към Галма, където пристигнахме на следващия ден. Останахме на сушата една седмица, защото херцогът на Галма организира турнир в чест на Негово величество, който свали от конете множество рицари...

— И самият той беше съборен няколко пъти, Дриниан. Още имам белези — намеси се Каспиан.

— ... и свали от конете множество рицари — повтори засмяно Дриниан. — Според нас херцогът щеше да се зарадва, ако Негово величество кралят се беше оженил за дъщеря му, но от това нищо не излезе...

— Кривогледа е и има лунички — каза Каспиан.

— Горкото момиче — въздъхна Луси.

— И тъй, отплавахме от Галма — продължи Дриниан — и се натъкнахме на безветрие, което продължи почти два дни. Наложихме се да гребем, но после задуха отново и стигнахме до Теребинтия едва на четвъртия ден след тръгването ни от Галма. Тамошният крал изпрати предупреждение да не спираме, защото в Теребинтия върлувала болест, но ние заобиколихме носа, хвърлихме котва край едно заливче далече от града и се запасихме с вода. После трябваше да останем на дрейф три дни, докато задуха югоизточният вятър, и поехме към Седемте острова. На третия ден ни застигнаха пирати (теребинтинци, ако се съдеше по флага им). Видяха, че сме добре въоръжени, и се отдалечиха, след като си разменихме по няколко стрели...

— А трябваше да ги преследваме, да ги вземем на абордаж и да ги избесим до последния кучи син! — намеси се Рипичийп.

— А след още пет дни вече бяхме наближили Муил, който, както знаете, е най-западният от Седемте острова. После гребяхме през пролива и около залез слънце пристигнахме в Червеното пристанище на остров Брен, където ни посрещнаха с гостоприемнен пир и се запасихме с толкова храна и вода, колкото искахме. Тръгнахме от Червеното пристанище преди шест дни и вече напредваме с чудесна скорост, така че се надявам да видим Уединените острови вдругиден.

Общо плаваме от почти трийсет дни и сме изминали повече от хиляда и двеста мили от Нарния дотук.

— Ами след Уединените острови? — попита Луси.

— Никой не знае, Ваше величество — отвърна Дриниан. — Освен ако самите жители на Уединените острови не ни кажат.

— По наше време и те не знаеха — каза Едмънд.

— В такъв случай — възкликна Рипичийп — истинските приключения започват едва след Уединените острови!

Каспиан им предложи да ги разведат из кораба преди вечеря, но Луси я загриза съвестта и каза:

— Мисля, че трябва да отида да видя Юстас. Ужасно е да страдаш от морска болест. Ако старият ми еликсир беше тук, щях да го излекувам.

— Но той е тук — рече Каспиан. — Съвсем ми беше излязъл от главата. Забрави го като си тръгна и реших, че може да се причисли към кралското съкровище. Затова го взех с мен. Но нима смяташ, че трябва да го хабиш за морска болест?

— Достатъчна е само капчица — каза Луси.

Каспиан отвори близкото чекмедже под пейката и извади прекрасното диамантено шишенце, което Луси така добре си спомняше.

— Вземете го, кралице, то е ваше — каза той.

След това излязоха от каютата и се озоваха сред слънчевата светлина.

На палубата имаше два големи дълги капака — пред и зад мачтата. И двата бяха отворени, както винаги в хубаво време, за да пропускат въздуха и светлината в трюма на кораба. Каспиан ги поведе надолу по една стълба в задния люк. Тук те се озоваха в помещение, където от двете страни имаше пейки за гребците, а светлината се процеждаше през отворите за веслата и танцуваше по тавана. Естествено корабът на Каспиан не беше жестокосърдечна галера, задвижвана от роби-гребци. Веслата се използваша само когато нямаше вятър или когато влизаха или излизаха от пристанище и всички (освен Рипичийп, чиито крака бяха твърде къси) се редуваха да гребат. От двете страни на кораба пространството под пейките беше оставено празно за краката на гребците. В средата обаче имаше нещо като дупка, която стигаше чак до кила и бе пълна с всякакви хранителни

продукти: чували с брашно, бъчви с вода и бира, качета със свинско, делви с мед, мехове с вино, ябълки, ядки, сирене, бисквити, подправки, резени бекон. От тавана — тоест от долната страна на палубата — висяха пушени меса и плитки лук, както и хамаците за моряците, в които спяха в свободните от дежурство часови. Каспиан ги поведе назад, като стъпваше от пейка на пейка. За него поне бяха стъпки, за Луси — нещо средно между стъпки и подскоци, а за Рипичийп — направо дълги скокове. Накрая стигнаха до една преграда, в която имаше врата. Каспиан отвори вратата и ги въведе в каюта, която изпълваше кърмата на кораба точно под каютите на палубата. Само че не беше толкова удобна. Беше много ниска и стените ѝ се наклоняваха така, че почти нямаше под. И тук имаше прозорци с дебели стъкла, но бяха до водата и не се отваряха. Всъщност точно в този момент корабът се наклони и те станаха първо златисти от светлината и после тъмнозелени от морската вода.

— Ние с теб трябва да спим тук, Едмънд — каза Каспиан. — Ще оставим роднината ти на койката, а ние ще си окачим хамаци.

— Умолявам ви, Ваше величество... — започна Дриниан.

— Не, не, капитане — рече Каспиан, — вече спорихме за това. Вие с Райнс (Райнс беше помощник-капитанът) управлявате кораба и ще имате грижи много нощи наред, докато ние пеем песни и си разказваме приказки, така че трябва да вземете лявата каюта на палубата. Крал Едмънд и аз можем да си легнем тук долу много уютно. Но как е непознатият?

Целият позеленял, Юстас се нацупи и попита дали ще стихне скоро бурята.

— Каква буря? — зачуди се Каспиан.

Дриниан избухна в смях и извика:

— Буря ли, млади господарю?! Времето е по-хубаво, отколкото може да мечтае човек.

— Кой е този? — раздразнено попита Юстас. — Махнете го оттук. Гласът му ми се набива в главата.

— Донесох ти нещо, което ще те накара да се чувстваш по-добре, Юстас — каза Луси.

— Ох, махнете се и ме оставете на мира! — изръмжа Юстас.

Все пак изпи една капка от шишенцето, макар да каза, че било гадно (в каютата се разнесе приятно ухание, когато Луси го отвори).

След като преглътна, лицето му видимо си възвърна цвета и сигурно се е почувствал по-добре, защото вместо да се оплаква от бурята и главоболието си, започна да настоява да бъде свален на брега и да твърди, че на първото пристанище ще „депозира жалба“ срещу всички пред британския консул. Но когато Рипичийп го попита какво е това „жалба“ и как се депозира (Рипичийп си помисли, че това е особен начин за провеждане на двубой), Юстас само промърмори:

— Как може да не знаеш такова нещо!

В края на краищата успяха да убедят Юстас, че вече плават с възможно най-високата скорост към най-близката суша и че имаха толкова власт да го изпратят обратно в Кеймбридж (там живееше чичо Харолд), колкото да го изпратят на Луната. След това той намусено се съгласи да облече чистите дрехи, които му предложиха, и да излезе на палубата.

Сега Каспиан ги разведе из кораба, макар че вече бяха видели по-голямата част от него. Качиха се на предната палуба и видяха вахтения, който беше застанал на малка площадка в гърлото на позлатения дракон и надзърташе през отворената му уста. Под предната палуба се намираше камбузът (или корабната кухня) заедно с каютите на боцмана, дърводелеца, готвача и главния стрелец. Ако смятате, че е странно камбузът да се намира на носа и си представяте пушека от комина, носещ се над кораба, това е, защото си мислите за параход, където вятърът е винаги насрещен. На кораб с платна вятърът винаги духа отзад и всичко по-миризливо се слага колкото се може по-напред. Качиха ги и на наблюдателницата. Отначало им беше страшно да се люлеят напред-назад, а и палубата да е мъничка и толкова отдалечена. Стана им ясно, че ако паднеха, можеха да цопнат и в морето. После ги заведоха на задната палуба, където беше дежурен Райнс заедно с още един мъж на големия рул. Зад тях се издигаше покритата със златен лист опашка на дракона, а от вътрешната ѝ страна се извиваше кръгла пейка. Корабът се наричаше „Разсъмване“. Бе мъничък в сравнение с някой от съвременните кораби или дори в сравнение с рибарските съдове, платноходките, бойните кораби и галеоните, които Нарния притежаваше по времето, когато Луси и Едмънд царуваха заедно с Върховния крал Питър, защото почти цялото мореплавателско изкуство бе западнало през време на властването на предшествениците на Каспиан.

Когато неговият чичо Мираз-узурпаторът изпратил седемте лордове по море, те трябвало да купят кораб от Галма и да наемат галмийски екипаж. Но сега Каспиан бе започнал наново да учи нарнийците да бъдат мореплаватели, а „Разсъмване“ беше най-хубавият кораб, построен от него. Той бе толкова малък, че пред мачтата почти нямаше палуба между централния люк и лодката на кораба, от едната страна, и кокошарника (Луси хранеше кокошките), от другата. Но корабът беше красив по особен начин. Бе истинска „дама“, както казват моряците — със съвършен силует, с чисти цветове и всяка рейка, въже и щифт бяха направени с обич. Естествено, Юстас не остана доволен от нищо и не спираше да се фука за лайнери, моторни лодки, самолети и подводници („Сякаш разбира нещо от тях“, мърмореше Едмънд). На другите двама „Разсъмване“ им хареса много и когато се оттеглиха в каютата за вечеря и видяха небето на запад, озарено от огромния пурпурночервен залез, когато усетиха люшкането на кораба и соления вкус на устните си, когато си помислиха за непознатите земи в източния край на света, Луси се почувства прекалено щастлива, за да говори.

Мислите на Юстас е най-добре да бъдат предадени със собствените му думи, понеже когато на следващата сутрин новодошлите получиха обратно сухите си дрехи, той веднага извади малко черно тефтерче и започна да си води дневник. Винаги бе носил тефтерчето със себе си и записваше в него оценките си в училище. Въпреки че не се интересуваеше особено от нито един предмет, той се интересуваеше от оценките, и то много. Дори отиваше при съучениците си и им казваше: „Аз имам еди-колко с 6, ти колко имаш?“ Но тъй като не изглеждаше много вероятно да получи някакви оценки на борда на „Разсъмване“, той реши да си води дневник. Ето какво написа Юстас през първия ден:

7 АВГУСТ.

Ако не сънувам, вече 24 часа съм на този ужасен кораб. През цялото време вилнее страшна буря (добре, че нямам морска болест). Огромните вълни заливат постоянно предницата и няколко пъти корабът едва не потъна. Всички

останали се преструват, че не забелязват нищо или защото се перчат, или защото, както казва Харолд, едно от най-страхливите неща, които обикновените хора правят, е да си затворят очите пред фактите. Чиста лудост е да излезеш в открито море с такова скапано корабче. Не е по-голямо от спасителна лодка. Естествено отвътре е абсолютно примитивно. Няма развлекателен салон, няма радио, бани, шезлонги. Влачиха ме навсякъде вчера вечерта и на човек можеше да му прилошее, докато слуша как Каспиан се хвали с жалката си лодка-играчка, сякаш е „Кралица Мери“. Опитах се да му обясня какво представляват истинските кораби, но той е твърде тъп. Разбира се, Е. и Л. не ме подкрепиха. Предполагам, че Луси не разбира опасността просто защото е дете, а Е. се подмазва на К., както правят всички тук. Наричат го крал. Аз казах, че съм републиканец, но той ме попита какво значи това!

Няма смисъл да обяснявам, че са ме настанили в най-лошата каюта на кораба, истински затвор, а на Луси ѝ дадоха цяла самостоятелна стая на палубата, доста прилична в сравнение с всичко останало тук. К. казва, че това е, защото тя е момиче. Опитах се да го убедя, че всички тези неща, както казва Алберта, само унижават момичетата, но той беше твърде тъп. Все пак К. може да забележи, че ще се разболея, ако продължават да ме държат в тази дупка. Е. казва, че не трябва да мърморя, защото К. живее с нас, за да отстъпи своята каюта на Л. Сякаш това не я прави още по-пренаселена и по-гадна. Без малко да забравя, тук има някакво мишеподобно същество, което ужасно се заяжда с всички. Другите може да го търпят, ако искат, но аз ще му извия опашката в най-скоро време, ако се опита да се заяде с мен. Храната също е ужасна.

Скарването между Юстас и Рипичийп дойде дори по-рано, отколкото можеше да се очаква. Преди вечеря на следващия ден, докато останалите седяха на масата в очакване (пътуването по море

страхотно увеличава апетита), Юстас нахлу в стаята, като си стискаше ръката и крещеше:

— Това зверче едва не ме уби! Настоявам да се пази под надзор. Мога да те дам под съд, Каспиан. Мога да ти наредя да го унищожиш.

В същия миг се появи Рипичийп. Бе извадил шпагата си и мустаците му стърчаха свирепо, но както винаги беше учтив.

— Моля всички ви за извинение — каза той, — и особено Нейно величество. Ако знаех, че той ще потърси убежище при вас, щях да почакам по-удобно време за наказанието му.

— Какво става? — зачуди се Едмънд.

Това, което всъщност ставаше, беше следното. Рипичийп, за когото корабът никога не се движеше достатъчно бързо, обичаше да седи напред на фалшборда, точно до главата на дракона, и загледан към източния хоризонт да пее тихичко с цвъртящото си гласче песента, на която го беше научила дриадата. Той никога не се държеше за околните предмети, колкото и да се люлееше корабът, и пазеше равновесие със съвършена лекота — може би за това му помагаше дългата висяща опашка, която стигаше почти до палубата между фалшбордовете. Всички на кораба познаваха този му навик и моряците го харесваха, защото, когато някой от тях беше на вахта, имаше с кого да си поговори. Защо точно Юстас беше изминал целия път до предната палуба с подхлъзване, клатушкане и залитане (краката му още не бяха свикнали с морето), така и не разбрах. Може би се е надявал да види суша, може би е искал да се завърти покрай камбуза и да отмъкне нещичко. Както и да е, щом видял да виси дългата опашка — навярно наистина е било изкушение — той решил, че сигурно ще е приятно да я сграбчи, да завърти Рипичийп веднъж-дваж напред-назад и после да избяга и да му се смее. Отпърво изглеждало, че планът се осъществява прекрасно. Мишката не била по-тежка от голям котарак. Юстас мигом го свалил от перилото и в този момент изглеждал много глупаво (според Юстас) с късите си крайничета, размахани на всички страни, и с отворената уста. За негово съжаление Рипичийп, който бил участвал в много битки на живот и смърт, изобщо не загубил самообладание. Нито пък загубил сръчността си. Не било много лесно да изтегли шпагата си, докато кръжал във въздуха, хванат за опашката, но успял. Преди Юстас да осъзнае какво става, усетил две болезнени мушвания в ръката, което го накарало да пусне опашката. Следващото,

което видял, била Мишката, която застанала на крака и се изправила срещу него с нещо страшно — дълго, блестящо и остро като шиш, което размахвала напред-назад на два сантиметра от корема му. (За мишките в Нарния това не се брои за заплаха за удар под пояса, тъй като не може да се очаква, че ще стигнат по-нависоко.)

— Престани! — изсъскал Юстас. — Махни се! Махни това нещо! Опасно е. Престани, казах! Ще кажа на Каспиан. Ще го накарам да те завърже и да ти запуши устата.

— Защо не изтеглиш своя меч, жалък страхливецо! — изписукала Мишката. — Извади го и се бий или ще те насиня с плоската страна на моя.

— Нямам меч — казал Юстас. — Аз съм пацифист и не вярвам в битките.

— Дали правилно разбирам — с много сериозен глас попитал Рипичийп, сваляйки за момент шпагата си, — че ти не възнамеряваш да ми дадеш удовлетворение?

— Не разбирам какво искаш да кажеш — рекъл Юстас, като потривал ръката си. — Щом не разбираш от шега, няма да се занимавам повече с теб.

— Тогава на ти това... и това... да се научиш на обноски... и на подобаващо уважение към рицари... и към Мишки... и към опашки на Мишки...

При всяка дума той нанасял на Юстас удар с плоското на меча си, изработен от тънка, фина стомана и изкован от джуджета. Разбира се, Юстас посещаваше училище, където не практикуваха телесното наказание, така че усещането за него било абсолютна новост. Ето защо, въпреки че краката му не бяха свикнали с люлеенето на кораба, успял за по-малко от минута да слезе от предната палуба, да вземе цялата дължина на кораба и да нахлуе през вратата на каютата — все още разгорещено преследван от Рипичийп. Наистина на Юстас му се струвало, че мечът също като преследването бил горещ. На пипане беше дори нажежен.

Не беше особено трудно да се уредят нещата, след като Юстас разбра, че всички приемат идеята за дуел напълно сериозно. Чу как Каспиан предлага да му заеме меч, а Дриниан и Едмънд обсъждаха дали не трябва да се даде някакво предимство на Рипичийп, за да се

компенсира фактът, че е толкова по-нисък от Юстас. Той намусено се извини и тръгна с Луси да му промие и превърже ръката.

После си легна в койката и внимаваше да не притисне наранената страна.

ГЛАВА ТРЕТА

УЕДИНЕНИТЕ ОСТРОВИ

— Земя на хоризонта! — чу се глас от носа.

Луси, която тъкмо разговаряше с Райнс на задната палуба, изтрополи надолу по стълбата и се устреми напред. По пътя към нея се присъедини Едмънд, а на предната палуба вече стояха Каспиан, Дриниан и Рипичийп. Утринта беше хладна, небето — много светло, а морето — тъмносиньо с бели пенести островчета. На хоризонта от страната на щирборда се виждаше най-близкият от Уединените острови — Фелимат — като нисък зелен хълм, а зад него, малко по-далече, бяха сивите склонове на сестра му Дурн.

— Все същият стар Фелимат! Същият стар Дурн! — възкликна Луси, пляскайки с ръце. — О, Едмънд, колко отдавна беше, когато ги видяхме за последен път!

— Никога не съм знаел защо принадлежат към Нарния — каза Каспиан. — Да не би да ги е завоювал Питър Върховния крал?

— О, не! — отвърна Едмънд. — Били са нарнийски още преди наше време, в дните на Бялата вещица. (Между другото, все още не съм научил как тези далечни острови са станали част от кралство Нарния — ако някога разбере и ако това е интересна история, може да я разкажа в друга книга.)

— Ще хвърлим ли котва тук, Ваше величество? — попита Дриниан.

— Не мисля, че има много смисъл да спираме на Фелимат — вметна Едмънд. — По наше време беше почти необитаем и изглежда все още е такъв. Хората живееха предимно на Дурн и малко на Авра — това е третият остров, който още не се вижда. На Фелимат само пасяха овцете.

— Тогава ще трябва да заобиколим този нос, предполагам — рече Дриниан, — и да акостираме на Дурн. Това ще означава гребане.

— Жалко, че няма да спираме на Фелимат — рече Луси. — Ще ми се отново да се поразходя там. Беше толкова самотен, приказно

самотен, целият в трева и детелини, а морският въздух бе толкова свеж.

— И на мен ми се иска да си раздвижа краката — добави Каспиан. — Ето какво ще направим. Защо да не идем до брега с лодката и после да я върнем обратно на кораба. Ние ще отидем пеш до другия край на Фелимат, а пък „Разсъмване“ ще ни вземе оттам.

Ако Каспиан беше толкова опитен, колкото стана по-късно през това плаване, не би направил подобно предложение, но в момента то изглеждаше отлично.

— Хайде наистина — присъедини се и Луси.

— Нали ще дойдеш и ти? — обърна се Каспиан към Юстас, който беше излязъл на палубата с бинтованата си ръка.

— Отивам където и да било, стига да не съм на тази проклета лодка! — отговори Юстас.

— Проклета ли? Какво искаш да кажеш?

— В една цивилизована страна като тази, от която идвам, корабите са толкова големи, че когато си вътре в тях, изобщо не усещаш морето.

— В такъв случай можеш просто да си останеш на сушата — отбеляза Каспиан. — Кажи им да свалят лодката, Дриниан.

Кралят, Мишката, двамата Певънзи и Юстас се качиха на лодката и скоро стигнаха до брега на Фелимат. Когато лодката ги остави, гребците я върнаха обратно, а те се обърнаха и се огледаха. Изненадаха се колко малък изглеждаше „Разсъмване“.

Луси, естествено, бе боса — нали беше изритала обувките си още докато плуваше, но това не представлява трудност, когато ходиш по мек торф. Беше й приятно да е отново на сушата и да усеща мириса на трева и пръст — нищо, че отначало изглеждаше сякаш земята се движи напред-назад като кораб, както става обикновено, след като си плавал дълго по море. Беше много по-топло, отколкото на борда на кораба, и Луси усещаше приятния допир на пясъка под ходилата си, докато вървяха по него. Чувахе се песен на чучулига.

Отправиха се навътре към сушата и заизкачваха доста стръмен, макар и невисок хълм. Естествено, щом стигнаха върха, погледнаха назад и видяха „Разсъмване“, който грееше като грамадно блестящо насекомо и пълзеше бавно с греблата си на северозапад. После преминаха билото и го изгубиха от поглед.

Сега пред тях се простираше Дурн, разделен от Фелимат от пролив, широк около километър и половина. Зад него и малко вляво се намираще Авра. Бялото градче Малкият пристан на остров Дурн се виждаше добре.

— Хей, какво е това? — внезапно възкликна Едмънд.

До едно дърво в зелената долина, към която се спускаха, седяха шест-седем грубовати на вид мъже. Бяха въоръжени до един.

— Не им казвайте кои сме — прошепна Каспиан.

— Моля, Ваше величество, защо не? — възмути се Рипичийп, който бе склонил да поседи на рамото на Луси.

— Току-що ми хрумна — отговори Каспиан, — че никой тук не е чувал нищо за Нарния от много години. Възможно е те вече да не признават нашето господство. В този случай може би няма да е особено безопасно да се представям като крал.

— Но, сир, ние сме въоръжени — възмути се Рипичийп.

— Да, Рипичийп, знам. Но ако се наложи отново да завоювам трите острова, предпочитам да дойда с доста по-голяма армия.

В този момент те вече бяха наближили непознатите, единият от които — едър, чернокос мъж — извика към тях:

— Добро ви утро!

— Добро да е и за вас — рече Каспиан. — Има ли още губернатор на Уединените острови?

— Ама, разбира се, че има — отговори мъжът. — Губернаторът Гумпас. Негово превъзходителство е в Малкия пристан. Нали ще останете да пийнете с нас?

Каспиан благодари, въпреки че нито той, нито останалите харесаха особено вида на новия си познат, и всички седнаха. Ала едва бяха вдигнали чаши, когато чернокосият мъж кимна на другарите си и петимата новодошли светкавично се оказаха хванати от силни ръце. Последва кратка схватка, но преимуществата бяха на другата страна. Скоро всички бяха обезоръжени, а ръцете им — вързани на гърба, освен на Рипичийп, който се гърчеше в хватката на човека, който го бе пленил, и гневно го хапеше.

— Внимавай с това животинче Такс — предупреди го водачът им. — Не го повреждай. Няма да се учудя, ако то донесе най-голямата печалба от всички.

— Страхливец! — крещеше Рипичийп. — Върни ми меча и ми пусни лапите! Смейш ли?!

— Уха! — възкликна търговецът на роби (защото той беше такъв). — То говори! Ама че работа! Да пукна, ако не взема по-малко от двеста полумесеца за него. (Калорменският полумесец, основната валута по тези земи, е равна на около една трета от английската лира.)

— Значи такъв си бил ти — рече Каспиан. — Похитител и търговец на роби. Надявам се, че се гордееш с това.

— Хайде, хайде — провлачи търговецът. — Недей да плямпаш. Колкото по-леко го приемаш, толкова е по-приятно, нали? Не го правя за удоволствие. И аз трябва да печеля като всички.

— Къде ще ни отведете? — попита Луси, проговаряйки с известно усилие.

— В Малкия пристан. Утре там е пазарен ден — отвърна търговецът.

— А там има ли британски консул? — запита Юстас.

— Има ли какво?

Но дълго преди Юстас да се измори да обяснява, търговецът просто заяви:

— Е, писна ми от това дърдорене. Мишката наистина е попадение, но този тук с дрънкането си ще ме умори до смърт. Да тръгваме, приятелчета.

После завързаха хората един за друг — не жестоко, но здраво — и ги накараха да вървят чак до брега. Рипичийп го носеха. Той бе спрял да хапе и поради заплахата, че ще му вържат устата, но имаше много неща за казване и Луси се зачуди как човек може да понесе онова, което Мишката наговори на търговеца на роби. А мъжът, вместо да се възпротиви, казваше само: „Продължавай!“, когато Рипичийп спреше, за да си поеме дъх, и от време на време добавяше: „Направо като пиеса!“ или „Да му се не види, можеш почти да си помислиш, че разбира какво казва!“, или пък „Някой от вас ли го е обучил?“. Това така разяри Рипичийп, че накрая броят на нещата, които искаше да каже едновременно, почти го задуши и той млъкна.

Когато слязоха на брега, разположен срещу Дурн, те откриха малко селце, лодка на брега и мръсен кораб малко по-навътре в морето.

— А сега, младежи, нека не вдигаме много шум и после няма да има за какво да плачете. Всички на борда.

В този миг един приятен мъж с брада излезе от близката къща (странноприемница, струва ми се) и каза:

— Е, Пъг, пак ли от обичайната ти стока?

Търговецът на роби, чието име, изглежда, бе Пъг, се поклони много ниско и рече с ласкателен глас:

— Да, Ваша милост.

— Колко искаш за онова момче? — поинтересува се другият и посочи Каспиан.

— А-а-а, знаех си, че ще изберете най-доброто. Не може да се измами Ваша милост с второкачествена стока. Сега, това момче ми харесва и на мен. Привързах се към него един вид. Точно така. Толкова съм състрадателен, че не е трябвало да се захващам с този занаят. Все пак за клиент като Ваша милост...

— Кажи ми цената, лешояд такъв! — строго рече лордът. — Мислиш ли, че ми се слушат брътвежите на мръсния ти занаят?

— Милорд, триста полумесеца за вас, но за всеки друг...

— Ще ти дам сто и петдесет.

— О, моля ви, моля ви — намеси се Луси, — не ни разделяйте, каквото и да става. Вие не знаете... — Но тя спря, като видя, че Каспиан дори в този момент не искаше да издаде кой е.

— Значи сто и петдесет — каза благородникът. — Що се отнася до теб, девойче, съжалявам, че не мога да ви купя всичките. Развържи моето момче, Пъг. И... слушай, отнасяй се добре с останалите, докато са в твои ръце, или ще те сполети нещо лошо.

— Е, сега пък — отвърна Пъг, — кой е чувал за джентълмен от моя занаят, който да се отнася със стоката си по-добре от мен? А? Ами че аз се държа с тях като със собствените си деца.

— Може и така да е — сурово промърмори другият.

Ужасният миг беше дошъл. Развързаха Каспиан и новият му господар каза:

— Оттук, моето момче.

Луси се разплака, а Едмънд гледаше стъписано. Но Каспиан погледна през рамо и ги окуражи:

— Горе главата! Сигурен съм, че всичко ще се оправи. Сбогом!

— А сега, госпожичке — обърна се Пъг към Луси, — недей да се разчувстваш и да разваляш външния си вид за утрешния пазарен ден.

Бъди добро момиче и няма да има за какво да плачеш, разбрахме ли се?

След това ги закараха с лодката до кораба за роби и ги смъкнаха в продълговатото, доста тъмно и не особено чисто помещение, където се намираха много други нещастни затворници. Разбира се, Пъг беше пират и се връщаше току-що от обиколка на островите, където беше пленил всеки, който му бе повярвал. Децата не видяха нито един познат, тъй като затворниците бяха предимно галмийци и теребинтинци. Седнаха върху сламата и се чудеха какво става с Каспиан, а също се опитаха да накарат Юстас да спре да говори така, сякаш всички освен него са виновни.

В това време Каспиан прекарваше много по-интересно. Човекът, който го купи, го поведе по тясна уличка между две селски къщи и после към едно открито пространство отвъд селцето. Там се обърна към него и го изгледа.

— Няма защо да се страхуваш от мен, момче — каза той. — Ще се отнасям добре с теб. Купих те заради лицето ти. Напомняш ми за един човек.

— Мога ли да попитам кой е той, милорд?

— Напомняш ми за моя господар, Каспиан, крал на Нарния.

Тогава Каспиан реши да заложи всичко на една карта.

— Милорд — започна той, — аз наистина съм твоят господар. Аз съм Каспиан, крал на Нарния.

— Самозабравяш се — отвърна другият. — Откъде да знам, че това е истина?

— Първо, по лицето ми — рече Каспиан — и второ, защото ще позная от шест пъти кой си ти. Ти си един от седемте нарнийски благородници, които моят чичо Мираз изпрати по море и които съм дошъл да търся — Аргоз, Берн, Октесиан, Рестимар, Мавраморн, или... или... забравил съм името на другия. И последно, ако Ваша милост ми даде меч, мога да докажа в честен двубой с който и да било, че аз съм Каспиан, син на Каспиан, законен крал на Нарния, Господар на Каир Паравел и Император на Уединените острови.

— О, небеса! — възкликна мъжът. — Това са гласът и начинът на говорене на баща му. Господарю мой... Ваше величество! — И там, наскреде откритото поле, той коленичи и целуна ръката на краля.

— Парите, които Ваша милост заплати за моята особа, ще ви бъдат изплатени от нашата съкровищница — каза Каспиан.

— Те още не са в кесията на Пъг, сир — рече лорд Берн, защото това беше той. — И никога няма да стигнат дотам, надявам се. Сто пъти съм говорил с Негово превъзходителство губернатора да смаже тази долна търговия с човешка плът.

— Лорд Берн, необходимо е да поговорим за състоянието на тези острови. Но най-напред, каква е вашата история?

— Кратка е, сир — отвърна Берн. — Дойдох дотук с шестимата си другари, влюбих се в момиче от островите и почувствах, че съм се наситил на морето. А и нямаше смисъл да се връщам в Нарния, когато там царуваше чичото на Ваше величество. Затова се ожених и оттогава живея тук.

— Що за човек е губернаторът Гумпас? Признава ли той върховенството на краля на Нарния?

— На думи, да. Всичко се върши в името на краля. Но няма да му стане много приятно един истински, жив крал на Нарния да пристигне при него. И ако Ваше величество се яви пред него сам и невъоръжен... той няма да отрече поданството си, но ще се престори, че не ви вярва. Животът на Ваше величество ще бъде в опасност. Колко души следват Ваше величество в тези води?

— Моят кораб тъкмо завива около острова — отвърна Каспиан. — Ако се наложи да се бием, можем да съберем около трийсет меча. Може би трябва да се качим на кораба и да нападнем Пъг, за да освободим пленените ми приятели.

— Не ви съветвам да постъпите така — рече Берн. — Ако има битка, два или три кораба от Малкия пристан веднага ще дойдат на помощ на Пъг. Ваше величество трябва да действа, като показва повече власт, отколкото реално има, както и със страха от името на краля. Не трябва да се стига до битка. Гумпас е страхливец и може да бъде сразен с уплаха.

След като разговаряха още малко, Каспиан и Берн отидоха до брега, на север от селцето, и там кралят наду своя рог. (Това не беше великият вълшебен рог от Нарния, рогът на кралица Сюзан — той го беше оставил в двореца на регента Тръмпкин, за да го използва, ако някоя тежка беда сполети страната в негово отсъствие). Дриниан, който бдеше на вахта в очакване на сигнал, веднага позна кралския рог

и „Разсъмване“ започна да се приближава към брега. После свалиха лодката и след няколко минути Каспиан и лорд Берн бяха на палубата и разказваха за случилото се на Дриниан. Той, също като Каспиан, искаше веднага да превземе на абордаж кораба с робите, но Берн повтори своето възражение:

— Плавайте направо по протока, капитане — каза Берн, — и после заобиколете към Авра, където е моето имение. Но най-напред вдигнете кралското знаме, изложете всички щитове и изпратете колкото може повече хора на наблюдателницата. А като изминете още няколко дължини и от страната на бакборда ви има открито море, пуснете сигнали.

— Сигнали ли? Но на кого? — зачуди се Дриниан.

— Ами на всички останали кораби, които ние нямаме, но може би ще е добре Гумпас да си помисли, че имаме.

— Сега разбирам — рече Дриниан, потривайки ръце — те ще разчетат сигналите ни. Какво ще кажем? „Цялата флота да заобиколи Авра откъм южната страна и да се събере в...“

— В Бернстед — вметна Берн. — Това ще подейства идеално. Цялото им пътуване, ако действително имаше кораби, ще бъде извън полезрението на Малкия пристан.

Каспиан съжеляваше за останалите, чезнещи в плена на Пъг, но прекара приятно остатъка от деня. Късно следобед (защото трябваше да гребат през целия ден) заобиколиха Дурн отдясно и Авра отляво и навлязоха в чудесното пристанище на южния бряг на Авра, където прекрасното имение на лорд Берн простираше склоновете си до самия бряг. Хората на Берн, много от които работеха по нивите, бяха до един свободни и владението бе мирно и процъфтяващо. Тук всички слязоха на сушата и присъстваха на кралски пир в своя чест, проведен в ниска къща с колони и изглед към брега. Берн, милата му съпруга и веселите му дъщери им оказаха чудно гостоприемство. Но след мръкване Берн изпрати вестonosец с лодка до Дурн, по който нареди да се направи известна подготовка (не каза точно каква) за следващия ден.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

КАКВО СТОРИ КАСПИАН В МАЛКИЯ ПРИСТАН

На следващата сутрин лорд Берн свика гостите си рано и след закуска помоли Каспиан да заповяда на всичките си хора да бъдат в пълно бойно снаряжение.

— И най-важното — добави той, — нека всички да са спретнати и излъскани, все едно днес е утрото на първата битка във велика война между благородни крале, гледана от целия свят.

Това бе сторено. Каспиан с хората си и Берн с част от своите отплаваха с три лодки за Малкия пристан. Знамето на краля се вееше на кърмата на лодката му и тръбачът беше до него.

Когато стигнаха кея на Малкия пристан, Каспиан видя значителна тълпа, събрала се да ги посрещне.

— Това го уредих снощи — прошепна Берн, — всички са ми приятели и честни хора.

И щом Каспиан стъпи на сушата, тълпата избухна във викове „Ура!“ и „Нарния! Нарния! Да живее кралят!“. В този миг (това също ставаше благодарение на вестносеца на Берн) от различни части на града зазвъняха камбани. Тогава Каспиан заповяда да се развее знамето му и тръбата да засвири. Всичките му воители изтеглиха мечовете си и лицата им добиха радостно-сериозен вид. Така замаршируваха по улицата, че тя се разтнесе, а доспехите им грееха в слънчевото утро и никой не можеше да ги гледа, без да мигне.

Отначало викаха единствено предупредените от Берновия вестносец — те знаеха какво става и желяха то да стане. Но после към тях се присъединиха всички деца, защото обичаха шествията, а не бяха виждали много такива. После се присъединиха учениците, защото също обичаха шествията и мисляха, че колкото повече шумотевица и безпорядък има, толкова по-вероятно е този ден да нямат занятия. След това старите жени показаха главите си през прозорците и вратите и

започнаха да бърборят и да викат, защото това беше крал, а може ли един губернатор да се сравни с краля? По същата причина се присъединиха и всички млади жени, а и защото Каспиан, Дриниан и останалите бяха много красиви. След това бе ред на младите мъже, които дойдоха да видят какво гледат младите жени. И така, докато Каспиан стигна до вратите на замъка, почти целият град се бе включил във викането, а Гумпас също чу шума, но не изостави любимите си сметки, формуляри, правила и наредби.

Пред вратата на замъка тръбачът на Каспиан подаде нов сигнал и извика:

— Отворете на краля на Нарния, дошъл да навести своя верен и любим служител, губернатора на Уединените острови!

През онези времена всичко на острова се вършеше немарливо и отпуснато. Отвори се само една странична вратичка. Показа се рошаво същество с мръсна стара шапка на главата вместо шлем, което държеше стара ръждясала пика. Той примигна срещу искрящите доспехи на воините пред себе си.

— Неможете... вия... възходио... — промърмори той (което сигурно означаваше „Не можете да видите Негово превъзходителство“). — Никакви срещи без предварителна уговорка освен между девет и десет вечерта всяка втора събота в месеца!

— Отвори пред Нарния, куче! — прогърмя лорд Берн и му нанесе такъв удар с металната ръкавица на ръката си, че шапката отлетя от главата на пазача.

— Ъ? Какво става? — започна мъжът, но никой не му обърна внимание.

Двама от хората на Каспиан пристъпиха през вратата и след известни трудности с резета и лостове (защото всичко бе ръждясало) успяха да отворят широко двете крила на портата. Тогава кралят и свитата му се отправиха към вътрешния двор. Там се мотаеха няколко стражи на губернатора, а няколко други (които предимно си бършеха устите) запристигаха със залитане от различни вратички. Макар че доспехите им бяха в отчайващо състояние, бяха бойци, които биха влезли в битка, ако някой ги поведеше или ако знаеха какво става; така че това беше опасният момент. Каспиан не им остави време за мислене.

— Къде е капитанът? — попита той.

— Ами, горе-долу аз съм, ако мога така да се изразя — каза един отпуснат, доста изнежен на вид младеж, който не носеше никакви доспехи.

— Нашето желание — започна Каспиан — е нашата кралска визита в нашето владение на Уединените острови да бъде, ако е възможно, повод за радост, а не за страх у верните ни поданици. Ако не беше така, аз бих могъл да кажа нещо относно състоянието на въоръжението на вашите хора. При това положение обаче вие сте опростени. Заповядайте да отворят бъчва вино, за да пият хората ви за наше здраве. Но утре искам да ги видя тук, в този двор, във вид на войници, а не на вагабонти. Изпълнете това под страх от крайното ни неудоволствие.

Капитанът зяпна, но Берн веднага извика:

— Три пъти ура за краля!

Войниците, които бяха разбрали за бъчвата вино, макар и да не бяха разбрали нищо друго, се включиха.

След това Каспиан нареди по-голямата част от хората му да останат в двора. Той заедно с Берн, Дриниан и четирима други влезе в залата.

Зад една маса в далечния край, заобиколен от многобройни секретари, седеше Негово превъзходителство губернаторът на Уединените острови. Гумпас имаше недоволен вид и коса, която някога е била червена, а сега — почти сива. Той вдигна поглед при влизането на непознатите, после се наведе към бумагите и механично произнесе:

— Никакви срещи без предварителна уговорка освен между девет и десет вечерта всяка втора събота!

Каспиан кимна на Берн и се отдръпна встрани. Берн и Дриниан пристъпиха напред и всеки сграбчи по един край на масата. Вдигнаха я и я метнаха в другия ъгъл на залата, където тя се прекатури и разсипа водопад от писма, досиета, мастилници, писалки, восък за печати и документи. След това, не грубо, но здраво, сякаш ръцете им бяха стоманени клещи, те вдигнаха Гумпас от стола му и го сложиха на около метър разстояние с лице към краля. Каспиан веднага седна на стола и положи голия си меч върху коленете.

— Милорд — почна той, без да откъсва погледа си от Гумпас, — вие не ни посрещнахте съвсем според очакванията. Аз съм кралят на Нарния.

— Не се споменаваше в кореспонденцията — каза губернаторът. — Нито в протоколите. Не сме били уведомени за такова нещо. Нищо не е по правилата. За мен ще бъде удоволствие да разгледам подадените молби...

— Ние дойдохме да проверим как Ваше превъзходителство изпълнява задълженията си — продължи Каспиан. — Има две конкретни точки, за които изискваме обяснение. Първо, никъде не е отбелязано тези острови да са плащали дан на короната на Нарния от близо сто и петдесет години.

— Този въпрос трябва да се повдигне на съвета следващия месец — каза Гумпас. — Ако някой иска да отправи искане да се създаде комисия за разследване на случая, която да докладва относно финансовата история на тези острови, това може да стане на първото събрание догодина и тогава...

— Също така, откривам ясно формулирано в нашите закони, че ако не е била плащана дан, целият дълг следва да се поеме от губернатора на Уединените острови от собствената му кесия.

При това Гумпас взе да слуша особено внимателно.

— А, за това не може да става и дума — поде той. — Това е икономически невъзможно... ъ-ъ... Ваше величество сигурно се шегува.

Вътрешно се чудеше дали има някакъв начин да се отърве от тези нежелани гости. Ако знаеше, че Каспиан има само един кораб и екипажът му го следваше, щеше да отговори любезно за момента с надеждата да ги залови и да ги убие през нощта. Но Гумпас беше видял военен кораб да плава през пролива предния ден и да сигнализира, както предположи, на ескадрата си. Тогава не знаеше, че това е кралският кораб, защото вятърът беше твърде слаб, за да развее флага и да проличи златният лъв, и трябваше да изчака последвалите събития. Сега си мислеше, че Каспиан има цяла флота в Бернстед. На Гумпас никога не би му минало през ум, че някой може да влезе в Малкия пристан и да завземе островите с по-малко от петдесет души. Още повече изобщо не би си и помислил да стори нещо подобно.

— Второ — продължи Каспиан, — искам да знам защо сте позволили тук да се разрасне тази презряна и нечовешка търговия с роби, противно на дребния обичай и практика в нашите владения.

— Необходимо, неизбежно — измърмори Негово превъзходителство. — Важна част от икономическото развитие на островите, уверявам ви. От това зависи сегашното ни икономическо благосъстояние.

— Каква нужда имате от роби?

— За износ, Ваше величество. Продаваме ги предимно в Калормен, но имаме и други пазари. Ние сме оживен търговски център.

— С други думи — рече Каспиан — вие нямате нужда от тях. Кажете ми каква цел изпълняват, освен да пълнят джобовете на такива като Пъг?

— Крехката възраст на Ваше величество — отговори Гумпас с нещо, което бе предназначено да мине за бащинска усмивка — едва ли му дава възможност да разбира въпросния икономически проблем. Аз имам статистика, графики, имам...

— Колкото и да е крехка възрастта ми — отсече Каспиан, — смятам, че разбирам търговията с роби отвътре толкова добре, колкото и Ваше превъзходителство. И не виждам тя да носи на островите месо, хляб, бира или вино, нито пък дървесина, нито зеле, книги, музикални инструменти или коне и доспехи — въобще нещо, което си струва да се притежава, но независимо дали е така или не, искам да бъде спряна.

— Но това означава да се върнат стрелките на часовника назад — задъха се губернаторът. — Нима нямате представа от прогрес, от развитие?

— Виждал съм и двете в яйцето — каза Каспиан. — В Нарния го наричаме вмирисване. Тази търговия трябва да спре.

— Не мога да поема отговорността за такава мярка — възрази Гумпас.

— Добре тогава — отговори Каспиан. — Ние ви освобождаваме от длъжността. Милорд Берн, елате тук.

Преди Гумпас да разбере напълно какво става, Берн коленичи, сложи ръцете си между ръцете на краля и се закле да управлява Уединените острови в съответствие със старите обичаи, права, практика и закони на Нарния.

— Мисля, че вече се наситихме на губернатори — каза Каспиан и обяви Берн за херцог на Уединените острови.

— Що се отнася до вас, милорд — обърна се той към Гумпас, — опрощавам ви дълга по данъка. Но до утре на обед вие и вашите хора трябва да сте се изнесли от замъка, който сега е резиденция на херцога.

— Слушайте, всичко това е много хубаво — намеси се един от секретарите на Гумпас, — но какво ще стане, ако всички вие, джентълмени, спрете да играете представления, а ние да свършим малко работа. Въпросът пред нас всъщност е...

— Въпросът всъщност е — продължи херцогът — дали вие и остатъкът от тази сган ще си тръгнете покорно, или първо трябва да ви наложим с камшик. Можете да изберете, което предпочитате.

Когато цялата работа се уреди без проблеми, Каспиан заповяда да доведат коне, които в замъка бяха съвсем малко на брой и при това — зле гледани. Заедно с Берн, Дриниан и неколцина други той излезе на кон извън града и се отправи към пазара за роби. Спряха пред ниска дълга сграда близо до пристанището и сцената, която завариха там, приличаше на всяко друго наддаване, тоест бе се събрала многобройна тълпа, а Пъг, застанал на висок подиум, крещеше с дрезгав глас:

— Хайде, господа, номер дваисет и три. Прекрасен селскостопански работник от Терebinтия, подходящ за мините или за галерите. Под дваисет и пет години. Няма нито един развален зъб в устата си. Здрав, мускулест мъж. Съблечи му ризата, Таке, и нека господата разгледат. Ето това се викат мускули! Погледнете този гръден кош! Десет полумесеца от господина в ъгъла. Сигурно се шегувате, господине. Петнайсет! Осемнайсет! За номер дваисет и три се дават осемнайсет полумесеца! Някой ще качи ли над осемнайсет? Дваисет и един. Благодаря ви, господине! Дваисет и един се дават...

Но Пъг спря и челюстта му увисна като видя облечените в броня воители, които спряха до самия подиум.

— Всички на колене пред краля на Нарния! — викна херцогът.

Тълпата чу подрънкването на оръжия и тропота на конете отпред, а на повечето им бяха известни слуховете за пристигането на кораба и за събитията в замъка. По-голямата част се подчиниха. Онези, които не коленичиха, бяха придърпани от съседите си. Някои извикаха „Ура!“.

— Животът ти е обречен, Пъг, заради това, че вчера посегна на кралската особа — каза Каспиан. — Но невежеството ти те извинява.

Преди четвърт час търговията с роби в нашите владения беше забранена. Обявявам всеки роб на този пазар за свободен.

Той вдигна ръка да спре ликуването на робите и продължи:

— Къде са моите приятели?

— Миличкото момиченце и приятният млад джентълмен? — рече Пъг с мазна усмивка. — Ами те бяха грабнати веднага...

— Тук сме, тук сме, Каспиан — извикаха в един глас Луси и Едмънд, а Рипичийп изписука:

— На вашите услуги, сир!

Те бяха продадени, но купувачите им бяха останали да наддават за други роби и още не ги бяха отвели. Тълпата се раздели, за да пропусне тримата, което бе последвано от бурно стискане на ръце и поздравии между тях и Каспиан. Двама търговци от Калормен се приближиха веднага. Калорменците имат тъмна кожа и дълги бради. Носят надиплени дрехи и оранжеви тюрбани, а иначе са мъдър, богат, вежлив, жесток и древен народ. Поклониха се най-учтиво на Каспиан и му отправиха дълги комплименти като „фонтаните на благоденствието да напояват градините на разсъдливостта и добродетелта“ и други подобни. Но, разбира се, това, което желяеха, беше да си получат обратно парите.

— Това е справедливо искане, господа — рече Каспиан. — Всеки, който е купил роб днес, трябва да си получи обратно парите. Пъг, изваждай събраното до последния миним (един миним е една четирийста част от полумесеца).

— Да не би Ваше величество да иска да ме докара до просешка тояга? — жално изви Пъг.

— Ти цял живот си живял от нещастията на хората и ако наистина си докаран до просешка тояга, по-добре да си просяк, отколкото роб. Но къде е другият ми приятел?

— А, той ли? — проточи Пъг. — Него можеш да си го вземеш и благодарим. Радвам се да се отърва от него. Никога през дългите си дни не съм виждал такова нещо на пазара. Накрая го оцених на пет полумесеца и дори тогава никой не го искаше. Пратих го заедно с още няколко екземпляра в безплатната зона и пак никой не го искаше. Не желая да го виждам. Таке, изкарай Намусеното.

И така се появи Юстас, който наистина изглеждаше намусен, защото колкото и да не иска човек да го продават като роб, навярно е

още по-обидно да бъдеш обявен за момче за всичко, което никой не иска да купи. Той се приближи до Каспиан и каза:

— Разбирам. Както обикновено, гледаш си кефа някъде, докато останалите сме затворени. Предполагам, че не си научил нищо за британския консул. Естествено, че не си.

Тази вечер те пируваха в замъка на Малкия пристан и към края Рипичийп се поклонил на всички присъстващи и каза:

— Утре започват истинските ни приключения!

После отиде да си легне. Но това не можеше да е утре или друг близък ден. Защото сега се готвеха да оставят зад себе си всички познати земи и морета и трябваше да направят пълни приготовления. Разтовариха „Разсъмване“ и го изтеглиха на сушата с помощта на цилиндри и осем коня. Най-сръчните корабостроители прегледаха внимателно всяка частица от него. После отново го пуснаха на море и го натовариха с храна и вода толкова, колкото можеше да побере — тоест за двадесет и осем дни. Дори и така, Едмънд им даваше само две седмици плаване на изток, преди да се наложи да изоставят целта си.

Докато течеше подготовката, Каспиан не пропусна възможността да разпита всички стари морски капитани, които успя да открие в Малкия пристан. Искаше да разбере дали знаеха нещо, или поне дали бяха чували за земите на изток. Той разля множество кани от бирата на замъка пред обрулените от морския живот мъже с посивели къси бради и ясни сини очи. В замяна чу много небивали истории. Но моряците, на които, изглежда, можеше да се вярва, не знаеха за никакви земи отвъд Уединените острови. Мнозина смятаха, че ако човек отплава твърде надалече на изток, ще стигне до вълните, които безспир се въртят около ръба на света, и заключаваха:

— И там приятелите на Ваше величество потънали на дъното.

Останалите разказваха само невероятни истории за острови, обитавани от хора без глави, за плаващи острови, водни циклони и огън, горящ върху водата. Само един, за радост на Рипичийп, каза:

— А отвъд всичко това е страната на Аслан. Но тя е отвъд Края на света и там не може да се стигне. — Ала когато го разпитаха, той спомена само, че го е чувал от баща си.

Берн можа единствено да им каже, че шестимата му другари са отплавали на изток и нищо повече не се е чуло за тях. Двамата с

Каспиан стояха на най-високата точка на Авра и гледаха надолу към океана на изток.

— Често се качвам тук рано сутрин — каза херцогът. — Гледам как слънцето изгрява от морето и понякога изглежда сякаш е само на няколко километра разстояние. И тогава започвам да се чудя къде ли са моите приятели и какво всъщност се намира отвъд този хоризонт. Най-вероятно нищо, но винаги изпитвам нещо подобно на срам, че съм останал тук. Искане ми се Ваше величество да не тръгва. Може да имаме нужда от помощта ви тук. Закриването на пазара за роби ще създаде нов свят. Предвиждам и война с Калормен. Господарю мой, помислете пак.

— Положил съм клетва, милорд — отвърна Каспиан. — А и да не беше така, как изобщо бих могъл да се противопоставя на Рипичийп?

ГЛАВА ПЕТА

БУРЯТА И КАКВО ПРОИЗЛЕЗЕ ОТ НЕЯ

Почти три седмици след като хвърлиха котва, „Разсъмване“ бе изтеглен от кея на Малкия пристан. Произнесоха се тържествени думи на сбогуване и се събра огромна тълпа да гледа отпътуването им. Имаше викове „Ура!“ и също сълзи, когато Каспиан отправи последната си реч към жителите на Уединените острови и се раздели с херцога и семейството му. Но когато корабът с леко развято то си пурпурно платно се отдели от брега и тръбата на Каспиан от задната палуба зазвуча все по-слабо над водата, всички млъкнаха. Тогава вятърът поде платното и го изду, влекачът се откъсна и започна да гребе обратно, първата истинска вълна се надигна под кила на „Разсъмване“ и корабът отново оживя. Свободните от дежурство моряци слязоха в трюма, Дриниан застана на първата вахта на задната палуба и корабът обърна нос на изток, покрай южната част на Авра.

Следващите няколко дни бяха чудесни. Всеки път, когато се събудеше сутрин и видеше отраженията от обляната в светлина вода, танцуващи по тавана на каютата ѝ, когато погледнеше всички нови и красиви неща, които ѝ дадоха на Уединените острови — морски ботуши, боти, пелерини, якета и шалове — Луси мислеше, че е най-щастливото момиче на света. После излизаше на палубата, гледаше морето от предната палуба — по-яркосиньо всяка следваща сутрин — и всеки ден вдишваше все по-топъл въздух. След това идваше закуската. Апетитът ѝ бе такъв, какъвто човек може да има само на море.

Луси прекарваше доста време седнала на малката пейка на кърмата, където играеше шах с Рипичийп. Беше забавно да го гледаш как вдига прекалено големите за него фигури с двете си лапи и застава на пръсти, за да направи ход по-близо до центъра на дъската. Той бе добър играч и когато внимаваше какво прави, обикновено печелеше. Но от време на време печелеше Луси, защото Мишката правеше някой безсмислен ход, като например да изпрати коня си под заплахата

едновременно на царицата и на топа. Той просто забравяше за миг, че това е партия шах и мислейки за истинска битка, пращаше коня да стори това, което той самият би направил на негово място. Умът му бе пълен с отряди, натоварени с безнадеждни мисии, с атаки, с викове: „Победа или смърт!“, и решаващи битки.

Но хубавото време не продължи дълго. Една вечер, когато Луси лениво наблюдаваше дългата бразда по вълните, оставяна от корабната кърма, забеляза огромна камара от облаци, които се трупаха на запад с изумителна скорост. После се разкъсаха и образуваха процеп, през който проникна светлина от жълтия залез. Вълните зад тях като че ли приемаха необичайни форми, а морето стана тъмножълтеникаво, като мръсен плат. Въздухът застудя. Корабът сякаш се движеше несигурно, все едно усещаше опасност зад себе си. В един миг платното беше отпуснато и безжизнено, а в следващия — издуто от бесен вятър. Докато Луси наблюдаваше всичко това и се чудеше дали в самия шум на вятъра не се е появила някаква злокобна промяна, Дриниан извика:

— Всички на палубата!

След миг моряците заработиха трескаво. Затвориха люковете към трюма, загасиха огъня в камбуза, покатериха се по вантите, за да приберат платното. Още не бяха свършили, когато бурята удари. На Луси и се стори, че точно пред носа на кораба се откри огромна морска долина и те слязоха дълбоко в нея — толкова дълбоко, че чак не ѝ се вярваше. Сив исполински воден хълм, далече по-висок от мачтата им, тръгна срещу тях. Смъртта изглеждаше сигурна, но бяха изхвърлени на върха му. После корабът като че ли се завъртя. Цял водопад се изля на палубата и предната и задната ѝ част се превърнаха в два острова, разделени от бурното море. Моряците на вантите се притиснаха към рейките, опитвайки се да усмирят платното. Едно скъсано въже, подето от вятъра, се изправи като ръжен.

— Слезте долу, мадам! — изрева Дриниан.

Тъй като знаеше, че в такъв момент мъжете и жените от сушата досаждат на екипажа, Луси се подчини. Не беше лесно. „Разсъмване“ страшно се наведе към щирборда и палубата заприлича на изправен покрив на къща. Тя трябваше да се изкатери до горния край на стълбата, като се държи за парапета, и после да се отдръпне, докато двама мъже се качиха по нея.

След това слезе колкото се може по-бързо. Добре, че вече се държеше здраво, защото едва стигнала до долния край на стълбата, още една вълна се стовари на палубата и стигна до раменете ѝ. Тази вълна беше по-студена. После се втурна към вратата на каютата, влезе и за момент се скри от страховитата гледка. Остана обаче смесицата от скърцане, трясък, тътнеж, тракане, хлопане и свистене. Тук звуците бяха по-страшни, отколкото горе на палубата.

Това продължи през целия следващ ден и на последващия. Накрая вече никой не си спомняше какво е било, преди да започне. На руля трябваше винаги да има по трима души, които с общи усилия едва успяваха да поддържат някакъв курс. На помпата също винаги имаше хора. И нямаше почивка за никого, нищо не можеше да се сготви, нито да се изсуши, един моряк падна през борда и нито веднъж не видяха слънцето.

Когато всичко свърши, Юстас отбеляза следното в дневника си:

3 СЕПТЕМВРИ.

Първи ден от цяла вечност, в който мога да пиша. Тринайсет дни и нощи се носехме пред ураган. Знам това, защото ги броих внимателно, макар останалите да казват, че били само дванайсет. Представете си колко е приятно да потеглиш на опасно пътуване с хора, които дори не могат да броят както трябва! Прекарах ужасно, люшкан напред-назад от огромни вълни часове наред, обикновено мокър до кости, и без дори някой да направи опит да ни нахрани.

Няма смисъл да споменавам, че няма радио, нито дори ракети, с които да сигнализираме за помощ. Всичко доказва това, което не спирам да им повтарям: лудост е да се тръгне по море с такова скапано корито. Щеше да е достатъчно зле дори и да бях в компанията на нормални хора, а не на демони в човешки образ. Каспиан и Едмънд се държат жестоко с мен. В нощта, когато изгубихме мачтата (от нея остана само жалко парче), въпреки че изобщо не се чувствах добре, ме принудиха да изляза на палубата и да работя като роб. Луси наля масло в огъня,

като каза, че Рипичийп копнее да работи, само дето бил твърде дребен. Чудя се как не вижда, че всичко, което това зверче прави, е само за да се фука. Дори на нейната възраст тя би трябвало да има известно количество мозък. Днес най-после гадната лодка е отново хоризонтална, слънцето грее и всички спорим какво да правим по-нататък. Имаме достатъчно храна за шестнайсет дни. (Повечето обаче е отвратителна. Пилетата ги отнесе морето. Дори и да бяха останали, щяха да спрат да снесят заради бурята.) Най-голямата беда е водата. Две от бъчвите, изглежда, са се сцепили и са празни. (Нарнийска им работа!) С малки дажби, по половин литър на човек на ден, водата ще ни стигне за дваисет дни. (Има още много ром и вино, но дори те осъзнават, че от тях само повече се ожаднява.)

Ако можехме, естествено, най-разумно би било веднага да завием на запад и да тръгнем към Уединените острови. Но ни трябваха единайсет дни, за да стигнем дотук, и то с бурята зад гърба ни. Дори и да задуха източен вятър, може да ни трябва много повече време, за да се върнем. А засега няма и следа от източен вятър — всъщност няма никакъв вятър. Не можем и да гребем, защото ще отнеме още повече време и Каспиан казва, че моряците не могат да гребат с дажба от половин литър вода на ден. Почти съм сигурен, че не е така. Опитах се да обясня как потенето всъщност охлажда тялото, така че на хората ще им трябва по-малко вода, ако работят. Той не обърна никакво внимание на това, както прави винаги, когато не знае какво да отговори. Останалите до един гласуваха да продължим с надеждата, че ще открием земя. Почувствах се длъжен да отбележа, че не знаем дали има земя напред, и се опитах да ги накарам да видят опасността от самозалъгването. Вместо да предложат по-добър план, имаха наглостта да ме попитат какво предлагам аз. Тогава хладнокръвно и спокойно им обясних, че съм бил отвлечен и поведен на това идиотско плаване без мое съгласие, и едва ли е моя работа да изваждам тях от кашата, която са забъркали.

4 СЕПТЕМВРИ.

Безветрието продължава. Много малки дажди за вечеря и аз получих най-малко от всички. Каспиан сипва много хитро и си мисли, че не забелязвам! Луси незнайно защо се опита да ме компенсира, като ми предложи част от нейната порция, но този нахален позъор Едмънд не ѝ позволи. Доста горещо слънце. Ужасно съм жаден цяла вечер.

5 СЕПТЕМВРИ.

Безветрие и жегата. Цял ден се чувствам скапан и съм сигурен, че имам температура. Естествено, не им стига ума да държат термометър на борда.

6 СЕПТЕМВРИ.

Ужасен ден! Събудих се през нощта с мисълта, че имам температура и трябва да пийна вода. Всеки лекар би казал същото. Господ знае, че съм последният човек, който ще се опита да измами някого, но изобщо не съм си представял, че даждите ще важат за болни хора. Всъщност щях да събудя останалите и да ги помоля да ми донесат, но реших, че ще е егоистично от моя страна да прекъсвам съня им. Затова просто станах, взех си чашата и на пръсти излязох от Черната дупка, където спим. Внимавах да не събудя Каспиан или Едмънд, понеже от известно време спят лошо заради жегата и малкото вода. Винаги се опитвам да се съобразявам с другите, без значение дали се държат добре с мен или не...

Успях да вляза в голямата стая, ако изобщо може да се нарече стая, където са пейките за гребците и хранителните запаси. Нещото, в което държат водата, е в края на помещението. Всичко вървеше добре, но преди да успея да си напълня вода в чашата, кой друг да ме хване освен онзи малък шпионин Рипичийп. Опитах се да обясня, че излизам на палубата за глътка свеж въздух, но

той ме попита защо нося чаша. Вдигна такъв шум, че събуди целия кораб. Отнесоха се с мен скандално. Аз попитах, както според мен би направил всеки друг, какво е правил Рипичийп посред нощ близо до бъчвата с вода. Той каза, че понеже бил много дребен и не можел да бъде от полза на палубата, пазел водата всяка нощ, за да може поне още един моряк да легне да спи. Ето тук беше тяхната гадна нечестност — повярваха на него. Можете ли да си представите?

Наложи се да се извиня, защото в противен случай опасното зверче щеше да се нахвърли върху ми с шпагата си. Тогава Каспиан показва истинската си същност на жесток тиранин и каза високо, така че всички да чуят, че занапред всеки, открит да „краде“ вода, ще получи „две дузини“ камшици. Не знаех какво значи това, докато Едмънд не ми обясни. Пишело го в онези книги, дето ги четат братовчедите Певънзи.

След тази жалка заплаха Каспиан смени тона и започна да се държи снизходително. Каза, че много му било мъчно за мен и че всички се чувствали също така болни като мен, че е наш дълг да дадем всичко от себе си и пр., и пр. Противен надут позъор. Цял ден не станах от леглото.

7 СЕПТЕМВРИ.

Днес подухна слаб вятър, но все още от запад. Изминахме няколко мили на изток с част от платното, прикрепено към така наречената от Дриниан временна мачта — което означава бушприта, изправен и завързан (или закрепен) за остатъка от мачтата. Все още съм ужасно жаден.

8 СЕПТЕМВРИ.

Продължаваме да плаваме на изток. Лежа на койката по цял ден и не се виждам с никого освен с Луси, докато онези двама демони не дойдат да си лягат. Луси ми дава по

малко от своята дажба вода. Казва, че момичетата не ожаднявали толкова, колкото момчетата. Често съм си мислил същото, но е добре да е по-широко известно по корабите.

9 СЕПТЕМВРИ.

Земя на хоризонта! Много висока планина далече на югоизток.

10 СЕПТЕМВРИ.

Планината става все по-голяма и по-ясна, но все още е много далече. Днес видях гларуси за пръв път от не знам кога.

11 СЕПТЕМВРИ.

Уловихме няколко риби и вечеряхме с тях. Хвърлихме котва към седем часа вечерта на дълбочина шест метра в един залив на планинския остров. Онзи идиот Каспиан не ни даде да слезем на брега, защото се мръквало и се страхувал от туземци и диви зверове. Раздадоха допълнителна дажба вода.

Юстас повече от всеки друг щеше да бъде въввлечен в събитията, очакващи ги на този остров, но те не могат да бъдат разказани с негови думи, защото след 11 септември той за дълго време забрави да си води дневника.

Настъпи утрото. Небето беше ниско и сиво, но въздухът бързо се стопли. Пътешествениците откриха, че се намират в залив, ограден с такива скали и зъбери, че приличаше на норвежки фиорд. Пред тях в средата на брега се виждаше равна местност, която бе гъсто обрасла с подобни на кедри дървета, и през нея течеше буен поток. По-нататък се извисяваше стръмнина, която завършваше с назъбен хребет, а отвъд нея — неясни тъмни планини, които стигаха до помътнелите облаци и скриваха върховете си в тях. По-близките скали от двете страни на залива бяха набраздени тук-там с бели линии, които всички решиха, че

са водопади, макар че от това разстояние не се виждаше никакво движение, нито пък се чуваше шум. Наистина цялото място беше безмълвно, а водата в залива — гладка като стъкло. Тя отразяваше всяка подробност от скалите. Щеше да бъде красиво на картина, но в действителност бе доста потискащо. Този остров не бе гостоприемнен към посетителите.

Целият екипаж на кораба слезе на сушата с две лодки и всички с наслада пиха, измиха се в реката, починаха си и се нахраниха. После Каспиан изпрати четирима души обратно да пазят кораба и работата за деня започна. Имаше хиляди неща за вършене. Трябваше да пренесат бъчвите на сушата, при възможност да оправят повредените, а годните да напълнят с вода; необходимо бе също да отсекаят дърво — бор, ако намереха такъв — и да направят нова мачта; да закърпят платната; да организират ловна дружина, която да набави какъвто дивеч се въдеше на този остров; да изперат и закърпят дрехите, както и да се поправят многото дребни повреди по кораба. Защото самият „Разсъмване“ — а това бе съвсем явно сега, когато го виждаха от разстояние — трудно можеше да се разпознае като същия внушителен кораб, който бе потеглил от Малкия пристан. Той бе осакатен, потъмнял съд, който лесно можеше да бъде сбъркан с останки от корабокрушение. Капитаните и екипажът не бяха в по-добър вид — облечени в дрипи, отслабнали, бледи, със зачервени от недоспиване очи.

Юстас лежеше под едно дърво и слушаше как останалите обсъждат всички тези планове. Сърцето му се сви. Нямаше ли да има почивка? Явно през първия им ден на дългоочаквания остров щеше да има тежък труд, също както на кораба. Тогава му дойде прекрасна идея. Никой не го гледаше — всички дърдореха за кораба, сякаш наистина обичаха противната лодка. Защо ли просто не се отдалечи? Ще се разходи из вътрешността на острова, ще намери някое прохладно, проветриво място горе в планината, ще се наспи хубаво и ще се върне при останалите чак след като работата за деня приключи. Той смяташе, че това ще му се отрази добре. Но щеше много да внимава и да не изпуска от поглед залива и кораба, за да е сигурен за обратния път. Не искаше да го оставят на този остров.

Планът беше пуснат в действие веднага. Юстас тихичко се надигна от мястото си и се отдалечи сред дърветата. Внимаваше да върви бавно и привидно безцелно, та ако някой го види, да си помисли,

че просто е тръгнал да се поразтъпче. Бе изненадан колко бързо шумът от разговорите стихна зад гърба му и колко тиха, топла и тъмнозелена стана гората. Скоро реши, че може да пробва и по-бърза и смела крачка.

Скоро се озова извън гората. Теренът пред него рязко стана стръмен. Тревата бе суха и хлъзгава, но проходима, ако използваше не само краката, но и ръцете си. Юстас се задъхваше и често бършеше челото си, но упорстваше и не спираше равномерния си ход. Това, между другото, показва, че новият му начин на живот, колкото и да не го подозираше, вече му се бе отразил добре — старият Юстас, този на Харолд и Алберта, би се отказал да се изкачва след по-малко от десет минути.

Бавно и с няколко почивки достигна билото. Тук бе очаквал да има изглед към вътрешността на острова, но облаците вече бяха надвиснали по-близко и към него се носеха вълни от мъгла. Той седна и погледна назад. Беше се изкачил толкова високо, че заливът под него изглеждаше малък и докъдето поглед стигаше се виждаше море. После планинската мъгла го обгърна целия. Беше гъста, но не студена. Той полегна на тревата, обърна се и няколко пъти, за да изпробва в кое положение ще му е най-удобно.

Но престоят не беше приятен или само за кратко. Може би за пръв път през живота си започна да се чувства самотен. Отначало това чувство нарастваше постепенно. После се разтревожи дали няма да закъснее. Не се чуваше никакъв звук. Внезапно му дойде наум, че може би лежи тук от часове. Може би другите са си тръгнали! Може би нарочно са го оставили да се отдалечи само за да го оставят тук! Той панически скочи на крака и заслиза от билото.

Първо се опита да върви прекалено бързо. Подхлъзна се на стръмнината и се пързулна надолу. После реши, че падането го е отклонило наляво и че на идване бе видял урви от тази страна. Затова отново пое нагоре, максимално близо до мястото, откъдето бе паднал, и започна да слиза наново, като се придържаше към дясната си страна. След това нещата тръгнаха по-добре. Пристъпваше съвсем предпазливо, тъй като не виждаше на повече от метър пред себе си, а около него бе все така съвършено тихо. Не е приятно да пристъпваш предпазливо, когато вътрешният глас ти повтаря: „Бързай, бързай!“ С всеки миг у него се засилваше ужасната мисъл, че са го оставили сам.

Ако познаваше поне малко Каспиан или Луси и Едмънд, естествено, щеше да е наясно, че никога не биха сторили такова нещо. Но той бе убедил себе си, че те са демони в човешки образ.

— Най-последно! — възкликна Юстас, плъзгайки се по малките камъчета под краката си (по сипея, както му казват), когато се озова на равно. — А сега къде са дърветата? Отпред се вижда нещо тъмно. Е, струва ми се, че мъглата се вдига.

Наистина мъглата се вдигаше. Светлината растеше с всяка минута и го караше да премига. Накрая се проясни напълно. Намираше се в напълно непозната долина. Морето не се виждаше.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА ЮСТАС

В същото време останалите се миеха в реката и се канеха да обядват и почиват. Тримата най-добри стрелци се бяха изкачили на хълма, северно от залива, и се завърнаха, натоварени с две диви кози, които вече се печеха на огъня. Каспиан бе наредил да свалят на брега бъчва със силно арченландско вино, което, преди да се пие, трябваше да се смеси с вода, за да стигне за всички. Засега работата вървеше добре и обядът минаваше весело. Чак след втората порция козе месо Едмънд внезапно попита:

— Къде е онзи мърльо Юстас?

В това време Юстас оглеждаше непозната долина. Бе толкова тясна и дълбока, а заобикалящите я брегове — толкова стръмни, че приличаше на огромен трап или окоп. Земята бе тревиста, макар и обсипана с камънаци, и тук-там Юстас видя черни изгорели петна като покрай железопътен насип през сухо лято. На около петнадесет метра от него проблясваше езеро е чиста и гладка вода. На пръв поглед в долината нямаше нищо друго — нито животни, нито птици, нито насекоми. Слънцето напичаше и над долината се извисяваха мрачни планински върхове и зъбери.

Естествено, Юстас разбра, че се е объркал в мъглата и е слязъл от другата страна на билото, затова веднага се обърна и понечи да тръгне обратно. Но щом погледна назад, потрепери. Очевидно по невероятна случайност бе намерил единствения възможен път надолу. Беше се спуснал по дълга затревена ивица земя, която бе ужасно стръмна и тясна, с пропасти от двете страни. Нямаше друг път за връщане. Но би ли могъл да тръгне сега, когато виждаше какво представлява пътеката? Главата му се завъртя само при мисълта за това.

Той се обърна отново, смятайки, че все пак би могъл да пийне вода от езерото. Но преди да пристъпи към долината, чу шум зад себе си. Беше много тих, но в пълната тишина му се стори твърде силен. За

секунда той се вцепени на мястото, където бе застанал. После бавно извърна глава и погледна.

В долната част на скалата отляво се виждаше малка тъмна дупка — може би вход към пещера. От нея излизаха две тънки струйки дим. Ронливите камъни под тъмната кухня се движеха (това бе шумът, който дочу) сякаш нещо пълзеше в тъмнината зад тях.

Наистина нещо пълзеше. Още по-лошо, нещото пълзеше навън. Едмънд или Луси щяха да го познаят веднага, но Юстас не беше чел нито една от подходящите книги. Съществото, което изпълзя от пещерата, не се бе появявало дори във въображението му. Имаше дълга муцуна с оловен цвят, малки червени очи, дълго гъвкаво тяло без пера и козина, което се влачеше по земята, крака със стави, разположени, като на паяк, по-високо от гърба, хищни нокти, прилепови криле, които стържеха по камъните и дълга опашка. От двете му ноздри излизаха струйки дим. Юстас изобщо не се сети за думата *дракон*. Нито пък щеше да оправи нещата, ако му бе дошла наум.

Но може би, ако знаеше нещо за драконите, щеше да се изненада донякъде от поведението на този дракон. Съществото не седна на задните си крака и не размаха криле, нито пък избълва пламъци от устата си. Димът от ноздрите му приличаше на дима от огън, който няма да гори дълго. Драконът, изглежда, не забеляза Юстас. Движеше се бавно към езерото — бавно и с многобройни спирания. Дори в страха си Юстас почувства, че това бе старо и тъжно същество. Зачуди се дали смее да хукне към пътеката. Но ако вдигнеше шум, драконът може би щеше да го забележи и да се оживи. Може би само се преструваше. Така или иначе, какъв смисъл имаше да се мъчи да избяга от същество, което може да лети?

Звярът стигна до езерото и плъзна ужасяващата си люспеста брадичка по камъните. Преди да отпие, от него се откъсна силен дрезгав звук или вик, подобен на дрънчене. След няколко гърча той се търкулна настрани и застина с един крак във въздуха. От широко отворената му уста изтече малко тъмна кръв. Димът от ноздрите му почерня за миг и после изчезна във въздуха. Друг не се появи.

Юстас дълго не се осмели да помръдне. Може би това беше някакъв номер на звяра, с който примамваше жертвите си. Но не можеше да чака вечно. Направи крачка напред, после — две крачки, и отново спря. Драконът остана неподвижен. Юстас забеляза, че

червеният пламък в очите на звяра бе угаснал. Накрая се приближи до него — сега вече бе съвсем сигурен, че е мъртъв. Треперещ, той го докосна. Нищо не се случи.

Облекчението бе толкова силно, че Юстас едва не се изсмя на глас. Почувства се сякаш беше влязъл в битка с дракона и го бе убил, а не просто бе гледал как умира. Той го прескочи и отиде до езерото да пие вода, защото жегата ставаше непоносима. Не се изненада, когато чу гръмотевица. Почти веднага след това слънцето се скри и преди да отпие, от небето вече падаха едри капки дъжд.

Климатът на този остров беше много неприятен. За по-малко от минута Юстас беше мокър до кости и полуослепял от дъжда, какъвто в Европа не вали. Нямаше смисъл да опитва да се изкатери обратно, докато валеше така. Той хукна към единствения подслон, който видя — пещерата на дракона. Там легна и се опита да си поеме дъх.

Повечето от нас знаят какво трябва да очакват от бърлогата на един дракон, но както казах преди малко, Юстас беше чел само неподходящи книги. В тях пишеше много неща за износ, внос, правителства и разходи, но по отношение на драконите информацията бе незадоволителна. Ето защо той бе така удивен от повърхността, на която бе легнал. Части от нея бяха прекалено остри, за да са камъни, и прекалено корави, за да са тръни, а имаше също и многобройни кръгли и плоски неща, които звънтяха, щом помръднеш. Светлината от отвора на пещерата беше достатъчна, за да може да разгледа. И естествено Юстас откри същото, което всеки от нас можеше да му каже предварително — съкровище. Там имаше корони (именно те бяха острите неща), монети, пръстени, гривни, чаши, чинии и скъпоценни камъни.

За разлика от повечето момчета Юстас никога не би мислил особено за съкровища, но веднага прозря ползата, която би имал от откритото в този нов свят, където бе попаднал по най-глупавия начин — през картината в спалнята на Луси вкъщи. „Тук няма никакви данъци — рече си той — и не е необходимо да предавам съкровищата на държавата. С част от тези неща мога да си изкарам прилично тук или може би в Калормен. Струва ми се, че това е най-малко превзетата страна в този свят. Чудя се колко ли мога да нося? Тази гривна например — камъните на нея сигурно са диаманти — ще си я сложа на китката. Голяма ми е, но не и ако я дръпна нагоре над лакътя си. Сега

да си напълня джоба с диаманти — по-лесно е от златото. Кога ли ще спре този адски дъжд?“

Той се домъкна до една по-малко неудобна част от купа, където имаше предимно монети, и седна да чака. Но след силна уплаха, особено ако уплахата е била предшествана от разходка в планината, човек е много изморен. Юстас заспа.

Докато спеше дълбоко и хъркаше, останалите бяха свършили обяда си и почваха сериозно да се притесняват за него. Те викаха: „Юстас! Юстас! Ехо!“, до прегракване, а Каспиан наду рога си.

— Не е някъде наблизо, иначе щеше да чуе това — каза Луси преbledняла.

— Да пукне дано това момче — рече Едмънд. — Защо му е притрябвало да се измъква?

— Трябва да сторим нещо! — настоя Луси. — Може да се е изгубил или да е паднал в дупка, или да е пленен от туземци.

— Или убит от диви зверове.

— Според мен толкова по-добре, ако е така — промърмори Райнс.

— Капитан Райнс — строго каза Рипичийп, — никога не си казвал нещо, което до такава степен да не ти подобава. Не изпитвам приятелски чувства към съществото, но то е кръвен роднина на кралицата и докато е част от нашата група, за нас е въпрос на чест да го открием или да отмъстим за него, ако е мъртъв.

— Естествено, че трябва да го намерим, ако можем — уморено рече Каспиан. — Точно това е досадното. Това значи спасителен отряд и безкрай неприятности. Мътните го взели този Юстас!

Междувременно Юстас спеше ли спеше. Събуди го болка в ръката. Луната грееше през отвора на пещерата и постелката от съкровища сякаш бе станала по-удобна — всъщност той изобщо не я усещаше. Отначало се удиви на болката в ръката си, но след малко се сети, че гривната, която бе напъхал над лакътя си, странно се бе стеснила. Може би ръката му бе подпухнала, докато бе спал (беше лявата му ръка).

Той помръдна дясната си ръка, за да попипа лявата, но преди да бе мръднал и един сантиметър, спря и ухапа ужасен устната си. Точно пред него и малко вдясно, където лунната светлина ярко огряваше пода на пещерата, съзря уродлива движеща се сянка. Позна тази сянка —

беше лапа на дракон. Беше се раздвижила, когато премести ръка и спря, щом престана да мърда ръката си.

„Ама че съм глупак — помисли Юстас. — Разбира се, звярът е имал другар и той сега лежи до мен.“

За няколко минути той не посмя да мръдне мускулче. Видя две тънки струйки дим, които се издигаха пред очите му. Бяха черни на фона на лунната светлина и досущ като дима, който излизаше от ноздрите на другия дракон, преди да умре. Това бе толкова страшно, че Юстас затаи дъх. Двете струйки дим изчезнаха. Когато вече не можеше да сдържа дъха си, той издиша крадешком. Моментално двете струи дим се появиха отново. Но дори тогава не можа да се сети за истината.

След малко реши да се придвижи предпазливо наляво и да се опита да изпъззи от пещерата. Може би съществото е заспало — така или иначе това бе единственият му шанс. Разбира се, преди да тръгне наляво, той погледна в тази посока. О, ужас! Там също имаше драконска лапа.

Никой няма да обвини Юстас, че в този миг започна да плаче. Бе изненадан от големината на сълзите си като ги видя да се разливат върху съкровището пред него. Изглеждаха и странно горещи — от тях се вдигаше пара.

Но нямаше смисъл да плаче. Трябваше да се опита да изпъззи навън между двата дракона. Започна да протяга дясната си ръка. Отдясно предният крак и лапата на дракона направиха съвсем същото. Тогава реши да опита отляво. Крайникът на дракона от този страна също се задвижи.

Два дракона, по един от всяка страна, които имитират всяко негово движение! Нервите му не издържаха и накрая той сляпо се втурна навън.

Последва страхотно дрънчене и стържене, звънтеж на злато и тракане на камъни. Помисли, че и двамата го преследват. Не посмя да погледне назад и се затича към езерото. Изкривената форма на мъртвия дракон, легнал на лунната светлина, би била достатъчна да изплаши всекиго, но той почти не й обърна внимание. Идеята му беше да скочи във водата.

Но тъкмо когато стигна до ръба на езерото, се случиха две неща. Първо, осъзна като гръм от ясно небе, че тича на четири крака — и защо, за бога, постъпваше така? И второ, когато се надвеси над

езерото, за момент помисли, че още един дракон го гледа от водата. В следващия миг обаче разбра истината. Драконското лице в езерото бе собственото му отражение. В това нямаше никакво съмнение. То се движеше, когато той се движеше, и отваряше и затваряше уста, докато той отваряше и затваряше неговата.

Докато спеше, беше се превърнал в дракон! Заспал в бърлогата на дракона с алчни, драконски мисли в главата си, той самият се бе преобразил в дракон!

Това обясняваше всичко. Нямало е два дракона до него в пещерата. Лапите отляво и отдясно са били неговите. Струйките дим са излизали от собствените му ноздри. Що се отнася до болката в лявата му ръка (или в това, което преди е било лявата му ръка), той видя какво е станало, като присви лявото си око. Гривната, паснала идеално на ръката му, докато беше момче, бе прекалено малка за дебелия чукан, който представляваше предният крайник на дракона. Тя се бе врязала дълбоко в люспестата му плът и от двете ѝ страни се бяха образували туптящи подутини. Той захапа мястото с драконските си зъби, но не успя да я свали.

Въпреки болката първото му чувство беше облекчение. Вече нямаше от какво да се страхува. Самият той сега всяваше ужас и нищо на света не би се осмелило да го нападне освен рицар (и то не всеки). Сега вече можеше да си разчисти сметките и с Каспиан, и с Едмънд...

Но в мига, в който си помисли това, осъзна, че не го иска. Той желаше да са приятели. Искаше да се върне сред хората, да говори, да се смее и да споделя чувствата си. Разбра, че е чудовище, откъснато от целия човешки род. Заля го ужасяваща самота. Започна да осъзнава, че другите в действителност не са били демони, и се зачуди дали самият той е бил добър човек, както винаги бе смятал. Закопня за гласовете им. Щеше да се чувства благодарен за добра дума дори от Рипичийп.

Когато помисли всичко това, нещастният дракон, който преди това беше Юстас, издигна глас и зарида. Трудно може да си представим гледката и звуците от сърцераздирателния плач на мощния дракон под лунните лъчи в безлюдната долина.

Накрая той реши да опита да намери пътя обратно към залива. Сега разбираше, че Каспиан никога не би отплавал от острова без него. А и бе сигурен, че по някакъв начин ще успее да покаже на хората кой е.

Пи дълго и после (знам, че звучи шокиращо, но не е така, ако се замислите) изяде почти целия мъртъв дракон. Беше стигнал до половината, когато осъзна какво прави; защото, нали разбирате, макар в мислите си да беше Юстас, вкусовете и храносмилането му бяха драконски. Ето защо толкова рядко се намира повече от един дракон в една и съща страна.

След това тръгна да излиза от долината. Започна да се катери със скок, но щом подскочи, видя, че всъщност лети. Съвсем бе забравил за крилете си и за него бе голяма изненада — първата приятна изненада, която получаваше от дълго време. Издигна се високо във въздуха и видя безброй планински върхове, разпръснати под него на лунната светлина. Виждаше залива като сребърна плочка, закотвеният кораб и лагерните огньове, които хвърляха отблясъци в крайбрежната гора. Спусна се към тях с едно движение от голяма височина.

Луси спеше много дълбоко, понеже бе останала да чака завръщането на спасителния отряд с надеждата, че ще носят добри вести за Юстас. Моряците, предвождани от Каспиан, се върнаха много късно и бяха много изморени. Новините бяха обезкуражаващи. Не бяха открили и следа от Юстас. В една долина обаче намериха мъртъв дракон. Опитаха се да не преувеличават опасността и всички взаимно се уверяваха, че няма вероятност наоколо да има други дракони. А онзи, който бе мъртъв в три часа следобед (тогава го бяха намерили), едва ли няколко часа преди това е убивал хора.

— Освен ако не е изял онова човече и е умрял. Юстас би отровил всекиго! — отбеляза Райнс. Но го каза под носа си и никой не го чу.

Но по-късно през нощта Луси я събудиха много тихо и тя видя, че цялата група се е скупчила и разговаря шепнешком.

— Какво има? — попита Луси.

— Всички трябва да сме твърди докрай! — каза Каспиан. — Един дракон току-що излетя над върховете на дърветата и се приземи на брега. Да, боя се, че наистина е между нас и кораба. И стрелите не вършат работа при дракони. А и те изобщо не се страхуват от огън.

— С позволението на Ваше величество... — започна Рипичийп.

— Не, Рипичийп! — отвърна решително кралят. — Ти няма да влизаш в двубой с него. И ако не ми обещаеш, че ще ми се подчиниш, ще наредя да те вържат. Трябва само да го наблюдаваме внимателно и веднага щом съмне, да слезем на брега и да поведем битка с него. Аз

ще бъда начело. Крал Едмънд ще бъде от дясната ми страна, а лорд Дриниан от лявата. Няма какво друго да се планира. След няколко часа ще съмне. След час да се раздаде храна и каквото е останало от виното. И нека всичко се върши безшумно.

— Може би ще си отиде — каза Луси.

— Тогава ще бъде още по-лошо — възрази Едмънд, — защото няма да знаем къде е. Ако в стаята има оса, аз искам да мога да я виждам.

Остатъкът от нощта премина бавно и ужасяващо. Когато разпределиха храната, макар да знаеха, че трябва да се хранят, мнозина отказаха поради липса на апетит. Часовете минаваха мъчително, преди да се развидели и птиците да запеят наоколо. Стана по-студено и по-влажно отколкото през нощта.

— Напред, приятели! — повели Каспиан.

Те станаха, всички с мечове в ръце, и образуваха плътна група. Луси бе в средата, а Рипичийп — на рамото ѝ. Беше по-добре, отколкото да седят и да чакат. Всички се почувстваха по-привързани към другарите си от обикновено. Миг по-късно потеглиха напред. Когато стигнаха до края на гората, вече просветляваше. И там, на пясъка, като гигантски гушер или гъвкав крокодил, или като змия с крака лежеше драконът — огромен, страшен и изгърбен.

Щом ги видя, вместо да се изправи и да почне да бълва огън и дим, драконът се отдръпна — може да се каже, че нагази в плитчините на залива.

— Защо ли така си клати главата? — зачуди се Едмънд.

— А сега кима — забеляза Каспиан.

— Нещо капе от очите му — каза Дриниан.

— О, не виждате ли, че плаче — извика Луси. — Това са сълзите му.

— Не бих се доверил на това, мадам — рече Дриниан. — Така правят и крокодилите, за да ти отвлекат вниманието.

— Поклати си главата, когато каза това — отбеляза Едмънд. — Все едно иска да каже „Не!“. Виж, пак го направи.

— Мислите ли, че разбира какво си говорим? — запита Луси.

Драконът закима енергично.

Рипичийп се смъкна от рамото на Луси и пристъпи напред.

— Драконе — разнесе се пискливият му глас, — разбираш ли човешка реч?

Драконът кимна.

— А можеш ли да говориш?

Той поклати глава.

— Тогава няма смисъл да те питаме каква работа имаш тук — заключи Рипичийп. — Но ако си съгласен да се закълнеш в приятелство към нас, вдигни предния ляв крак над главата си.

Драконът изпълни това, но тромаво, защото този крак му беше изранен и подут от златната гривна.

— Ей, вижте! — извика Луси. — Нещо не е наред с крака му. Горкият, може би затова плаче. Може да е дошъл при нас, за да го излекуваме, също както Андрокъл и лъва.

— Внимавай, Луси! — предупреди Каспиан. — Това е много умен дракон, но може да ни лъже.

Но Луси вече бе изтичала към дракона. Следваше я Рипичийп толкова бързо, колкото можеха да тичат късите му крачета. След това дойдоха и момчетата с Дриниан.

— Покажи ми болната си лапичка — подкани го Луси. — Може би ще мога да я излекувам.

Драконът, който преди беше Юстас, протегна изранения си крак с радост. Спомни си как, преди да се превърне в дракон, лекарството на Луси го бе излекувало от морската болест. Но бе разочарован. Вълшебната течност намали подутината и облекчи болката, но не можа да разтвори златото.

Сега всички се бяха събрали да наблюдават операцията, но Каспиан внезапно възкликна:

— Вижте това!

Той гледаше гривната.

ГЛАВА СЕДМА

КАК ЗАВЪРШИ ПРИКЛЮЧЕНИЕТО

— Какво да видим? — попита Едмънд.

— Вижте герба върху златото — отговори Каспиан.

— Малък чук с диамант над него като звезда — каза Дриниан. — Ей, ами че аз съм го виждал и преди.

— Виждал си го? Разбира се, че си го виждал. Това е гербът на една велика нарнийска фамилия. Гривната е на лорд Октесиан!

— Злодей такъв! — обърна се Рипичийп към дракона. — Да не си изял нарнийския благородник?

Драконът заклати енергично глава.

— Или може би — започна Луси — това е лорд Октесиан.

— Не е задължително да е нито едно от двете — каза Едмънд. — Всички дракони събират злато. Но мисля, че можем с доста голяма сигурност да твърдим, че Октесиан не е стигнал по-далече от този остров.

— Лорд Октесиан ли си? — обърна се Луси към дракона и, след като той тъжно поклати глава, продължи: — А омагьосан ли си? Искам да кажа, омагьосан човек ли си?

Той закима с всички сила.

Тогава някой изрече (след това спореха дали Едмънд или Луси):

— Да не би... да не би случайно да си Юстас?

И Юстас кимна със страшната си драконска глава, заудря с опашка в морето и всички побягнаха (някои от моряците с възклицания, които няма да напиша тук) от огромните парещи сълзи, потекли от очите му.

Луси се опита да го утеши и дори събра кураж да го целуне по люспестото лице, а почти всички останали промърмориха: „Какъв лош късмет!“ Неколцина увериха Юстас, че няма да го оставят, а мнозина споменаха, че сигурно има някакъв начин да се развали магията. Разбира се, всички горяха от нетърпение да чуят историята му, но той не можеше да говори. Неведнъж през следващите дни Юстас се

опитваше да им я напише на пясъка. Но така и не успя. Не знаеше как да разказва (понеже не беше чел подходящите книги), а и огромните драконски лапи, които се налагаше да използва, никога не се бяха учили да пишат и със сигурност не бяха създадени за писане. В резултат на това нито веднъж не можа да стигне до края на историята преди да дойде приливът и да отмие всичко написано с изключение на тази част, която вече бе настъпил или без да иска бе размазал с опашката си. Всичко, което можеше да се прочете, бе нещо такова (точките обозначават размазаните от него места):

Одидох да сп... акн... акрн... пещера на дракон,
щото беше умрял... алеше сил... Събудих се и не мож... да
си вдигна рката... Мътните го взели...

За всички беше ясно — откакто бе станал дракон, характерът на Юстас се бе променил към добро. Той непрекъснато искаше да помага. Литна над острова и откри, че целият е покрит с планини и се обитава само от диви кози и стада диви свине. За попълване запасите на кораба той донесе много убити животни. Освен това беше много хуманен убиец — можеше да убие животното с един удар на опашката си така, че то да не разбере. Разбира се, изяде няколко от тях, но винаги се усамотяваше, защото като дракон обичаше месото сурово, а не можеше да понесе другите да гледат тази кръвожадна сцена. Един ден пристигна уморен, но доволен, защото донесе в лагера високо борово дърво, от което можеше да се направи главната мачта. Вечер, ако захладнееше, както понякога ставаше след обилен валеж, той бе опора за всички. Цялата дружина идваше и сядаше с гръб към горещото му тяло — топлеха се и се сушаха. А само едно кълбо от огнения му дъх можеше да разпали и най-упорития огън. Понякога Юстас си избираше неколцина, които качваше на гърба си и политаше с тях. Така те се любуваха на преминаващите под тях зелени склонове, на скалистите височини, тесните, подобни на ровове долини. Виждаха и далече на изток тъмносиньо петънце на фона на синия хоризонт, което може би беше суша.

Непознатото чувство да бъде харесван и още повече — да харесва други хора, караше Юстас да не се отчайва. Защото беше

много потискащо да е дракон. Потреперваше всеки път, когато видеше отражението си, летейки над някое планинско езеро. Мразеше огромните си прилеповидни криле, трионообразния ръб на гърба си и жестоко извитите нокти. Почти се страхуваше да остане сам със себе си, но се срамуваше да бъде и с другите. Вечер, когато не го използваха за грейка, той се измъкваше от лагера и лягаше свит на кълбо, като змия, между морето и гората. Тогава, за голяма изненада, Рипичийп бе най-верният му другар. Благородната Мишка се оттегляше от веселата компания край лагерния огън и сядаше до главата на дракона откъм подветрената страна, за да не идва към него димният му дъх. После обясняваше, че случилото се с Юстас е поразителен пример за неумолимото въртене на колелото на Съдбата и ако можеше да му дойде на гости в Нарния (всъщност това бе дупка, а не къща и главата на дракона, да не говорим за тялото му, нямаше да може да влезе в нея), би му дал повече от сто примера за императори, крале, херцози, рицари, поети, влюбени, астрономи, философи и магьосници, които от благоденствие попадат в най-злочести беди като мнозина се отърват от тях и живеят щастливо дълги години. Едва ли в този момент това изглеждаше особено утешително за Юстас, но бе направено с най-добри намерения и той никога не го забрави.

Разбира се, съществуваше проблемът, надвиснал като облак над главите им, какво да сторят със своя дракон, когато се приготвят за път. Опитваха се да не говорят за това пред него, но той не можеше да не дочуе неща като: „Дали ще се побере на едната страна на палубата? Ще трябва да преместим всички хранителни запаси на другата страна на трюма, за да има равновесие?“, или „Дали няма да можем да го теглим по вода?“, или „Дали ще може да лети след нас?“, но най-често се чуваше „Как ще го храним?“. И на горкия Юстас му ставаше все ясно, че от първия ден, в който стъпи на борда на кораба, е бил непрестанно в тежест на другите и че сега представляваше още по-голяма тежест. Тази мисъл се врязваше в съзнанието му така, както гривната се впиваше в предния му крак. Знаеше, че като я хапе с големите си зъби, влошава нещата още повече, но не можеше да се сдържи, особено ако нощта бе гореща.

Една сутрин Едмънд се събуди много рано. Беше около шестия ден след като хвърлиха котва на Острова на дракона. Едва се развиделяваше. Стволовете на дърветата се очертаваха като огромни

сенки. Докато се разсънваше, му се стори, че чува някой да се движи, затова се повдигна на лакът и се огледа. Видя му се тъмна фигура, която се движеше откъм морето. Това, което му дойде наум, бе: „Защо сме толкова сигурни, че на този остров няма туземци?“ После реши, че това е Каспиан — беше с неговия ръст. Ала Каспиан спеше до него и не бе помръдвал. Едмънд провери дали мечът му е на мястото си и стана да разследва случая.

Той слезе безшумно до края на гората. Тъмната фигура бе все още там. Сега видя, че е твърде дребна, за да бъде Каспиан и твърде едра, за да бъде Луси. Непознатият не побягна. Едмънд изтегли меча си и тъкмо щеше да го предизвика, когато непознатият каза с тих гласец:

— Ти ли си, Едмънд?

— Да. Ти кой си?

— Не ме ли познаваш? — рече другият. — Това съм аз, Юстас.

— Боже мой! — възкликна Едмънд. — Точно така! Скъпи приятелю...

— Шт! — каза Юстас и залитна, сякаш щеше да падне.

Едмънд го хвана и рече:

— Ей, какво ти е? Болен ли си?

Юстас мълча толкова дълго, че Едмънд си помисли, че е загубил съзнание, но накрая каза:

— Беше отвратително. Ти не знаеш... но сега всичко е наред. Може ли да поговорим някъде? Не искам да виждам останалите. Още не!

— Да, добре, където кажеш — съгласи се Едмънд. — Можем да идем да седнем на онези скали там. Слушай, наистина се радвам да те видя в... ъ-ъ... нормалния ти вид. Сигурно си се чувствал ужасно през цялото време.

После отидоха до скалите и седнаха с лице към залива. Небето избледняваше и звездите гаснеха, с изключение на една много ярка звезда, разположена ниско над хоризонта.

— Няма да ти разказвам как се превърнах в... в дракон, докато не кажа и на другите и приключа с това — каза Юстас. — Между другото, дори не знаех, че това е дракон, докато не ви чух да казвате думата, когато се появих на следната сутрин. Искам да ти разкажа как престанах да бъда дракон.

— Давай! — насърчи го Едмънд.

— Ами, снощи бях по-нещастен от всякога. И тази гадна гривна ми причиняваше болка като не знам какво...

— А сега как е?

Юстас се засмя. Никога преди това Едмънд не беше го чувал да се смее така.

— Ето я — рече Юстас и свали гривната от ръката си. — Всеки, който я иска, може да я получи. Както ти казвах, лежах буден и се чудех какво ли ще стане с мен. И тогава... може да е било само сън. Не знам.

— Продължавай — подкани го търпеливо Едмънд.

— Ами, вдигнах очи и видях последното, което очаквах. Огромен лъв приближаваше към мен. Странното е, че снощи нямаше луна, а там, където минаваше лъвът, се виждаше лунна светлина. Той идваше все по-близо и по-близо и аз ужасно се уплаших. Може би си мислиш, че като дракон съм бил в състояние лесно да побежда всеки лъв. Страхувах се и това не бе страхът, че ще ме изяде. Просто се страхувах от него, ако разбираш какво искам да кажа. Той се приближи още повече и ме погледна право в очите. И аз стиснах здраво очи. Но нямаше смисъл, защото ми заповяда да го последвам.

— Искаш да кажеш, че проговори?

— Не знам. Мисля, че не проговори, но въпреки това ми заповяда. И аз разбрах, че трябва да изпълня заповедта. Затова станах и го последвах. Поведо ме някъде далече из планините. И където и да минеше лъвът — над него и около него навсякъде имаше лунна светлина. Накрая стигнахме до върха на една планина, която никога преди това не бях виждал. На този връх бе разположена градина с дървета и плодове по тях. В средата ѝ имаше кладенец.

Разбрах, че е кладенец, защото се виждаше как водата бълбука на дъното, но беше много по-голям от обикновените. Приличаше на обширна, кръгла вана с мраморни стъпала. Водата бе по-чиста от всичко, което съм виждал, и аз си помислих, че ако вляза вътре и се окъпя, това ще облекчи болката в крака ми. Но лъвът ми каза, че трябва да се съблека. Имай предвид, че не знам дали каза думите на глас.

Тъкмо щях да отговоря, че не мога да се съблека, защото не съм облечен с никакви дрехи, когато внезапно се сетих, че драконите са същества, подобни на змиите, а змиите могат да хвърлят кожата си. „А,

значи това иска да каже лъвът“ — помислих си аз. Затова почнах да се чеша и люспите ми взеха да падат. После се зачесах по-силно и вместо само да падат люспи, цялата ми кожа взе да се бели, както става след болест или все едно си банан. След минута-две аз просто излязох от нея. Видях я да лежи до мен. Изглеждаше отвратително. Беше най-хубавото усещане на света. След това тръгнах да слизам към кладенеца.

Тъкмо стъпих във водата, погледнах надолу и видях, че кракът ми е корав, груб, сбръчкан и люспест както преди. „О, всичко е наред — казах си аз. — Това означава само, че имам още един тънък пласт под първия и трябва да сваля и него.“ Почнах да се чеша и да късам наново и тази втора кожа. Тя също се обели, излязох от нея и я оставих да лежи на земята до другата. След това тръгнах към кладенеца.

Тогава се случи абсолютно същото. „Олеле — казах си аз, — колко ли кожи имам за сваляне?“ А как копнеех да си окъпя крака. Затова се зачесах за трети път и свалих трета кожа — същата като предишните две. Но щом се погледнах, разбрах, че резултатът е същият както преди.

И тогава лъвът каза (но не знам дали проговори):

— Ще трябва да ми позволиш да те съблека.

Казвам ти, беше ме страх от ноктите му, но вече бях съвсем отчаян. Затова легнах по гръб и му позволих да го направи.

Първото разкъсване бе толкова дълбоко, сякаш стигна до сърцето ми. А когато започна да дърпа кожата ми, болеше по-страшно от всякога. Единственото, което ми помогна да издържа, бе самото удоволствие да чувствам, че онова нещо се бели. Знаеш — все едно, че обелваш коричката на рана. Боли ужасно, но все пак е приятно да видиш как пада.

— Знам какво имаш предвид — вметна Едмънд.

— Той обели гадната кожа (също както мислех, че съм сторил първите три пъти) и тя падна на тревата. Беше много по-дебела, по-тъмна и по-възлеста от предишните. А аз стоях гладък и мек като обелена клонка, по-дребен отпреди. После лъвът ме хвана (това не ми хареса особено, понеже бях много чувствителен без кожа) и ме хвърли във водата. Отначало болките бяха зверски, но само за кратко. След това настана абсолютно блаженство. Щом започнах да плувам и да се плискам, открих, че ръката вече не ме боли. И тогава видях защо е

така. Отново бях момче. Ще си помислиш, че се лигавя, ако ти кажа какви чувства изпитах към собствените си ръце. Знам, че нямат мускули и са съвсем слаби в сравнение с тези на Каспиан, но ужасно се радвах да ги видя. След малко лъвът ме извади и ме облече...

— Облече те? С лапите си ли?

— Ами не си спомням този момент много добре. Така или иначе ме е облякъл... с нови дрехи, всъщност тези, с които съм сега. После внезапно се озовах тук. Кое то пък ме кара да мисля, че сигурно е било сън.

— Не, не е било сън! — каза Едмънд.

— Защо?

— Ами първо, дрехите. И второ, ти си... хм, вече не си дракон.

— Какво е било тогава, според теб?

— Според мен ти си видял Аслан — отвърна Едмънд.

— Аслан ли? Чувал съм няколко пъти това име, откакто плаваме на „Разсъмване“. И... не знам как да го обясня... усещах, че го ненавиждам. Но тогава аз ненавиждах всичко. Между другото, искам да се извиня. Боя се, че съм бил доста неприятен.

— Няма нищо — каза Едмънд. — Между нас казано, ти не беше толкова лош, колкото бях аз при първото ми пътуване до Нарния. Просто беше магаре, докато аз бях предател.

— Не ми разказвай тогава — рече Юстас. — Но кой е Аслан? Познаваш ли го?

— Ами... той ме познава — отговори Едмънд. — Той е великият Лъв, син на Императора отвъд морето, който ме спаси и който спаси Нарния. Ние всички сме го виждали. Луси го вижда най-често. И може би плаваме именно към неговата страна.

Известно време и двамата мълчаха. Последната ярка звезда бе изчезнала и макар че не виждаха изгрева заради планините отдясно, разбраха, че е настъпил, защото небето над тях порозовя. После някаква птичка от семейството на папагалите нададе вик в гората зад тях, дърветата се раздвижиха, а накрая се разнесе и звукът на Каспиановия рог. Лагерът се разбуди.

Голяма бе радостта, когато Едмънд, придружен от възстановения Юстас, се присъедини към групата, закусваща около лагерния огън. И сега естествено всички чуха първата част от историята му. Те се зачудиха дали преди няколко години другият дракон не е убил лорд

Октесиан, или пък дали самият благородник не е бил старият дракон. Скъпоценностите, с които Юстас бе натъпкал джобовете си в пещерата, бяха изчезнали заедно със старите му дрехи, но никой, особено пък той самият, не изрази желание да се върне в тази долина и да търси съкровището.

След няколко дни „Разсъмване“ — с нова мачта, пребоядисан и добре запасен — бе готов да отплава. Преди да вдигнат котва, Каспиан нареди да изсекат следния надпис върху една скала, обърната към залива:

ОСТРОВ НА ДРАКОНА
ОТКРИТ ОТ КАСПИАН, КРАЛ НА НАРНИЯ И ПР.
В ЧЕТВЪРТАТА ГОДИНА
ОТ ЦАРУВАНЕТО МУ
ВЕРОЯТНО ТУК Е НАМЕРИЛ СМЪРТТА СИ
ЛОРД ОКТЕСИАН

Би било хубаво и донякъде вярно да кажа, че „оттогава насетне Юстас бе различно момче“. За да бъда съвсем точен — той започна да става различно момче. Понякога се връщаше към предишното състояние. Имаше и много дни, в които можеше да бъде много досаден. Но няма да отбелязвам по-голямата част от тях. Лечението бе започнало.

Гривната на лорд Октесиан имаше странна съдба. Юстас не я искаше и я предложи на Каспиан. Каспиан я предложи на Луси, но тя също не я пожела.

— Добре тогава, нека да я хване, който може — извика Каспиан и я подхвърли във въздуха.

Това беше в момента, когато всички стояха и гледаха надписа. Гривната се издигна нагоре, проблесна на слънцето и се закачи като обръч на една издатина на скалата. Никой не можеше да се изкачи дотам, за да я вземе, както и никой не можеше да слезе дотам, за да я вземе отгоре. Доколкото ми е известно, тя все още виси на онази скала и може би ще виси до края на света.

ГЛАВА ОСМА

ДВА ПЪТИ НИ СЕ РАЗМИНА!

Всички бяха в добро настроение, когато „Разсъмване“ отплава от Острова на дракона. Веднага щом излязоха от залива, задуха попътен вятър. Рано на следващата сутрин достигнаха до непознатата суша, която някои от тях вече бяха видели, летейки над планините, докато Юстас още беше дракон. Беше равен зелен остров — необитаем, с изключение на зайците и няколкото диви кози. Но по развалините от каменни колиби и почернелите места, където сигурно са били огнищата, те решиха, че до неотдавна там са живели хора. Имаше и кости, и счупени оръжия.

— Работа на пирати — рече Каспиан.

— Или на дракон — каза Едмънд.

Единственото друго нещо, което откриха, бе малка лодка (или кану), изоставена на пясъка. Беше направена от кожа, опъната върху върбова рамка, и съвсем мъничка — дълга едва около метър, — а веслото към нея бе със съответната големина. Те сметнаха, че или е направена за дете, или обитателите на този остров са били джуджета. Рипичийп реши да я задържи, тъй като размерът ѝ беше точно като за него, и затова я качиха на борда. Нареконха находката си Опожарения остров и преди пладне отплаваха.

Около пет дни духа южен-югозападен вятър и те не видяха никаква суша, нито риби, нито глакуси. После един ден валя чак до следобед. Юстас изгуби две партии шах от Рипичийп и взе да прилича на предишния неприятен образ, а Едмънд заяви, че предпочита да бяха заминали за Америка със Сюзан. Тогава Луси погледна през прозорците на кърмата и каза:

— Хей, мисля, че спира да вали. А какво е това?

При тези думи всички се покатериха на задната палуба и откриха, че дъждът е спрял и че Дриниан, който бе на вахта, също бе вперил поглед в някакъв предмет зад кърмата. Или по-скоро в няколко

предмета. Те приличаха малко на гладки кръгли камъни — една цяла редица с разстояние помежду им около петнадесет метра.

— Не може да са скали — тъкмо казваше Дриниан, — защото не бяха там преди пет минути.

— А едно от тях току-що изчезна — извика Луси.

— Да, а едно друго се показва — добави Едмънд.

— И то по-близо — уточни Юстас.

— Гръм и мълнии! — възкликна Каспиан. — Цялото нещо се движи насам.

— И то с много по-голяма скорост, отколкото ние можем да плаваме, сир — рече Дриниан. — Ще се изравни с нас след минута.

Всички затаиха дъх, защото не е много приятно да бъдеш преследван от неизвестен предмет нито на сушата, нито в морето. Но този предмет се оказа нещо далече по-опасно, отколкото можеха да подозират. Изведнъж, на разстояние от бакборда само половин игрище за крикет, от водата се подаде страховита глава.

На цвят бе зелено-розова с лилави петна — освен по местата, където имаше залепнали миди — и с формата на конска глава, само че без уши. Очите ѝ бяха огромни — пригодени за гледане в мрачните дълбини на океана, а устата ѝ бе пълна с двойни редици остри зъби като на риба. Тя бе закрепена на нещо, което те отначало помислиха, че е огромна шия, но след като от нея се показва все по-голяма и по-голяма част, всички разбраха, че не е шия, а тяло. Пред очите им бе съществото, което мнозина неразумно бяха пожелавали да видят — Морската змия. Гънките на огромната ѝ опашка се виждаха надалеч и се показваха на равни разстояния на повърхността. А в този миг главата ѝ се извисяваше по-високо от мачтата.

Моряците се втурнаха към оръжията си, но нищо не можеше да се стори — чудовището бе извън обсега им.

— Стреляйте! Стреляйте! — извика главният стрелец.

Неколцина се подчиниха, но стрелите отскочиха от кожата на Морската змия, сякаш бе обкована с желязо. После в продължение на една страшна минута всички останаха неподвижни, вперили поглед в очите и устата ѝ и зачудени къде ли ще нападне.

Но тя не нападна. Вместо това изравни главата си с рейката на мачтата. Сега главата ѝ бе точно зад наблюдателницата. Тя продължи да се протяга все повече, докато достигна до десния фалшборд. После

започна да се спуска... не към пълната с хора палуба, а обратно във водата така, че целият кораб бе под дъгата на змията. Почти веднага тази дъга взе да намалява — дори на щирборда Морската змия почти допираше корпуса на „Разсъмване“.

Тогава Юстас (който с пълна сила се бе опитвал да се държи добре, докато дъждът и шахът не го извадиха от равновесие) извърши първата храбра постъпка в живота си. Носеше меч, взет назаем от Каспиан. Когато тялото на змията се доближи достатъчно до щирборда, той със скок се озова на фалшборда и започна да удря по него с всичка сила. Вярно, не постигна нищо, освен че строши на парчета втория меч на Каспиан, но за начинаещ постъпи много добре.

Останалите щяха да направят същото като него, ако в този момент Рипичийп не бе извикал:

— Не се бийте! Бутайте!

Бе толкова необичайно за Мишката да съветва някого да не влиза в бой, че дори в този страшен миг всички погледи се обърнаха към него. И когато той скочи на фалшборда пред змията, опря мъничкия си космат гръб в огромното люспесто и слюзесто тяло и започна да бута с всичка сила, доста хора разбраха какво иска да каже и се впуснаха към двете страни на кораба, за да направят същото. След минута, когато Морската змия показва главата си отново — този път от страната на бакборда — и обърна гръб към тях, вече всички разбраха.

Звярът бе направил от тялото си примка около „Разсъмване“ и започваше да я затяга. Когато я затегнеше докрай — прас! — от кораба щяха да останат само плаващи клечки и тогава тя щеше да ги измъкна от водата един по един. Единственият им шанс бе да избутат примката докато се плъзне през кърмата, или, иначе казано, да избутат кораба напред извън примката.

Естествено, Рипичийп не би имал силата да стори това сам — по-скоро би вдигнал на ръце катедрала, — но падна полумъртъв от усилие, преди останалите да го избутат настрана. Целият екипаж на кораба освен Луси и Мишката (която вече губеше съзнание) се нареди в две дълги редици по дължината на фалшборда, като гърдите на всеки се опираха в гърба на предния, така че тежестта на цялата редица падаше върху последния човек. Бутаха на живот и смърт. В продължение на няколко омаломощаващи секунди (които приличаха на часове) не се случи нищо. Запращяха стави, закапа пот, въздухът

излизаше от дробовете им със сумтене и пъшкане. Тогава усетиха, че корабът помръдна. Видяха, че примката на змията се бе отдалечила от мачтата. Ала видяха също, че дъгата се бе смалила. Сега приближаваше истинската опасност. Ще могат ли да я прехвърлят през задната палуба, или вече бе прекалено тясна? Да... имаше достатъчно място. Тя премина, допирайки перилата на палубата. Десетина души скочиха на задната палуба. Така беше много по-добре. Тялото на Морската змия бе толкова ниско, че те можаха да се наредят в редица напречно на палубата и да бутат един до друг. В тях се появи надежда, но внезапно си припомниха високата гравирана кърма на „Разсъмване“. Там бе опашката на дракона. Щеше да е невъзможно да прекарат звяра над нея.

— Донесете брадва! — дрезгаво се провикна Каспиан. — И не спирайте да бутате!

Луси, която знаеше къде се намира всичко на кораба, го чу от мястото си на средната палуба. За секунди тя вече се бе върнала от трюма и носеше брадвата, като изкачваше презглава стълбата до задната палуба. Тъкмо когато стигна догоре, се чу силен шум от трошене като от падащо дърво. Корабът се разлюля и се стрелна напред. Точно в този миг, дали защото бутаната Морската змия с всичка сила, или защото тя взе глупавото решение да затегне примката, цялата декоративна кърма се отчупи и корабът бе свободен.

Останалите бяха прекалено изтощени и не забелязаха онова, което видя Луси. На няколко метра след тях примката от тялото на Морската змия бързо се смали и изчезна с плясък. Луси винаги казваше (естествено, в онзи момент тя бе много развълнувана и може само да си е въобразявала), че е видяла на лицето на съществото израз на идиотско задоволство. Сигурно е, че това бе едно крайно неинтелигентно животно, тъй като вместо да преследва кораба, извърна глава и започна да души по продължение на тялото си, сякаш очакваше да намери там останките от „Разсъмване“, но корабът бе вече далече напред, подет от свежия вятър. Мъжете лежаха и седяха задъхани и охкащи навсякъде по палубата. Не след дълго вече можеха да говорят за случилото се, а след още малко — и да се смеят. Когато раздадоха ром, дори извикаха „Ура!“ и всички похвалиха Юстас за храбростта (въпреки че не бе помогнала особено), както и Рипичийп.

След тази случка плаваха още три дни и не видяха нищо друго освен море и небе. На четвъртия ден вятърът задуха от север и морето взе да се вълнува. Преди следобеда вече почти се бе превърнал в ураган. В същото време обаче те забелязаха суша от страната на бакборда.

— С ваше позволение, сир — рече Дриниан, — ще се опитаме да стигнем с гребане до подветрената страна на залива и там да хвърлим котва, докато всичко това свърши.

Каспиан се съгласи, но гребането срещу вятъра се оказа продължително и доближиха сушата едва вечерта. С последните слънчеви лъчи навлязоха в естествен пристан и хвърлиха котва. Тази нощ никой не слезе на брега. На сутринта откриха, че се намират сред залив в неравна местност, покрита с растителност. Мястото изглеждаше самотно. Издигаше се и преминаваше в скалист връх. От ветровития север отвъд самия му край бързо прииждаха облаци. Моряците свалиха лодката и я натовариха с всички изпразнени бъчви.

— От кой поток ще налеем вода, Дриниан? — попита Каспиан, седнал на кърмата на лодката. — Струва ми се, че в залива се вливат два.

— Няма кой знае какво значение, сир — отвърна Дриниан. — Но според мен разстоянието е по-кратко до този от щирборда. Да изберем източния поток.

— Ето сега ще завали — рече Луси.

— И още как — възкликна Едмънд, защото вече валеше като из ведро. — Вижте, нека да идем до другия поток. Там има дървета и ще намерим някакъв подслон.

— Да, хайде наистина — съгласи се Юстас. — Няма смисъл да се мокрим повече, отколкото е необходимо.

Ала Дриниан през цялото време насочваше лодката в посоката на щирборда също като някой шофьор-досадник, който продължава да кара с пълна скорост, докато му обяснявате, че е сбъркал пътя.

— Те са прави, Дриниан! — каза Каспиан. — Можеш да завиеш и да поемем към западния поток.

— Както желае Ваше величество — съгласи се малко троснато Дриниан. Предишния ден беше имал неприятности с времето, а и не обичаше да получава съвети от хора, които не разбират от

мореплаване. Все пак смени курса на лодката и, както се оказа по-късно, добре, че направи така.

Докато привършваха с пълненето на бъчвите, дъждът спря. Каспиан заедно с Юстас, двамата Певънзи и Рипичийп решиха да се разхождат до върха на хълма и да огледат наоколо. Изкачването бе трудно, защото вървяха по остра трева и пирен. Не видяха нито хора, нито животни, с изключение на няколко гларуса. Когато се изкачиха на върха, видяха, че островът бе съвсем малък — не повече от двадесет акра. От тази височина морето изглеждаше по-голямо и по-безлюдно, отколкото от палубата на „Разсъмване“, пък дори и от наблюдателницата му.

— Знаеш ли, това е лудост — прошепна Юстас на Луси, загледан към хоризонта на изток. — Да плаваш все по-нататък и по-нататък към това, без ни най-малка представа докъде може да стигнеш! — но той каза това по навик, а не злобно, както щеше да го направи преди.

На билото ставаше студено — вятърът продължаваше да духа с нови сили от север.

— Хайде да не се връщаме по същия път — предложи Луси, щом понечиха да тръгват. — По-добре да продължим още малко и да слезем при другия поток. Онзи, при който Дриниан искаше да идем.

Всички се съгласиха и след около петнадесет минути се озоваха при извора на втората рекичка. Мястото беше по-интересно, отколкото можеше да се очаква — дълбоко планинско езерце, заобиколено със скали. Само откъм морето имаше тесен пролив, накъдето изтичаше водата. Тук най-сетне бяха на завет и всички поседнаха за почивка на тревата над една скала.

Всички освен един (Едмънд), който много бързо скочи от мястото си.

— Остри камъчета се търкалят на това островче — оплака се той, опипвайки тревата. — Къде е това проклето нещо?... А, ето го... Я виж ти! То не било камък, а дръжка на меч. Какво говоря, цял меч или каквото е останало от ръждата. Сигурно лежи тук от години.

— Нарнийски е, ако се съди по вида му — отбеляза Каспиан и всички се струпаха да го разгледат.

— Аз също седя на нещо — обяви Луси, — нещо твърдо.

Оказа се, че останките са от ризница. Тогава всички коленичиха и взеха да ровят навсякъде в гъстата трева. Търсенето им бе

възнаградено с шлем, кинжал и няколко монети — и то не калорменски полумесеци, а истински нарнийски „лъвове“ и „дървета“, каквито могат да се намерят на пазара в Бобров бент и Беруна.

— Струва ми се, че това е всичко, което е останало от някой от седемте благородници — забеляза Едмънд.

— И аз си мислех за това — потвърди Каспиан. — Чудя се кой ли е бил. Не си ли личи по кинжала. Интересно как ли е умрял.

— И как можем да отмъстим за него — добави Рипичийп.

Междувременно Едмънд — единственият от групата, който някога беше чел детективски разкази, бе потънал в размисъл.

— Вижте, има нещо много гнило в тази история — рече той. — Той със сигурност не е бил убит в битка.

— Защо? — попита Каспиан.

— Няма кости — посочи Едмънд. — Врагът би взел доспехите и би оставил тялото. Но чували ли сте за човек, спечелил битка, който да отнесе тялото на убития и да остави доспехите му?

— Може да е бил убит от див звяр — предположи Луси.

— Тогава трябва да е било умно животно, щом е успяло да свали ризницата на човек.

— Може да е бил дракон... — колебливо рече Каспиан.

— Нищо общо няма — каза Юстас. — Дракон не може да го стори. Това поне го знам!

— Тогава да се махаме оттук — предложи Луси. Откакто Едмънд бе повдигнал въпроса за костите, на нея вече не ѝ се седеше.

— Щом искате — стана Каспиан. — Не мисля, че нещо от това си струва да го носим.

Те заобиколиха и слязоха при малкия отвор, откъдето потокът се изливаше в езерцето и загледаха дълбоките води, заобиколени със скали. Денят бе горещ и несъмнено някои щяха да се изкушат да поплуват, а всекиму би се приискало да пие. Юстас дори щеше да се наведе и да гребне малко вода в шепите си, когато Рипичийп и Луси извикаха в един глас:

— Вижте там!

Така той забрави да пие и погледна във водата.

Дъното на езерцето бе покрито с големи сивосини камъни и водата бе съвършено прозрачна. Там долу лежеше тяло на човек в естествен размер, явно направено от злато. Обърнато бе по очи и

ръцете бяха протегнати над главата. Точно тогава облаците се разкъсаха, слънцето се показа и огря златната фигура от край до край. Луси помисли, че това е най-красивата статуя, която някога бе виждала.

— Гледай ти! — подсвирна Каспиан. — Струваше си да дойдем да го видим. Как ли можем да го извадим?

— Можем да се гмурнем, сир — предложи Рипичийп.

— Няма никакъв смисъл — възрази Едмънд. — Ако наистина е злато, чисто злато, ще бъде толкова тежко, че няма да можем да го извадим. А езерото е дълбоко около пет метра, ако не и повече. Чакайте малко. Добре, че си нося ловното копие. Нека проверим колко е дълбоко. Дръж ми ръката, Каспиан, а аз ще се надвеса над водата.

Каспиан го хвана за ръката. Едмънд се протегна напред и запуска копие то във водата. Беше го потопил по-малко от половината, когато Луси каза:

— Мисля, че статуята изобщо не е златна. Изглежда така само от светлината. Копието ти сега има същия цвят.

— Какво става? — попитаха няколко гласа едновременно, щом Едмънд внезапно изпусна оръжието.

— Не можах да го задържа — изпъшка Едмънд. — Беше ужасно тежко.

— Ето го, сега е на дъното — посочи Каспиан. — Луси е права. Изглежда със същия цвят като статуята.

Но Едмънд, който като че ли имаше някакъв проблем с ботушите си — или поне се бе навел и ги гледаше — се изправи рязко и извика с онзи отсечен глас, на който хората обикновено се подчиняват:

— Назад! Назад от водата! Всички! Веднага!

Те се подчиниха и го погледнаха учудено.

— Погледнете — каза Едмънд. — Погледнете върховете на ботушите ми...

— Изглеждат малко жълти... — започна Юстас.

— Те са златни, от чисто злато — прекъсна го Едмънд. — Погледни ги само. Попипай ги. Кожата вече се е отделила от златото. И са тежки като олово.

— Аслан! — възкликна Каспиан. — Да не би да искаш да кажеш, че...

— Точно така — твърдо рече Едмънд, — тази вода превръща всичко в злато! Тя превърна копието в злато. Ето защо така ми натежа. Тя само се плискаше в краката ми (добре, че не бях бос) и превърна върховете на ботушите в злато. А горкият човек на дъното... виждате какво е станало с него.

— Значи не е статуя — тихо каза Луси.

— Не е. Сега всичко е ясно. Той е бил тук в някой горещ ден. Съблякъл се е на върха на скалата, там където седяхме. Дрехите или са изгнили, или са били отнесени от птици, за да си правят с тях гнезда, а доспехите са още там. После той се гмурнал и...

— Недей! — прекъсна го Луси. — Какъв ужас!

— А на нас ни се размина с много малко — промърмори Едмънд.

— Направо на косъм — съгласи се Рипичийп. — Всеки пръст, крак, мустак или опашка можеше преди секунда да се потопи във водата.

— Все пак нищо няма да ни стане, ако проверим — рече Каспиан.

Той се наведе и изтръгна сноп трева. После много внимателно се сними до потока и го натопи във водата. След като го извади, вече бе съвършен модел на трева, направен от най-чисто злато — тежко и меко като олово.

— Кралят, който притежава този остров — бавно изрече Каспиан и лицето му се зачерви, докато говореше, — скоро ще бъде най-богатият крал на света. Обявявам този остров за вечна собственост на Нарния. Ще го нарека Остров на златната вода. И ви заклевам да не издавате тайната му. Никой не бива да узнае за него. Дори Дриниан под страх от смъртно наказание. Чувате ли?

— На кого говориш ти? — отвърна Едмънд. — Аз не съм ти поданик. Дори е точно обратното. Аз съм един от четиримата древни крале на Нарния и ти си под владичеството на Върховния крал, моя брат.

— Значи дотам стигнахме, крал Едмънд, така ли? — заплашително каза Каспиан и сложи ръка на дръжката на меча си.

— Престанете веднага и двамата! — намеси се Луси. — Ето това е най-лошото при момчетата. Вечно се перчите и се надувате като глупаци... О-о! — гласът ѝ заглъхна от изумление. Тогава всички видяха накъде гледаше тя.

По сивите хълмове над тях — сиви, защото тревата още не бе нацъфтяла, — безшумно и без да гледа към тях, облян в светлина, все едно огрян от слънцето, макар че то всъщност се бе скрило, вървеше с бавна крачка най-големият лъв, който някога са виждали човешки очи. По-късно като описваше сцената, Луси каза, че е бил „голям като слон“, а после, по друг повод, го определи „колкото каруца“. Но големината нямаше значение. Никой не се осмели да запита какво е това. Всички разбраха, че е Аслан.

Никой не видя накъде отиде той. Те се погледнаха като хора, разбудени от сън.

— За какво говорехме? — попита Каспиан. — Да не би случайно да се правех на магаре?

— Сир — каза Рипичийп, — това място е прокълнато. Хайде веднага да се връщаме на кораба. А ако имах честта да дам име на този остров, бих го кръстил Мъртвата вода.

— Това е много подходящо име според мен, Рипичийп — съгласи се Каспиан. — Но времето изглежда се оправя и Дриниан сигурно ще иска да тръгваме. Колко много имаме да му разказваме.

Обаче те всъщност нямаха какво особено да му разкажат, защото спомените им за последния час се бяха размесили.

— Техни величества изглеждаха леко омагьосани, когато дойдоха на борда — довери Дриниан на Райнс няколко часа по-късно, когато „Разсъмване“ потегли отново, а Островът на мъртвата вода се скри зад хоризонта. — Нещо им се е случило на онова място. Единственото, което разбрах от приказките им, е, че май са открили тялото на един от благородниците, които търсим.

— Не думай, капитане — рече Райнс. — Това прави трима. Остават още само четирима. С това темпо може би ще сме си вкъщи скоро след Нова година. Много съм доволен, защото тютюнът ми взе да привършва. Лека нощ, капитане.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ОСТРОВЪТ НА ГЛАСОВЕТЕ

Сега ветровете, дълго духали откъм северозапад, се появиха точно от запад. Всяка сутрин, когато слънцето се издигнеше над морето, извитият нос на „Разсъмване“ сочеше право в средата на диска му. Някои смятаха, че слънцето изглежда по-голямо, други не бяха съгласни. А те плаваха ли плаваха, подети от лек, но постоянен вятър и не виждаха нито риби, нито гларуси, нито кораби, нито суша. Запасите им отново взеха да се изчерпват и в сърцата им се загнезди мисълта, че може би вече са стигнали до море, което продължава без край. Но когато дойде утрото на последния ден, до който бяха решили, че могат да рискуват с плаването на изток, пред тях се откри суша. Беше равна и приличаше на облак, застанал между тях и изгряващото слънце.

Беше ранен следобед, когато хвърлиха котва в просторен залив и слязоха на сушата. Този остров бе съвсем различен от всички, които бяха виждали дотогава. След като прекосиха песъчливия бряг, видяха пред себе си обширни ливади с толкова гладка и подрязана трева, сякаш се намираха пред голяма английска къща с десетина наети градинари. За тяхно учудване навсякъде бе тихо и мястото изглеждаше необитаемо. Многобройните дървета растяха на еднакво разстояние едно от друго и по тях нямаше счупени клони, нито по земята — листа. Понякога се чуваше гукането на гълъби, но никакъв друг шум.

След малко те стигнаха до дълга, права и покрита с пясък алея. По нея нямаше нито един плевел. От двете ѝ страни растяха дървета. В далечината, на другия край на пътя, се мерзелееше на следобедното слънце къща — продълговата, сива и мълчалива.

Почти веднага щом тръгнаха по пътеката, Луси забеляза, че в обувката ѝ има камъче. В такова непознато място може би щеше да е по-разумно да помоли другите да я изчакат, докато го извади. Но тя не го направи. Просто тихичко изостана и седна да свали обувката си. Връзката ѝ се завърза на възел.

Развърза възела, но останалите вече бяха се отдалечили. А докато извади камъчето и obuе обувката, вече не ги виждаше. В този момент Луси чу шум, който не идваше откъм къщата.

Тя дочу тропане. Звучеше сякаш десетина здрави работници удряха с всичка сила по земята с големи дървени чукове. Освен това се приближаваше много бързо. Луси вече седеше с гръб, подпрян на едно дърво, и понеже не можеше да се покатери на него, нямаше какво друго да прави, освен да се притаи и да се притиска към ствола с надеждата, че няма да я забележат.

„Троп-троп-троп...“ Каквото и да бе това, сигурно вече беше много близо, защото тя усещаше как земята се тресе. Но нищо не се виждаше. Помисли си, че съществото — или съществата — вече сигурно са точно зад нея. Но после чу тропане по пътеката точно пред нея. Разбра, че е на пътеката не само по звука, но и защото видя как пясъкът се разпръсква като от силен удар. Само че не виждаше никой да го удря! После топуркащите шумове се сляха на около десетина метра по-нататък и внезапно спряха. Тогава се разнесе Гласа.

Беше наистина много страшно, защото Луси още не виждаше абсолютно никого. Цялата околност, подобна на парк, продължаваше да изглежда все тъй тиха и спокойна, както когато слязоха на сушата. А Гласа каза следното:

— Приятели, сега е нашият шанс.

Моментално цял хор от гласове отвърна:

— Чуйте го само! Нашият шанс е сега, каза той. Браво, Вожде! Никога не си казвал нещо по-вярно.

— Според мен — продължи Гласа — трябва да слезем на брега между тях и лодката им. Нека всеки да е въоръжен и нащрек. Ще ги хванем, докато се опитват да отплават.

— Ей, точно така! — извикаха останалите гласове. — Никога не си предлагал по-добър план, Вожде! Само така! Това е най-добрият възможен план.

— По-живо тогава, приятели, по-живо — рече Гласа. — Хайде, да тръгваме!

— Пак си прав, Вожде! — откликнаха другите. — По-добра заповед от тази не може да има. Точно това щяхме да предложим и ние. Да тръгваме!

Веднага след това тропотът се възобнови. Отначало бе много силен, но скоро отслабна и замря в посока към морето.

Луси разбра, че няма време да седи и да се чуди какви са тези невидими същества. Щом топуркането изчезна, тя скочи и побягна по алеята след другите колкото можеше по-бързо. Трябваше да ги предупреди на всяка цена.

Докато ставаше всичко това, другите вече бяха стигнали до къщата. Тя не бе висока — едва на два етажа — и бе направена от прекрасен глинест варовик. Беше с много прозорци и отчасти покрита с бръшлян. Навсякъде бе толкова тихо, че Юстас каза:

— Мисля, че няма никой.

Каспиан обаче му посочи издигащия се дим от комина.

Широката порта бе отворена и те влязоха през нея в павирания двор. Чак тук намериха нещо, подсказващо, че около този остров витае... загадъчност. В средата на двора имаше помпа, а на нея бе закачена кофа. В това нямаше нищо необичайно. Но дръжката на помпата се движеше нагоре и надолу, макар че наоколо не се виждаше никой.

— Тук има някакво вълшебство — прошепна Каспиан.

— Някаква машинка! — рече Юстас. — Най-последно сме попаднали в цивилизована страна.

В този миг Луси пристигна задъхана в двора. Тихичко се опита да им предаде каквото бе чула. И когато свърши, дори най-храбрите измежду тях не изглеждаха доволни.

— Невидими врагове! — промърмори Каспиан. — Искат да ни отрежат пътя към лодката. Тежка ни е работата.

— Нямаш ли някаква идея какво представляват тези същества, Луси? — попита Едмънд.

— Как бих могла да знам, Едмънд? Та аз не ги виждах!

— Приличаха ли на хора по шума на стъпките им?

— Не съм чула никакъв шум от стъпки. Само гласовете и това ужасно топуркане като удари с чукове.

— Питам се — започна Рипичийп — дали стават видими, ако забиеш меч в тях?

— Изглежда, скоро ще разберем — отвърна Каспиан. — Да се махаме от тази порта. Един от тези господа е тук на помпата и слуша всичко, което си казваме.

Те излязоха и се върнаха на алеята, където дърветата може би щяха донякъде да ги прикриват.

— Не че има кой знае какъв смисъл — вметна Юстас — да се криеш от хора, които не можеш да видиш. Те може да са навсякъде.

— Дриниан — обърна се Каспиан към капитана, — какво ще кажеш да се откажем от лодката, да идем до друга част от залива и да сигнализираме на „Разсъмване“ да дойде да ни прибере?

— Не е достатъчно дълбоко за него, сир — отвърна Дриниан.

— Можем да плуваме — предложи Луси.

— Ваши величества — обади се Рипичийп, — чуйте ме! Глупост е да се мисли, че можем да избегнем невидимия враг, колкото и да се спотайваме. Ако тези същества искат да ни предизвикат в битка, бъдете сигурни, че ще успеят. И каквото и да излезе от това, аз бих предпочел да се срещна лице в лице с тях, отколкото да бъда уловен за опашката.

— Мисля, че този път Рипичийп е прав — потвърди Едмънд.

— Наистина — поде Луси, — ако Райнс и останалите на „Разсъмване“ видят, че се бием на брега, ще могат да направят нещо, за да ни помогнат.

— Но те няма да ни видят, че се бием, ако не могат да видят неприятеля — съкрушен възрази Юстас. — Ще си помислят, че само се забавляваме и размахваме мечовете си във въздуха.

Настъпи неловка пауза.

— Е — рече Каспиан най-накрая, — хайде да започваме. Трябва да идем и да се изправим лице в лице с тях. Здрависайте се с всички... Луси, сложи стрела на тетивата... Останалите, извадете мечовете... Сега, напред! Може би ще склонят да преговаряме.

Бе странно да гледат ливадите и високите дървета — толкова миролюбиви на вид — докато вървяха обратно към брега. Когато стигнаха и видяха останената лодка на гладкия пясък без нито едно живо същество наоколо, мнозина се усъмниха дали пък Луси просто не си е измислила всичко. Но преди да стъпят на пясъка, един глас заговори:

— Нито крачка напред, господа, нито крачка напред! Трябва първо да говорим с вас. Ние сме петдесет души и сме въоръжени.

— Чуйте го, чуйте го само — долетя одобрението на хора. — Това е нашият Вожд. Можете да вярвате на думите му. Истината ви

казва! Не лъже!

— Не ги виждам тези петдесет воини — отбеляза Рипичийп.

— Точно така, точно така — каза Гласа-вожд. — Вие не ни виждате. А защо? Защото ни направиха невидими.

— Само така, Вожде, само така! — обадиха се другите гласове. — Говориш като по книга! Не биха могли да желаят по-добър отговор.

— Мълчи, Рипичийп — каза Каспиан и продължи с по-висок глас: — Невидими хора, какво искате от нас? И какво сме сторили, че да заслужим вашата враждебност?

— Ние искаме нещо, което вашето момиченце може да направи за нас — каза Гласа-вожд. (Останалите обясниха, че те биха казали почти същото.)

— Момиченце?! — възмути се Рипичийп. — Дамата е кралица!

— Ние не разбираме от кралици — каза Гласа-вожд. („Ние също, ние също!“ — отекнаха останалите.) — Но ние искаме нещо, което тя може да направи.

— Какво е то? — попита Луси.

— И ако е нещо, което би навредило на честта или безопасността на Нейно величество — добави Рипичийп, — ще се удивите колко много от вас ще убием, преди да умрем.

— Ами, това е дълга история — рече Гласа-вожд. — Какво ще кажете да поседнем?

Предложението бе горещо подкрепено от другите гласове, но нарнийците останаха прави.

— Ето историята — започна Гласа-вожд. — От незапомнени времена този остров е собственост на един велик Вълшебник. И всички ние сме, или може би е по-правилно да кажа бяхме, негови слуги. С две думи, Вълшебника, за когото става реч, ни нареди да направим нещо, което не искахме да правим. Ще попитате защо? Ами защото не искахме. Тогава Вълшебника изпадна в силен гняв, понеже, да ви кажа право, притежаваше острова и не беше свикнал да му се противоречи. Той бе ужасно властен, нали разбирате. Но, чакайте, докъде бях стигнал? А, да, Вълшебника се качи на горния етаж (трябва да знаете, че той държеше там всичките си магически предмети, а ние живеехме долу). Както казах, качи се на горния етаж и ни омагьоса. Направи ни магия за погрозняване. Ако сега можехте да ни видите (и според мен трябва да благодарите на съдбата си, че не можете),

нямаше да повярвате как изглеждахме, преди да ни загрози. И какво направихме тогава ние? Сега ще ви кажа какво направихме. Почакахме, докато решихме, че Вълшебника е потънал в следобедната си дрямка, и се промъкнахме — смели като лъвовете, на горния етаж да търсим вълшебната книга и да видим какво може да се направи по въпроса с погрозняването. Всички бяхме плувнали в пот и треперехме, няма какво да ви лъжа. Но ако щете вярвайте, уверявам ви, че не можахме да намерим никаква магия за разваляне на грозотата. А като се има предвид, че времето напредваше, беше ни страх, че старият господин ще се събуди всеки момент (целият бях в пот, няма какво да ви лъжа). С две думи, не знам дали постъпихме правилно или не, но накрая открихме една магия невидимка. Помислихме, че предпочитаме да сме невидими, отколкото да продължим да бъдем така грозни. Защо ли? Ами, защото така ни харесва повече. Затова моето малко момиченце, което е горе-долу на същите години като вашето и беше много сладко дете, преди да погрознее, макар че сега... но малко приказки, бърза работа... И тъй, моето момиченце изрече магията... да, трябва или малко момиченце, или Вълшебника да изрече магията, ако разбирате какво искам да кажа, иначе няма да подейства. Защо ли? Защото нищо няма да стане. И тъй, моята малка Клипси изрече магията (забравих да ви кажа, че тя чете прекрасно), след което станяхме напълно невидими. Уверявам ви, че бе голямо облекчение да не си виждаме лицата. Поне отначало. Накратко казано, на нас ни омръзна до смърт да сме невидими. Има и още нещо. Изобщо не предполагахме, че и Вълшебника (същият, за който ви разказах) ще стане невидим. Но оттогава не сме го виждали. Така че не знаем дали е мъртъв, или е заминал, или просто си живее невидим на втория етаж. Повярвайте ми, няма никакъв смисъл да се вслушваме, защото той винаги е ходил с боси крака и е безшумен като голям котарак. Казвам ви направо, господа, нервите ни вече не издържат.

Такава бе историята на Гласа-вожд в много съкратен вид, понеже съм изпуснал коментарите на другите гласове. Всъщност той не можеше да каже повече от шест-седем думи наведнъж, без да го прекъснат техните одобрителни възгласи, които почти подлудяваха нарнийците от нетърпение. Когато свърши, настана продължителна тишина.

Накрая Луси проговори:

— Но какво общо има всичко това с нас? Не разбирам...

— Да пукна, ако не съм пропуснал най-важното — възкликна Гласа-вожд.

— Точно така, точно така! — изреваха ентусиазирано другите гласове. — Никой не може да пропуска толкова, много и толкова добре. Само така, Вожде, само така!

— Е, предполагам, че няма нужда да повтарям цялата история отначало — започна Гласа-вожд.

— Не, в никакъв случай! — казаха Каспиан и Едмънд в един глас.

— Накратко, чакаме от много дълго време да се появи хубаво момиченце от далечна страна (като теб, госпожичке) и да се качи на горния етаж, за да отвори вълшебната книга и да намери магията за разваляне на невидимостта. После да я изрече. Всички сме се заклели, че не ще пуснем оттук живи първите мореплаватели, които хвърлят котва на този остров и водят със себе си момиченце (защото ако не е така, нещата стоят другояче), щом не сторят това, от което имаме нужда. Ето затова, господа, ако вашето момиченце не изпълни тези изисквания, наш дълг ще бъде да ви прережем гърлата. Единствено по служебни причини, както се казва, и без да се сърдите, надявам се.

— Не ви виждам оръжията — рече Рипичийп. — И те ли са невидими?

Едва бе произнесъл тези думи и се чу съскащ звук. В следващия миг едно копие се заби в близкото дърво зад тях и затрептя.

— Това е копие, нали така? — каза Гласа-вожд.

— Така е Вожде, точно така! — потвърдиха гласовете. — Не би могъл да го кажеш по-добре.

— И идва от ръката ми — продължи Гласа-вожд. — Оръжията ни стават видими, след като ни напуснат.

— Но защо искате аз да направя това? — запита Луси. — Защо не може да го стори един от вас? Вие нямате ли си момиченца?

— Не смеем, не смеем! — отвърнаха всички гласове. — Няма пак да се качим на горния етаж.

— С други думи — каза Каспиан, — искате тази дама да се справи с опасност, при която вие не смееете да изпратите вашите собствени сестри и дъщери?

— Точно така, точно така! — възрадваха се гласовете в хор. — Не можеше да го кажеш по-добре. А, наистина си бил образован. Всеки може да го забележи.

— От всички възмутителни... — започна Едмънд, но Луси го прекъсна:

— През нощта ли ще трябва да се кача горе, или може и през деня?

— О, през деня, през деня, разбира се — каза Гласа-вожд. — Не през нощта. Никой не те кара да правиш това. Да се качиш горе в тъмното? Пфу!

— Добре тогава, ще го сторя — реши Луси. — Не — обърна се тя към останалите, — не ме спирайте. Не виждате ли, че няма смисъл? Та те са много повече от нас. Не можем да се бием с тях. А другият начин ни дава поне шанс.

— Но Вълшебника... — пророни Каспиан.

— Знам — призна Луси. — Но може той да не е толкова лош, колкото го изкарват. Не ви ли се струва, че тези хора не са особено смели?

— Определено не са много умни — отбеляза Юстас.

— Виж какво, Луси. Не можем да ти позволим да направиш нещо такова — твърдо рече Едмънд. — Попитай Рипичийп. Уверен съм, че той ще каже същото.

— Но това ще спаси и моя, и вашия живот — каза Луси. — Както всички вас, и аз не искам да ме нарежат на парчета с невидими мечове.

— Нейно величество е права — намеси се Рипичийп.

— Ако имахме някакво уверение, че ще спасим поне нея в битката, дългът ни щеше да бъде съвсем ясен. На мен ми се струва, че нямаме. А услугата, която те искат от нея, по никакъв начин не накърнява честта на Нейно величество. Тъкмо напротив, ще бъде благородна и героична постъпка. Ако сърцето на кралицата я тласка да поеме риска с Вълшебника, аз няма да се противопоставя.

Тъй като никой никога не бе виждал Рипичийп да се уплаши от нещо, Мишката изрече думите си без неудобство. Но момчетата, които често се бяха заплашвали, силно се изчервиха. Въпреки всичко това изглеждаше толкова разумно, че трябваше да отстъпят. Невидимите хора нададоха викове „Ура“, когато узнаха за решението им, а Гласа-

вожд (горещо подкрепян от останалите) покани нарнийците да вечерят и да пренощуват у тях. Юстас не искаше да приемат, но Луси каза:

— Сигурна съм, че не са предатели. Изобщо не са такива!

Останалите се съгласиха. И тъй, придружени от невероятния шум от топуркащи крака (който се усили, когато стигнаха до отекващия и покрит с плочки двор), всички се завърнаха в къщата.

ГЛАВА ДЕСЕТА

КНИГАТА НА ВЪЛШЕБНИКА

Невидимите хора нагостиха посетителите по кралски. Беше много странно да гледаш как чиниите и подносите се приближават към масата, без никой да ги носи. Щеше да е невероятно дори ако се движеха успоредно на пода, както трябваше да става, ако ги носеха невидими ръце. Но не бе така. Те се придвижваха през дългата трапезария с редуващи се подскоци и поклащания. На най-високата точка от всеки подскок подносът заставаше на пет метра над земята, после се спускаше и спираше рязко на около метър над пода. В случаите, когато съдът съдържащо нещо като супа или яхния, резултатите бяха плачевни.

— Тези хора започват да ми стават много любопитни — прошепна Юстас на Едмънд. — Смяташ ли, че са човеци? Приличат ми повече на огромни скакалци или на гигантски жаби.

— Така изглежда, наистина — рече в отговор Едмънд. — Но недей да говориш за скакалци на Луси. Тя не си пада много по насекомите, особено по големите.

Вечерята щеше да е по-приятна, ако не цареше хаос и ако разговорът не се състоеше изцяло от съгласяване. Невидимите хора се съгласяваха с всичко. Действително повечето от забележките им бяха от един тип и с тях бе трудно да не се съгласиш: „Винаги казвам, че когато човек е гладен, най-добре да си похапне!“ или „Стъмва се — винаги така става през нощта!“, или дори „А, значи сте минали през водата. Много е мокра, нали?“ А Луси не можеше да се сдържи да не поглежда към мрачното стълбище — виждаше се от мястото, където седеше. Питаше се какво ли ще открие като се качи по стълбите на другата сутрин. Иначе яденето беше хубаво. Сервираха им гъбена супа, варено пиле, шунка, боровинки, касис, извара, сметана, мляко и медовина. Повечето харесаха медовината, но на сутринта Юстас съжали, че изобщо е пил.

Когато на следната сутрин Луси се събуди, имаше чувството, че ѝ предстои изпит или че отива на зъболекар. Беше великолепно утро — пчелите жужаха и прелитаха през отворения прозорец, а моравата отвън изглеждаше съвсем като тази в Англия. Тя стана и се облече, а на закуска се опита да говори и да се храни сякаш нищо не се е случило. След това Гласа-вожд ѝ даде наставления какво да прави на горния етаж. Тя се сбогува с останалите и после замълча. Пристъпи към стълбите и ги заизкачва, без нито веднъж да погледне назад.

Хубаво бе, че беше съвсем светло. Наистина, точно на първата площадка имаше прозорец. Докато се изкачваше по стълбите, тя чу тиктакането на големия стенен часовник долу в антрето. Когато стигна до площадката, се наложи да завие наляво за следващите стълби. Часовникът престана да се чува.

Вече се бе изкачила на горния етаж. Луси се огледа и видя дълъг, широк коридор, в чийто далечен край се очертаваше голям прозорец. Коридорът явно се разпростираше по дължината на цялата къща и целият бе покрит с резбована ламперия. Подът бе постлан с килими, а от двете страни имаше безброй врати. Луси замря на място и не чу нито цвъртене на мишка, нито жужене на пчела, нито дърпане на завеси — нищо освен туптенето на сърцето си.

„Последната врата вляво“ — каза си тя. Струваше ѝ се малко трудно да иде чак до последната врата. За да я стигне, трябваше да мине покрай множество стаи, във всяка от които можеше да се крие Вълшебника — заспал, буден или невидим, или дори мъртъв. Но нямаше смисъл да мисли за това. Тя потегли към целта си. Килимът беше толкова дебел, че стъпките ѝ не вдигаха никакъв шум.

„Няма от какво да се страхувам. Засега!...“ — помисли си Луси. Наистина коридорът бе тих и огрян от слънцето, може би дори прекалено тих. Щеше да е по-добре, ако по вратите нямаше нарисувани тайнствени кървавочервени знаци с изкривени, сложни форми. Имаха някакъв скрит смисъл — очевидно не много приятен. Щеше да е още по-добре, ако по стената не висяха маски — не грозни, или по-скоро не много грозни. Празните дупки за очите имаха много особен вид и ако не внимаваше, можеше да започне да си въобразява, че маските правят разни неща зад гърба ѝ.

Някъде след шестата врата тя се уплаши за първи път. За миг бе почти сигурна, че от стената се показва злобно брадато лице и ѝ

направи гримаса. Тя се насили да спре и да го погледне. Оказа се, че това изобщо не е лице. Всъщност бе огледалце с размера и формата на собственото ѝ лице. Отгоре му имаше коса, а отдолу — висяща брадичка. Щом се погледнеше в огледалцето, лицето ѝ изглеждаше сякаш косата и брадата са част от него. „Просто докато съм минавала, с периферното зрение съм забелязала собственото си отражение — помисли си Луси. — Само това е било. Съвсем безопасно е.“ Въпреки това не хареса вида на лицето си, оградено от тази коса и брада. (Аз не знам за какво служи брадатото огледало, защото не съм вълшебник.)

Преди да стигне до последната врата вляво, Луси бе започнала да се пита да не би коридорът да е станал по-дълъг, откакто е тръгнала по него, и дали това не е част от магията на къщата. Но в края на краищата трябваше да изпълни обещанието. И тя отвори вратата.

Стаята беше просторна, с три големи прозореца и от пода до тавана стените бяха покрити с книги. Имаше повече книги, отколкото Луси някога бе виждала — мънички книжки, дебели книги, книги, по-големи от всички църковни евангелия, които някога сте виждали. Всички бяха подвързани с кожа и ухаеха на древност, ученост и вълшебство. Но тя бе получила наставления да не обръща внимание на всичко това. Защото Книгата, Вълшебната книга, лежеше на бюрото точно в средата на стаята. Тя осъзна, че ще трябва да я чете права (и без това нямаше столове) и също така, че ще трябва да стои с гръб към вратата. Затова се отправи към вратата, за да я затвори.

Вратата не помръдна.

Някой може да не се съгласи с Луси, но аз мисля, че беше съвсем права. Тя казваше, че нямало да има нищо против, ако е можела да затвори вратата, защото толкова е неприятно да стоиш на такова място с отворена врата точно зад гърба. И аз сигурно бих се чувствал така. Но не ѝ оставаше нищо друго.

Първото, което я притесняваше, бе големината на Книгата. Гласа-вожд не бе успял да я информира къде точно се намира магията за правене на нещата видими. Той дори изглеждаше доста изненадан, когато го попита. Очакваше тя да започне от началото и да търси, докато стигне до нея. Явно никога не му бе минавало през ума, че съществуват и други начини за намирането на нещата в книгите.

„Но това може да ми отнеме дни и седмици — възкликна Луси, щом погледът ѝ падна върху огромния том, — а вече ми се струва, че

съм тук от часове.“

Тя се приближи до бюрото и сложи ръката си върху Книгата. Пръстите ѝ я засърбяха от докосването, сякаш бе заредена с електричество. Опита се да я отвори, но не успя. Това обаче беше така, защото Книгата бе затворена с две метални закопчалки и след като ги откопча, тя се отвори лесно. Ама каква книга беше!

Първо, не беше печатна, а написана на ръка с ясен и четлив почерк — с дебели долни и тънки горни ченгелчета, с много големи и толкова красиви букви. Луси я разглежда цяла минута и съвсем забрави, че трябва да чете. Хартията бе твърда и гладка и миришеше на хубаво, а в полетата и около големите красиво оцветени главни букви, с които започваше всяка магия, имаше картинки.

Нямаше титулна страница и заглавие. Магиите започваха веднага и отначало в тях нямаше нищо съществено. Имаше лекове против брадавици (измиване на ръцете в сребърен леген на лунна светлина), зъбобол и схващане, както и магия за примамване на рояк пчели. Картинката на човека със зъбобол бе така жива, че можеше да ви заболи зъб, ако я гледате прекалено дълго, а златните пчели, разпръснати около четвъртата магия, за момент изглеждаха сякаш наистина летят.

Луси едва успя да се откъсне от първата страница. Отгърна следващата, но видя, че тя е също толкова интересна. „Но аз трябва да продължавам напред“ — помисли си тя. И прегледа около тридесет страници, които ако ги бе запомнила, щяха да я научат как да намира заровени съкровища, как да си спомня забравени неща, как да забравя онова, което иска да забрави, как да познае дали някой казва истината, как да призове и да прогони вятър, мъгла, сняг, суграшица или дъжд, как да прекрати омагьосан сън и как да превърне човешката глава в магарешка (както в пиесата на Шекспир). И колкото по-нататък четеше, толкова по-чудни и по-истински ставаха картинките.

След малко стигна до една страница, така препълнена с картинки, че думите едва се забелязваха. Едва... но успя да забележи първите думи. Те бяха следните:

БЕЗПОГРЕШНА МАГИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
НЕЗЕМНА КРАСОТА ОТ ТАЗИ, КОЯТО Я ИЗРЕЧЕ.

Луси се взря в картинките като доближи лице до страницата. Макар допреди малко да ѝ се бяха сторили разположени нагъсто и в безпорядък, сега осъзна, че може да ги различава ясно. Първата представляваше момиче, застанало до бюро и зачетено в огромна книга. Момичето бе облечено също като нея. На следващата картинка Луси (защото момичето на картината бе самата тя) стоеше с отворена уста и със страшно изражение на лицето. Нареждаше или декламираше нещо. На третата картина вече бе придобила неземна красота. Странното бе, че колкото и дребни да бяха изглеждали картинките отначало, сега Луси от картината изглеждаше голяма колкото истинската. Те се погледнаха в очите. След малко истинската Луси отклони погледа си, заслепена от красотата на другата, макар че виждаше някаква прилика със себе си в това прекрасно лице. После картините се заредиха с голяма бързина. Тя се видя седнала на висок трон по време на голям турнир в Калормен и всички крале на света се биеха заради нейната красота. След това от турнири се премина към истински войни. Нарния и Арченланд, Телмар и Калормен, Галма и Терebinтия бяха опустошени от гнева на кралете и херцозите, водещи битки за нейното благоволение. После настъпи промяна и Луси, все още неземно красива, се озова обратно в Англия. Тогава Сюзан, която винаги бе смятана за красавицата на семейството, се завърна у дома от Америка. Сюзан на картина приличаше досущ на истинската, само че беше по-грозна и имаше злобно изражение. И сестра ѝ завидя на ослепителната красота на Луси, но това нямаше никакво значение. Сега никой не обръщаше внимание на Сюзан.

— Ще изрека тази магия — проговори Луси. — Не ме интересува друго, ще я изрека! — Тя каза „не ме интересува друго“, защото чувстваше, че не трябва да го прави.

Но щом погледна пак към началните думи на магията, тя видя в средата на текста, където преди малко със сигурност нямаше картини, огромното лице на един лъв — на Лъва, на самия Аслан, вперил поглед в нея. Беше нарисован с яркозлатист цвят и на Луси ѝ се стори, че той се движи от страницата към нея. Наистина по-късно тя не бе напълно сигурна дали не се бе помръднал. Във всеки случай добре познаваше този израз на лицето му. Той ръмжеше и повечето му зъби се виждаха. Луси страшно се изплаши и веднага затвори страницата.

След малко стигна до магия, с чиято помощ можеше да разбере какво мислят за нея приятелите ѝ. Луси толкова много бе искала да опита предишната магия и почувства, че трябва да се награди, задето не я бе изрекла и реши да произнесе тази. Забързано, сякаш се страхуваше да не промени решението си, тя промълви думите (нищо не може да ме накара да ви ги кажа). После зачака нещо да се случи.

Тъй като нищо не се случи, тя се загледа в картинките. И веднага забеляза последното нещо, което бе очаквала — картинка на третокласен вагон във влак, в който седяха две ученички. Луси веднага ги позна. Това бяха Марджъри Престън и Ан Федърстоун. Само че сега това бе нещо повече от картина. Тя оживя. Тя виждаше телеграфните стълбове, преминаващи покрай прозореца. Момичетата се смееха и разговаряха. Постепенно, както при настройване на радиостанция, тя дочу какво говореха.

— Ще се виждаме ли изобщо този срок? Или пак ще се мъкнеш през цялото време с Луси Певънзи? — попита Ан.

— Не знам какво искаш да кажеш с това „ще се мъкнеш“ — отвърна Марджъри.

— Разбира се, че знаеш — настоя Ан. — Ти беше полудяла по нея миналия срок.

— Нищо подобно! — възрази Марджъри. — Не съм толкова глупава. Не е лошо момиченце, но към края на срока вече взе да ми омръзва.

— Тогава няма да имаш никаква възможност за това другия срок — извика Луси. — Лицемерно животно такова! — Звукът от собствения ѝ глас обаче ѝ напомни, че говори на картина и че истинската Марджъри бе някъде много далече в един друг свят.

„Ах — рече си Луси, — имах по-добро мнение за нея. Миналия срок ѝ правех най-различни услуги и ѝ бях вярна приятелка както малко момичета биха постъпили. И тя го знае! Да говори така точно на Ан Федърстоун! Чудя се дали всичките ми приятелки са такива? Има много картинки... Не! Повече няма да гледам. Няма, няма...“ И тя обърна страницата с голямо усилие, но чак след като на нея капна голяма сърдита сълза.

На следващата страница се натъкна на магия „за обновяване на духа“. Тук картинките бяха по-малко на брой, но затова пък много красиви. Луси откри, че чете нещо, което наподобява повече на

приказка, отколкото на магия. Заемаше цели три страници и още преди да стигне до края на първата, тя съвсем забрави, че чете. Заживя в приказката, все едно беше истинска и всички картинки бяха живи. Щом стигна до последната страница и прочете края, тя си каза: „Това е най-хубавата приказка, която някога съм чела или някога ще прочета. Ах, да можех да продължа да я чета цели десет години. Поне мога да я прочета още веднъж.“

Но тук влезе в действие част от магията на Книгата. В нея нямаше връщане назад. Десните страници, които водеха напред, можеха да се разгръщат, но левите страници — не.

„Колко жалко! — възкликна Луси. — Толкова исках да я прочета пак. Сигурно поне си я спомням. Така... тя беше за... за... олеле, ето изчезна. Дори последната страница вече се изгубва. Тази Книга е много особена. Как можах да забравя? Тя беше за една чаша, един меч, едно дърво и един зелен хълм... това си го спомням. Но останалото го забравих. Какво ще правя сега?“

Тя така и никога не си я припомни. Оттогава хубавата приказка за Луси бе онази, която ѝ напомняше за забравената от Книгата на Вълшебника.

Тя заразгръща по-нататък и за своя изненада намери страница без никакви картинки, но първите думи на нея бяха: „Магия за правене на скритите неща видими“. За да свикне с трудните думи, прочете я първо наум и после я изрече на глас. Веднага разбра, че магията действа. Докато говореше, цветовете се завърнаха в главните букви в горния край на страницата и в полетата започнаха да се появяват картинки. Все едно нагриваш на огън нещо, написано с невидимо мастило, и текстът бавно се появява, само че вместо мътния цвят на лимонов сок (който е най-лесното невидимо мастило) тук цветовете бяха златни, сини и яркочервени. Картините бяха малко странни и на тях имаше фигури, чийто вид не се хареса особено на Луси. После помисли: „Сигурно съм направила всичко видимо, а не само Топурковците. Може би има множество невидими същества, обитаващи това място. Не съм сигурна, че искам да ги видя всичките.“

В този миг чу откъм коридора зад себе си меки, тежки стъпки. Естествено веднага си спомни казаното ѝ за Вълшебника, който ходи бос и не вдига шум повече от една котка. Винаги е по-добре да се

извърнеш, отколкото да усещаш как нещо се промъква зад гърба ти. Луси се обърна.

Лицето ѝ просветна. За миг заприлича на красивата Луси от картинката (само дето, разбира се, не го знаеше). После нададе тих радостен вик и се затича с протегнати ръце. На прага стоеше самият Аслан, Лъва, най-върховният от всички Върховни крале. Той бе осезаем и топъл. Остави се тя да го целуне и да зарови лице в грейналата му грива. От гърлото му се разнесе нисък, но мощен звук, за който Луси предположи, че е мъркане.

— О, Аслан! — извика тя. — Колко е хубаво, че дойде.

— Бях тук през цялото време — отвърна той, — но ти току-що ме направи видим.

— Аслан — изрече Луси почти с укор, — не ми се подигравай! Като че ли аз мога да сторя нещо, с което да те направя видим. Теб?!

— Така беше — каза Аслан. — Мислиш ли, че не се подчинявам на собствените си правила?

След кратко мълчание той заговори отново:

— Дете, мисля, че те хванах да подслушваш.

— Да послушвам ли?

— Ти подслуша разговора на твоите съученички.

— О, това ли? Не знаех, че това е подслушване. Не беше ли магия?

— Да шпионираш другите чрез магия е същото като да го правиш по друг начин. А преценката за приятелката ти не беше правилна. Тя е слабохарактерна, но те обича. Изплаши се от по-голямото момиче и каза нещо, което всъщност не мисли.

— Струва ми се, че никога няма да мога да забравя това, което тя каза.

— Няма да го забравиш ли?

— О, Аслан — пророни Луси. — Всичко ли развалих? Да не би да искаш да кажеш, че щяхме да продължим да сме приятелки, ако не беше това... и то много добри приятелки, може би за цял живот... а сега няма да бъдем?

— Дете — рече Аслан, — не съм ли ти обяснявал вече, че на никого не е дадено да знае какво би могло да се случи?

— Да, така е, Аслан — призна Луси. — Съжалявам. Но моля те...

— Кажи, мило мое.

— Ще мога ли някога да прочета отново същата приказка. Тази, която не можах да си спомня. Ще ми я разкажеш ли, Аслан? Хайде, много те моля. — Да, наистина ще ти я разказвам много години наред. Но сега, да вървим. Трябва да се срещнем със стопанина на тази къща.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ТРОМОХОДИТЕ СА ЩАСТЛИВИ

Луси последва огромното тяло на Лъва по коридора и веднага видя как се приближава към тях босоног старец, облечен с червен халат. Върху бялата му коса имаше венец от дъбови листа, брадата му стигаше до пояса и се подпираше на жезъл със странна изработка. Щом видя Аслан, той се поклони ниско и каза:

— Добре дошъл, Господарю, в най-смирения дом от всичките ти владения.

— Изморяваш ли се, Кориакин, да управляваш глупавите поданици, които съм ти поверил?

— Не! — отвърна Вълшебника. — Те са много глупави, но безвредни. Започвам дори да се привързвам към тях. Понякога може би ставам малко нетърпелив в очакване на деня, когато ще могат да бъдат управлявани с разум вместо с брутална магия.

— Всяко нещо с времето си, Кориакин — рече Аслан.

— Да, всичко с благовремието си, Господарю — бе отговорът. — Възнамеряваш ли да им се покажеш?

— Не — отвърна Лъва с тихо полуръмжение, което означаваше (според Луси) нещо като смях. — Биха се изплашили от мен до смърт. Много звезди ще остарееят и ще дойдат да си почиват на островите, преди твоят народ да узрее за това. А и днес преди залез трябва да се явя на джуджето Тръмпкин, което седи в замъка Каир Паравел и брои дните до завръщането на господаря си Каспиан. Ще му разкажа твоята приказка, Луси. Недей да тъжиш. Скоро ще се срещнем пак.

— Прощавай, Аслан, но кое наричаш ти „скоро“?

— Наричам всички времена „скоро“ — отвърна Аслан и начаса изчезна. Луси остана насаме с Вълшебника.

— Отиде си! — възкликна той. — Остави и двамата оклюмали. Винаги е така. Не можеш да го задържиш, не е като да е питомен лъв. А на теб хареса ли ти моята книга?

— Части от нея ми харесаха много, наистина — отговори Луси.
— През цялото време ли знаехте, че съм тук?

— Естествено, когато позволих на Тромавците да се направят невидими, знаех, че скоро ще пристигнеш, за да развалиш магията. Не бях съвсем сигурен за точния ден. А тази сутрин не гледах много внимателно. Разбираш ли, те ме направиха невидим, а от невидимостта винаги ме избива на сън. Хей, ето че пак се прозявам. Ти гладна ли си?

— Ами може би малко — отвърна Луси. — Нямам никаква представа колко е часът.

— Ела! — повика я Вълшебника. — За Аслан може всяко време да е „скоро“, но в моя дом всеки път, когато някой е гладен, е един часът.

Той я поведе по коридора и отвори една от вратите. Луси влезе и се озова в приветлива стая, пълна с цветя и слънчеви лъчи. Когато влязоха, масата бе празна, но това, разбира се, бе вълшебна маса и само при една дума на стареца се появиха покривка, сребърни прибори, чинии, чаши и храна.

— Надявам се, да обичаш такива неща — каза Вълшебника. — Опитах се да наподобя храната на тази в твоята страна, а не тази, която може би си яла напоследък.

— Прекрасна е! — възхити се Луси.

Това бе точно така — горещ омлет, студено агнешко с грах, ягодов сладолед, лимонов нектар и мляко с какао за десерт. Вълшебника обаче пи само вино и яде само хляб. Изобщо не беше страшен и двамата с Луси скоро си приказваха като стари приятели.

— Кога ще задейства магията? — попита Луси. — Тромавците веднага ли ще станат видими?

— Да, те вече са видими. Може би все още спят. Имат навика да си почиват по средата на деня.

— А сега когато са видими, ще направите ли тъй, че да спрат да бъдат грозни? Ще ги направите ли както са били преди?

— Виж, това е деликатен въпрос — отговори Вълшебника. — Разбираш ли, единствено на тях им се струва, че преди това са били хубави на вид. Те твърдят, че са били загрозени, но аз не смятам така. Много хора могат да кажат, че промяната е била за добро.

— Много ли са високомерни?

— Така е. Или поне Главния тромавец е такъв и е научил и останалите. Винаги вярват на всичко, което казва.

— Забелязахме — рече Луси.

— Да-а. Без него ще сме по-добре донякъде. Естествено мога да го превърна в нещо друго или да го омагьосам така, че те да не вярват на нито една негова дума. Но не ми се ще да постъпвам така. За тях е по-добре да му се възхищават, отколкото да не почитат когото и да било.

— Не се ли възхищават от вас?

— От мен? Не! — засмя се Вълшебника. — Никога не биха се възхитили от мен.

— А защо ги заговорихте... искам да кажа според тях?

— Не искаха да изпълнят нареждането ми. Работата им е да гледат градината и да отглеждат зеленчуци. Не за мен, както смятат те, а за себе си. Изобщо нямаше да го правят, ако не ги карах. Естествено, за градината трябва вода. Има един много хубав извор на около километър нагоре по хълма. А от него тръгва поточе, което минава точно покрай градината. Аз само ги накарах да наливат вода от поточето, вместо да се разкарват до извора с кофите си по два-три пъти на ден и да се морят. Да не говорим, че разливат половината вода по пътя. Но те не разбираха защо. Накрая ми отказаха направо.

— Наистина ли са толкова глупави?

Вълшебника въздъхна.

— Няма да повярваш какви проблеми съм имал с тях. Преди няколко месеца всички искаха да мият съдовете преди хранене. Казвах, че спестявало време след това. Хващал съм ги да садят варени картофи, за да си спестят готвенето им като ги извадят. Един ден котката влезе в стаята с млякото и двайсет души се втурнаха да изваждат млякото. Никой не се сети да изкара котката! Но виждам, че си свършила. Хайде да погледаме Тромавците, щом вече са видими.

Те влязоха в друга стая. Беше пълна с лъскави и трудни за запомняне уреди — астролаби, планетарии, хроноскопи, поезиметри, хориямби и теодолити. Щом се доближиха до прозореца, Вълшебника каза:

— Ето ги. Това са вашите Тромавци.

— Не виждам никого — рече Луси. — Какви са тези гъбести неща?

Посочените от нея неща лежаха разпръснати навсякъде по равната трева. Те наистина много приличаха на гъби, но бяха прекалено големи. Пънчетата им бяха около метър високи, а шапките им имаха приблизително същия диаметър. Когато разгледа внимателно, забеляза, че пънчетата се допираха до шапките не по средата, а от едната страна. Това им придаваше неуравновесен вид. Имаше още нещо — малко вързопче, разположено на тревата близо до всяко пънче. Всъщност колкото повече ги наблюдаваше, толкова по-малко ѝ приличаха на гъби. Шапките им не бяха кръгли, както бе помислила в началото, а по-дълги, отколкото широки, и в единия край се разширяваха. Бяха много на брой — може би около петдесет.

Часовникът удари три.

В този миг се случи нещо необикновено. Всяка „гъба“ внезапно се обърна с главата надолу. Малките вързопчета до пънчетата се оказаха глави и тела. Самите пънчета бяха крака. Но телата им нямаха по два крака. Всяко тяло имаше по един-единствен крак точно отдолу (а не от едната страна като при еднокрак човек), а на другия му край имаше едно голямо ходило с широки, леко извити пръсти, наподобяващо малко кану. Тя веднага разбра защо толкова ѝ бяха заприличали на гъби. Бяха лежали по гръб и всеки бе вирнал единствения си крак във въздуха, а гигантското ходило бе разположено над него. По-късно Луси узна, че това им бе обичайната поза за почивка — ходилото ги пазеше и от дъжд, и от слънце. А да лежат под него бе все едно да са скрити в палатка.

— Ах, милинките, какви са смешни — извика Луси и избухна в смях. — Вие ли ги направихте такива?

— Да, да, аз превърнах Тромавците в Моноходи — каза Вълшебника. Самият той се смя, докато от очите му не потекоха сълзи. После добави: — Гледай сега!

Заслужаваше си да се погледа. Естествено тези еднокраки същества не можеха да ходят или да тичат като нас. Придвижваха се с подскоци като бълхи или жаби. И то какви подскоци — все едно всеки огромен крак бе сноп пружини. И с какъв шум се приземяваха — това бе причината за вчерашното топуркане, което така бе озадачило Луси. Сега те скачаха във всички посоки и си подвикваха един на друг:

— Хей, момчета! Отново сме видими.

— Видими сме наистина — каза един от тях с червена шапчица с пискул, явно Главния моноход. — И нека да кажа: когато хората са видими, ами те могат да се виждат!

— Аха, Вожде, точно така! — извикаха всички останали. — Точно там е работата. Никой не може да мисли като теб. Толкова добре го обясняваш.

— Онова момиченце трябва да е пипнало стария, докато е дремел — каза Главния моноход. — Този път го победихме.

— Тъкмо това щяхме да кажем — отекна хорът. — Днес те бива повече от всякога, Вожде. Само така, само така!

— Но как смеят да говорят така за вас? — удиви се Луси. — Вчера изглеждаха сякаш много ги е страх от вас. Не знаят ли, че може да ги чуете?

— Това е една от особеностите на Тромавците — отвърна Вълшебника. — В един момент говорят, като че ли ръководя всичко, чувам всичко и съм крайно опасен. В следващия момент си мислят, че могат да ме измамат с номера, дето и едно дете ще ги прозре. Милите!

— Ще се наложи ли да ги връщате пак в първоначалния им вид? — попита Луси. — Надявам се, да не е много жестоко, ако ги оставим както са. Наистина ли толкова не се харесват? Изглеждат ми доста щастливи. Браво! Я виж този скок! Какви са били преди?

— Обикновени джудженца — отговори Вълшебника. — Не чак толкова симпатични, колкото нарнийските.

— Наистина ще бъде жалко да възстановите предишния им вид — каза Луси. — Толкова са забавни... и дори са симпатични. Според вас ще им окаже ли въздействие, ако им го кажа?

— Непременно ще им окаже... ако обаче успееш да им го втълпиш.

— Ще дойдете ли с мен да опитаме?

— Не, не... Сама ще се справиш много по-добре.

— Много благодаря за обяда — извика Луси и бързо изтича към стълбите.

Спусна се бързичко по стъпалата, които бе изкачвала толкова притеснено сутринта, и се сблъска с Едмънд на долната площадка. Всички останали бяха с него и чакаха. Луси усети как съвестта започна да я гризе, виждайки разтревожените им лица и осъзнавайки колко дълго ги е била забравила.

— Всичко е наред! — извика тя. — Всичко е наред! Вълшебника не е опасен... а аз го видях... Аслан!

След това изхвърча като вятър в градината. Там земята се тресеше от скокове, а въздухът отекваше от виковете на Моноходите. Шумът се усили, когато забелязаха Луси.

— Ето я, ето я — извикаха те. — Три пъти „Ура“ за момиченцето. Браво! Хубав номер сви на стария господин, така си е.

— Безкрайно съжаляваме, че не можем да ви предоставим удоволствието да ни погледате във вида, в който бяхме, преди да ни направят грозни. Едва ли щяхте да повярвате. Това е истината. Не може да се отрече, че сега сме безкрайно грозни и няма смисъл да ви лъжем.

— Ей, Вожде, точно така, точно така! — откликнаха останалите, подскачайки като балони-игралки. — Ти го каза, ти го каза.

— Но аз мисля, че изобщо не сте грозни — изкрещя Луси, за да надвика врявата. — Изглеждате много добре.

— Чуйте я, чуйте я — казаха Моноходите. — Вярно говориш, госпожичке. Наистина изглеждате добре. По-красиви от нас едва ли ще намериш. — Изрекоха това без никакво съмнение и сякаш не забелязаха, че са променили мнението си.

— Тя казва — отбеляза Главния моноход — колко добре сме изглеждали, преди всички да ни загрозят.

— Вярно казваш, Вожде! — взеха да нареждат останалите. — Точно това каза. Ние я чухме сами.

— Нищо подобно! — изкрещя Луси. — Казах, че сега сте много симпатични.

— Точно така, точно така — каза Главния моноход. — Каза, че тогава сме били много симпатични.

— Чуйте ги, чуйте ги и двамата — рекоха Моноходите. — Това се казва двойка. Винаги прави! Изразиха се по възможно най-добрия начин.

— Но ние казваме две противоположни неща! — Луси тропна с крак от нетърпение.

— Ама разбира се, точно така — отвърнаха Моноходите. — Именно противоположни! Само така, продължавайте в този дух и двамата.

— Вие можете да подлудите човек — призна Луси и се предаде. Но Моноходите изглеждаха напълно доволни и тя реши, че разговорът като цяло е бил успешен.

А преди да си легнат вечерта, се случи още нещо, което направи съществата още по-доволни от еднокракото им състояние. Каспиан и всички нарнийци се върнаха възможно най-бързо на брега, за да предадат новините на Райнс и останалите на борда на „Разсъмване“, които вече бяха доста разтревожени. Естествено, Моноходите отидоха с тях и през цялото време подскачаха като футболни топки и се съгласяваха един с друг на висок глас. Накрая Юстас каза:

— Добре ще е Вълшебника да ги направи неми вместо невидими.

Скоро обаче съжали, че го е казал, защото се наложи да обяснява, че неми означава такива, които не могат да се чуят. Макар и да положи много усилия, така и не се убеди, че Моноходите го разбраха. Особено се подразни от финалните им думи, а именно:

— Е, той не може да изказва идеите си като нашия Вожд. Но ще се научиш, млади човече. Слушай него! Ще ти покаже как да говориш. Той е истински оратор.

Щом стигнаха до залива, на Рипичийп му дойде блестяща идея. Свалиха от кораба неговото малко кану и той взе да гребе насам-натам, докато Моноходите не се заинтересуваха сериозно. Тогава Мишката се изправи и каза:

— Достойни и интелигентни Моноходи, на вас не са ви необходими лодки. Всеки от вас има ходило, което ще му свърши чудесна работа. Просто подскачате колкото се може по-леко във водата и ще видите какво ще стане.

Главният Моноход се отдръпна и предупреди останалите, че водата е много мокра, но един-двама от по-младите опитаха почти веднага. После още неколцина последваха примера им и накрая цялата им дружина стори същото. Всички скочиха без грешка. Гигантското ходило на Моноходите им служеше за естествен сал или лодка и когато Рипичийп ги научи как да си изсекат малки гребла, до един загребаха из залива и около „Разсъмване“. Приличаха на флотилия от малки канута с по едно тлъсто джудже в самия край на кърмата. Правеха си и състезания, а от палубата спускаха бутилки с вино като награди.

Моряците стояха на перилата на кораба, гледаха ги и се превиваха от смях.

Тромавците бяха много доволни и от новото си име Моноходи, което им се струваше великолепно, макар че все не можеха да го произнесат правилно.

— Точно такива сме — ревяха те. — Многоходи, Хорамони, Ходимони. На езика ни беше да се наречем така. — Но скоро те го смесиха със старото си име на Тромавци и накрая започнаха да се наричат Тромоходи, и сигурно това ще им е името още векове наред.

Същата вечер всички нарнийци вечеряха на горния етаж заедно с Вълшебника. Луси забеляза колко различен изглежда вторият етаж сега, когато вече не се страхуваше. Тайнствените знаци по вратите все още бяха такива, но сега сякаш имаха добронамерен и весел смисъл. Дори брадатото огледало сега й се струваше забавно, а не страшно. На вълшебната вечеря за всеки имаше любимите му ястия и питиета. А след вечеря Вълшебника направи много полезна и красива магия. Положи на масата два празни листа пергамент и помоли Дриниан да му разкаже подробно за плаването им до този момент. Докато Дриниан говореше, всичко описано от него се появяваше на картата, нарисувано с тънки ясни черти. Накрая всеки лист представляваше прекрасна карта на Източните морета — с Галма, Терebinтия, Седемте острова, Уединените острови, Острова на дракона, Опожарения остров, Острова на мъртвата вода и самия остров на Тромавците. Всички бяха с подходящите размери и на съответните места. Това бяха най-първите карти на тези морета и по-добри от всички, направени без магия оттогава насам. На тези карти градовете и планините на пръв поглед изглеждаха същите като на обикновена карта. Ала когато Вълшебника им подаде увеличителното си стъкло, те видяха свършени картинки на истинските острови — виждаха се замъкът и пазарът на роби в Малкия пристан. Бяха ясни, но далечни като предмети, гледани от обратния край на телескоп. Единственият недостатък бе, че бреговата ивица на повечето острови остана непълна. Картата показваше само това, което Дриниан бе видял със собствените си очи. Като свършиха, Вълшебника задържа едната карта за себе си, а другата подари на Каспиан — тя все още виси закачена в Залата на украшенията в Каир Паравел. Ала старецът не можа да им каже нищо за моретата и земите по-далече на изток. Сподели само, че преди около седем години

нарнийски кораб бе хвърлил котва на неговия остров и на борда му били благородниците Ревилиан, Аргоз, Мавраморн и Рууп. Така те заключиха, че златният мъж, когото бяха видели на дъното на Мъртвата вода, трябва да е бил лорд Рестимар.

На другия ден Вълшебника направи магия и поправи кърмата на „Разсъмване“, която бе повредена от Морската змия, а също и натовари кораба с полезни дарове. Те се сбогуваха най-приятелски и когато в два часа следобед отплаваха, всички Тромоходи гребяха успоредно с кораба до входа на пристанището. Викаха „Ура“, докато на кораба вече престанаха да чуват гласовете им.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА

ЧЕРНИЯТ ОСТРОВ

В продължение на дванадесет дни след това приключение те плаваха на юг и малко на изток при лек попътен вятър, с почти ясно небе и топъл въздух. Не видяха нито птици, нито риби, с изключение на китове, чиито фонтани забелязаха далече зад щирборда. Луси и Рипичийп изиграха много партии шах. На тринадесетия ден Едмънд съзря от наблюдателницата нещо, което приличаше на висока черна планина, издигаща се от морето зад бакборда.

Смениха курса и се насочиха към тази суша. Предимно гребяха, защото вятърът не бе благоприятен за плаване на североизток. Вечерта ги завари все още далече от сушата и се наложи да гребат цяла нощ. На сутринта времето бе хубаво, но без никакъв вятър. Черната маса изглеждаше много по-голяма и по-близка, но все така смътно очертана. Някои мислеха, че е още твърде далече, а други — че е просто мъгла.

Същата сутрин към девет часа тя внезапно се оказа съвсем близо и стана ясно, че това изобщо не е суша, нито мъгла в обичайния смисъл на думата. Беше Чернота. Малко е трудна за описване, но ще разберете какво представляваше, ако си представите, че гледате към входа на железопътен тунел, чийто край не се вижда, защото е прекалено дълъг или прекалено извит. Знаете как е — на разстояние от няколко метра виждате осветените релси, траверси и чакъл. После идва място, след което те се мерзелят в сумрака, а накрая доста внезапно, но, естествено, без рязка граница изчезват съвсем в гладката плътна чернота. Точно така бе и тук. В продължение на няколко метра пред носа пътешествениците виждаха надигащата се светла синьо-зелена вода. По-навътре водата беше бледосива сякаш бе вечер. А още по-навътре — пълен мрак, като при безлунна и беззвездна нощ.

Каспиан извика на боцмана да не вкарва кораба по-навътре и всички освен гребците се втурнаха напред и застанаха на носа да гледат. Нищо обаче не се виждаше — зад тях бяха морето и слънцето, а пред тях — чернотата.

— Ще продължаваме ли? — попита накрая Каспиан.

— Не, ако послушате моя съвет — рече Дриниан.

— Прав е капитанът! — откликнаха неколцина моряци.

— Почти съм готов да се съглася — каза Едмънд.

Луси и Юстас не казаха нищо, но вътрешно се почувстваха много щастливи от обрата, който събитията вземаха. Изведнъж обаче звънкият глас на Рипичийп наруши тишината.

— Защо не? — изписука той. — Ще ми обясни ли някой защо няма да продължим?

Никой не изгаряше от желание да обясни защо и Рипичийп продължи:

— Ако говорех на селяни или на роби, щях да предположа, че това предложение произтича от страх. Но се надявам, че никой в Нарния няма да ми каже, че дружина от благородни и кралски личности в разцвета на годините си са хукнали да бягат, защото ги е било страх от тъмното.

— Но каква е ползата да влизаме в този мрак? — попита Дриниан.

— Полза ли? — рече Рипичийп. — Полза ли, капитане? Ако под полза разбираш да си напълним стомасите и кесиите, признавам, че от това не би имало никаква полза. Доколкото знам, не сме тръгнали да търсим полезни неща, а да търсим приключения и слава. А това приключение е най-интересното измежду всички, за които съм чувал, и ако сега се откажем, това немалко би накърнило нашата чест.

Няколко моряци измърмориха нещо под носа си, което звучеше като „Мътните я взели честта!“, но Каспиан каза:

— Стига вече, Рипичийп! Почти ми се ще да бяхме те оставили вкъщи. Но щом поставяш въпроса по този начин, ще се наложи да продължим. Освен ако Луси няма нещо против?

Луси почувства, че има ужасно много неща против, но вместо това изрече на глас:

— Както искате.

— Но Ваше величество ще нареди поне да запалим фенерите, нали?

— На всяка цена — каза Каспиан. — Заемете се с това, капитане.

Всички фенери — на кърмата, на носа и на върха на мачтата — бяха запалени. Дриниан нареди да сложат и две факли по средата на

кораба. На слънчевата светлина те изглеждаха бледи и немощни. После всички моряци освен неколцината дежурни на веслата бяха извикани да заемат бойните си позиции на палубата в пълно бойно снаряжение и с изтеглени мечове. Луси и двама стрелци се разположиха на наблюдателницата с опънати тетиви и стрели на лъковете. Морякът Райнелф застана на носа с лот и бе готов да измерва дълбочината. Един до друг стояха Рипичийп, Едмънд, Юстас и Каспиан, облечени в ризници. Дриниан пое руля.

— А сега, в името на Аслан, напред! — извика Каспиан. — Бавно и равномерно гребане. Всички да мълчат и да слушат заповедите.

Щом моряците започнаха да гребат, със скърцане и свистене „Разсъмване“ запълзя напред. От наблюдателницата Луси можа ясно да улови точния момент, в който навлязоха в чернотата. Докато кърмата беше още осветена от слънцето, носът вече бе изчезнал. Луси видя как стана всичко. В един миг позлатената кърма, синьото море и небето грееха облени в слънчева светлина, а миг след това морето и небето изчезнаха. Фенерът на кърмата, до този момент едва забележим, се превърна в единствената точка, показваща къде свършва корабът. Пред фенера се открояваше черната фигура на Дриниан, приведен над руля. Долу, под нея, факлите осветяваха две малки части от палубата и се отразяваха в мечове и шлемове, а на предната палуба се виждаше още едно островче светлина. Като изключим тези осветени места, наблюдателницата, която бе осветена от фенера на мачтата, закачен точно над нея, приличаше на малък светъл остров, носещ се в самотния мрак. А самите светлини, запалени в неподходящо време, изглеждаха зловещи и неестествени. Луси забеляза, че беше и много студено.

Никой не разбра колко продължи пътешествието навътре в чернотата. Само скърцането на шлюзовете и удрянето на веслата показваше, че изобщо се движат. Едмънд напразно се взираше от носа на кораба — не виждаше нищо освен отражението на фенера във водата пред себе си. То изглеждаше размазано и вълничките, образувани от напредващия нос, бяха дребни и безжизнени. Времето течеше и всички освен гребците се разтрепериха от студ.

Изведнъж отнякъде (никой не бе наясно откъде) долетя нечовешки вик или пък вик на човек, обзет от такъв краен ужас, че

човешкото в него се бе заличило.

Каспиан все още се мъчеше да заговори, но устата му бе прекалено суха, когато се чу пронизителният глас на Рипичийп. В тишината звучеше по-силно от обикновено.

— Кой е там? — провикна се той. — Ако си враг, не се страхуваме от теб, а ако си приятел, ще научим враговете ти да се боят от нас.

— Милост! — извика гласът. — Милост! Дори ако сте поредният сън, имайте милост. Вземете ме на борда! Вземете ме, дори и да ме убиеете! Но в името на всичко милостиво, не изчезвайте и не ме оставяйте в тази страшна земя.

— Къде си? — викна Каспиан. — Ела на борда и бъди добре дошъл.

Чу се друг вик, от ужас или от радост, и те усетиха, че някой плува към тях.

— Моряци, пригответе се да го вдигнете! — заповяда Каспиан.

— Да, Ваше величество — отвърнаха моряците.

Няколко от тях се скупчиха на бакборда с въжета, а един от тях, наведен ниско през борда, държеше факлата. От черната вода се появи обезумяло бледо лице. След известно дърпане и катерене десетина приятелски ръце изтеглиха непознатия на палубата.

Едмънд си помисли, че никога преди не е виждал по-налудничав човек. Макар да не изглеждаше много стар, рошавата му коса бе бяла, отслабналото му лице — изпито, а по тялото му вместо дрехи се оцеждаха дрипи. Но първото, което се забелязваше в него, бяха широко отворените очи, които сякаш бяха без клепащи и изразяваха агонизиращ, чист страх. Щом стъпи на палубата, той извика:

— Бягайте, бягайте! Обръщайте кораба и бягайте! Гребете, гребете, ако ви е мил животът! Бягайте от този прокълнат бряг.

— Съвземи се и ни кажи каква е опасността. Нямаме навика да бягаме — рече Рипичийп.

Непознатият ужасно се стресна от гласа на Мишката, която досега не бе забелязал.

— Няма значение, бягайте оттук! — с мъка произнесе той. — Това е островът, където сънищата се сбъдват.

— В такъв случай това е мястото, което търся цял живот — каза един от моряците. — Ако слезем там, сигурно ще бъда женен за Нанси.

— А аз ще намеря Том отново жив — рече друг.

— Глупаци! — ядоса се мъжът и тропна с крак. — Такива приказки ме доведоха тук. По-добре да бях се удавил или никога да не бях се раждал. Чувате ли какво ви говоря? Тук се сбъдват сънищата. Сънищата, разбирате ли?! Стават реални и живи. Не мечтите, а сънищата!

Около половин минута всички мълчаха. После издрънчаха доспехи и екипажът се втурна към главния люк с всичка сила. Метнаха се на веслата и започнаха да гребат както никога през живота си. Дриниан въртеше руля, а боцманът задаваше най-бързия такт, виждан някога по моретата. Защото само половин минута бе необходима на всеки от тях, за да си спомни някои свои сънища (сънища, след които се страхуваш да заспиш отново) и да осъзнае какво значи хвърлена котва на остров, където сънищата се сбъдват.

Само Рипичийп остана невъзмутим.

— Ваше величество, Ваше величество — извика той, — нима ще търпите този бунт, този подъл страх? Това е всяване на паника и неподчинение!

— Гребете, гребете! — изрева Каспиан. — Гребете, ако ви е мил животът! Правилен курс ли сме поели, Дриниан? Каквото искаш казвай, Рипичийп, но има някои неща, които човек не може да понесе.

— В такъв случай имам късмет, че не съм човек — промърмори Рипичийп и направи неохотен поклон.

Луси чу всичко от върха на мачтата. В мига онзи неин сън, който се бе опитвала най-силно да забрави, се върна в съзнанието ѝ тъй ясно, сякаш току-що се бе събудила от него. Ето какво оставаше зад тях в тъмнината на острова! За секунда ѝ се прииска да слезе на палубата и да бъде близо до Едмънд и Каспиан. Но какъв смисъл имаше? Ами ако сънищата започнеха да се сбъдват, самите Едмънд и Каспиан можеха да се превърнат в страшилища, преди да ги е докоснала. Тя сграбчи парапета на наблюдателницата и се помъчи да се успокои. С всичка сила гребяха обратно към светлината — след няколко секунди всичко щеше да е наред. Но все пак защо не можеше да е наред и сега!

Макар че гребането вдигаше доста шум, то не можеше да преодолее напълно невероятната тишина, обгърнала кораба. Всички знаеха, че е по-добре да не слушат, да не напрягат слуха си за звуци,

идващи откъм чернотата. Но не можеха да не слушат. Скоро всички чуваха разни неща, и то различни.

— Чуваш ли един шум като... като огромни ножици, които се отварят и затварят... някъде там? — обърна се Юстас към Райнс.

— Шт! — прошепна Райнс. — Чувам как онези пълзят по корпуса на кораба.

— Това ей сега ще се качи на мачтата — рече Каспиан.

— Пфу! — обади се един моряк. — Гонговете започват да бият. Знаех си, че така ще стане.

Каспиан се опита да не гледа в определена посока, особено зад себе си. Приблужи се до Дриниан и му каза много тихо:

— Дриниан, колко време гребяхме в обратната посока... искам да кажа, преди да приберем непознатия?

— Може би около пет минути — прошепна в отговор Дриниан. — Защо питаш?

— Защото мина повече време, откакто гребем в противоположната посока.

Ръката на Дриниан върху руля потрепери и по лицето му потече струйка пот. Същата мисъл бе дошла наум на всички на борда.

— Никога, никога няма да можем да излезем оттук — завикаха гребците. — Той направлява кораба в грешна посока. Плаваме в кръг и никога няма да излезем оттук.

Непознатият, който до този момент лежеше свит на палубата, се изправи и избухна в смразяващ, истеричен смях.

— Никога да не излезем оттук! — изпищя той. — Точно така. Разбира се. Никога няма да излезем оттук. Какъв глупак бях да си помисля, че онези ще ме пуснат толкова лесно. Не, никога няма да излезем оттук!

Луси наведе глава над парапета на наблюдателницата и прошепна:

— Аслан, Аслан, ако някога си ни обичал, прати ни помощ сега.

Чернотата не намаля, но тя се почувства малко, съвсем малко по-добре. „Всъщност в края на краищата още нищо не ни се е случило“ — помисли тя.

— Вижте! — с дрезгав глас извика откъм носа Райнелф.

Отпред се виждаше мъничка светла точка и докато я гледаха, един широк лъч от нея падна върху кораба. Той не промени

заобикалящия ги мрак, но целият кораб се освети като от прожектор. Каспиан премигна, огледа се наоколо и видя безумния, неподвижен израз на лицата на другарите си. Всички гледаха в същата посока, а зад всекиго лежеше черната му сянка с остри ръбове.

Луси се взря в лъча и след малко забеляза нещо в него. Отначало ѝ заприлича на кръст, после на самолет, след това на хвърчило и накрая с плющене на крила се озова точно над тях. Видяха, че е албатрос. Той направи три кръга около мачтата, после кацна за миг върху най-високата точка на позлатения дракон на носа и нададе силен крясък, наподобяващ думи, които никой обаче не разбра. След това разпери криле и литна бавно напред — леко вдясно. Дриниан насочи кораба след него, без да се усъмни в доброто водителство на птицата. Никой освен Луси не разбра, че докато кръжеше около мачтата, албатросът бе прошепнал с гласа на Аслан: „Смелост, дете мое!“ Тя бе сигурна в това, а във въздуха се бе разнесло сладостно ухание.

След минута чернотата придоби сивкав цвят и едва осмелили се да се надяват на по-добър изход, те вече бяха на слънце — сред топлината и синьото море. Веднага всички разбраха, че няма нищо, от което да е боят — и никога не е имало. Премигвайки, огледаха се наоколо. Яркият цвят на кораба ги изуми — те почти бяха очаквали да видят как чернотата е залепнала за бялото, зеленото и златното под формата на мръсотия и нечиста пяна. Тогава един от тях започна да се смее. Последваха го други.

— Струва ми се, че изпаднахме в глупавото положение и сами си го докарахме — каза Райнелф.

Без да губи време, Луси слезе на палубата, където останалите се бяха скупчили около новодошлия. Дълго време той бе прекалено щастлив, за да проговори. Просто съзерцаваше морето и слънцето, пипаше корпуса и въжетата, сякаш да се увери, че е наистина буден, а по бузите му се стичаха сълзи.

— Благодаря ви — рече той накрая. — Спасихте ме от... но няма да говоря за това. А сега нека ви кажа кой съм. Аз съм телмарин от Нарния. Когато все още бях нещо, ме наричаха лорд Рууп.

— Аз пък съм Каспиан, крал на Нарния. Отправих се на плаване да търся вас и вашите спътници, които са били приятели на баща ми.

Лорд Рууп падна на колене и целуна ръката на краля.

— Сир — рече той, — вие сте човекът, когото най-много исках да срещна. Изпълнете ми едно желание.

— Какво е то? — попита Каспиан.

— Никога да не ме питате, нито да позволявате някой да ме пита какво съм видял през годините, прекарани на Черния остров.

— Лесно изпълнимо желание, милорд — отвърна Каспиан и прибави, потръпвайки: — Да ви питаме? За нищо на света! По-скоро бих дал всичките си съкровища, за да не слушам това.

— Сир — обади се Дриниан, — този вятър е добър за плаване в югоизточна посока. Да наредя ли на горките ни моряци да опъват платната? А после всеки, от когото в момента няма нужда, право на хамака си?

— Да — каза Каспиан, — и раздайте грог на всички. Ех, аз самият чувствам, че бих могъл да спя цяло денонощие.

Целия следобед, обзети от голяма радост, те плаваха с попътен вятър в посока югоизток и зад кърмата черната гърбица се смаляваше все повече и повече. Никой обаче не забеляза кога е изчезнал албатросът.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

ТРИМАТА СПЯЩИ

Вятърът не спря, но отслабваше с всеки изминат ден, докато накрая вълните заприличаха на гънки по водата и корабът часове наред се носеше като по езеро. „На изток всяка нощ изгряваше ново съзвездие, невиджано от никого в Нарния, а може би и от никоя жива душа“ — мислеше си Луси със смесени чувства на радост и страх. Новите звезди бяха едри и ярки, а нощите — топли. По-голямата част от хората спяха на палубата, разговаряха до късно през нощта или се облягаха на фалшборда и гледаха бляскавия танц на пръските, вдигани от носа на кораба.

В една такава поразително красива вечер, когато залезът зад гърба им се бе разлял в яркочервено и пурпурно, така че самото небе сякаш порасна, на хоризонта от страната на щирборда се появи суша. Тя се приближаваше бавно и от светлината зад тях носовите и масивите на новия остров изглеждаха сякаш обхванати от пламъци. Съвсем скоро вече плаваха успоредно на брега. Западният нос беше зад кърмата — черен на фона на червеното небе и рязко очертан, сякаш изрязан от картон. Тогава успяха да видят по-добре какво представлява островът. Там нямаше планини, а множество ниски хълмчета, чиито склонове приличаха на възглавници. Откъм него се носеше приятен мирис, който Луси нарече неопределен, пурпурен мирис. Едмънд каза, че бил мирис на гнило, Райнс само си го помисли, а Каспиан потвърди: — Разбирам какво искаш да кажеш.

Плаваха още известно време покрай няколко издадени в морето носа с надеждата да открият удобно дълбоко място, където да хвърлят котва. Накрая трябваше да се задоволят с широк и плитък залив. Макар откритото море да им се бе сторило спокойно, в пясъка се разбиваше прибой и не можаха да приближат „Разсъмване“ толкова, колкото им се искаше. Пуснаха котва далече от брега и стигнаха дотам с лодката — мокри и подхвърляни от вълните. Лорд Рууп остана на борда на „Разсъмване“ — нямаше желание за повече острови. През цялото

време, докато останаха на този остров, в ушите им звучеше шумът на прибоя.

Оставиха двама да пазят лодката и Каспиан поведе останалите към вътрешността на острова. Вече бе късно за разглеждане на острова и скоро щеше да мръкне. Нямаше нужда да ходят много далече, за да търсят приключения. В равната долина, простираща се до средата на залива, не се виждаше нито път, нито пътека, нито някаква следа от живот. Под нозете им пружинираше мека трева, осеяна тук-таме с ниска буйна растителност, която Едмънд и Луси взеха за вид английска трева. Юстас (който всъщност бе доста добър по ботаника) каза, че не била такава и вероятно бе прав, но приликата бе значителна.

Едва бяха се отдалечили от брега, когато Дриниан възкликна и накара всички да спрат:

— Я! Какво е това?

— Да не са гигантски дървета? — зачуди се Каспиан.

— Според мен са кули — обади се Юстас.

— Сигурно са великани — прошепна Едмънд.

— Ако искаме да разберем, трябва да отидем между тях — намеси се Рипичийп. Изтегли меч си и се отправи напред.

— Мисля, че това са руини — каза Луси, след като се бяха приближили достатъчно, за да разберат, че нейното предположение е най-близо до истината.

Пред тях се откриваше широко продълговато място, покрито с гладки плочи, оградено със сиви колони, но без покрив. От единия до другия му край се простираше дълга маса, която бе покрита с великолепно пурпурна покривка, спускаща се почти до плочите. От двете ѝ страни бяха наредени богато украсени каменни столове с копринена възглавничка на всяка седалка. А самата маса бе отрупана с такива невероятни неща, каквито не бе имало дори в дните, когато дворът на Върховния крал Питър беше в Каир Паравел. Имаше пуйки, гъски и пауни, глигански глави и еленови плешки, десерти с формата на кораби с опънати платна или на дракони и слонове, сладоледи, яркоцветни омари и бляскави съомги, ядки и грозде, ананаси и праскови, нарове, пъпешки и домати. Каните бяха златни, сребърни и от особено гравирано стъкло, а уханието на плодовете и виното се понесе към нарнийците като обещание за всяка наслада на света.

— О-хо! — възкликна Луси.

После безшумно се приближиха до масата.

— Но къде са гостите? — запита Юстас.

— Ние можем да ги осигурим, сър — обади се Райнс.

— Вижте! — извика внезапно Едмънд.

Всъщност те вече бяха навлезли между колоните и стояха върху плочките. Всички обърнаха поглед натам, накъдето сочеше Едмънд. Не всички столове бяха празни. На челното място, както и от дясната и от лявата му страна, имаше нещо... или може би три неща.

— Какви са тези? — попита Луси шепнешком. — Приличат на три бобъра, седнали на масата...

— ... или на огромно птиче гнездо — допълни Едмънд.

— На мен ми прилича повече на купа сено — намеси се Каспиан.

Рипичийп изтича напред, скочи на един стол, оттам на масата и побягна по нея. Провираше се ловко като танцьор между чашите, обсипани със скъпоценни камъни, пирамидите от плодове и солниците от слонова кост. Стигна до тайнствената сива грамада в края на масата, надникна, докосна я и после извика:

— Тези тук според мен няма да се бият.

Сега всички доближиха и видяха, че на столовете седяха трима мъже (макар да не бе лесно да познаеш, че са мъже, докато не се вгледаш отблизо). Сивите им коси бяха пораснали и закриваха очите им до такава степен, че лицата им почти не се виждаха. Брадите им се стелеха по масата, увиваха се около чинии и чаши като къпини около ограда и изобщо се сливаха в една обща маса от коса, преливаща над краищата на масата и спускаща се до пода. А отзад косите им висяха по облегалките на столовете, така че напълно ги скриваха. Всъщност тримата представляваха почти само коса.

— Мъртви ли са? — попита Каспиан.

— Мисля, че не, сир — отвърна Рипичийп, като измъкна от гъсталака косми една ръка и я взе в лапичките си. — Този е топъл и има пулс.

— Този също, и този — потвърди Дриниан.

— Значи само са заспали — рече Юстас.

— Отдавна трябва да спят, щом косите са пораснали толкова много — отбеляза Едмънд.

— Сигурно спят омагьосани — каза Луси. — В мига, в който стъпихме на този остров, почувствах, че навсякъде има магия.

Мислите ли, че сме дошли, за да я развалим?

— Можем да опитаме — каза Каспиан и почна да блъска най-близкия от тримата спящи.

За миг всички помислиха, че ще успее, защото човекът задиша тежко и промърмори:

— Няма да плавам повече на изток. Да гребем към Нарния.

Но почти веднага потъна в още по-дълбок сън отпреди, така че натежалата му глава клюмна към масата и всички усилия да го разбудят бяха безполезни. С втория се случи същото.

— Не сме се раждали, за да живеем като животни. Да вървим на изток, докато още имаме възможност... към земите отвъд слънцето — промърмори той и отново потъна в сън.

— Горчица, моля — каза третият и отново заспа.

— Да гребем към Нарния, а? — повтори Дриниан.

— Да, Дриниан, прав си — рече кралят. — Мисля, че търсенето ни приключи. Хайде да видим пръстените им. Да, това са техните гербове. Това е лорд Ревилиан. Този е лорд Аргоз, а третият — лорд Мавраморн.

— Но ние не можем да ги събудим. Какво да правим? — рече Луси.

— Моля Ваши величества за извинение — намеси се Райнс, — но защо да не се възползваме от цялото това изобилие, докато вие обсъждате? Такава вечеря не се пада всеки ден.

— За нищо на света! — възкликна Каспиан.

— Точно така, точно така — съгласиха се неколцина моряци. — Тук всичко е омагьосано. Колкото по-скоро се върнем на кораба, толкова по-добре.

— Можете да сте сигурни, че тези трима благородници са потънали в седемгодишен сън тъкмо защото са яли от тази храна — каза Рипичийп.

— Не бих я докоснал, дори и да умирах от глад — обади се Дриниан.

— Светлината гасне необичайно бързо — добави Райнелф.

— Да се връщаме обратно на кораба — промърмориха останалите моряци.

— Мисля, че те наистина са прави — рече Едмънд. — Можем и утре да решим какво да правим със спящите рицари. Не смеем да

опитахме храната, а и няма смисъл да оставаме да нощуваме тук. Цялото това място мирише на магия... и на опасност.

— Напълно съм съгласен с крал Едмънд — каза Рипичийп, — що се отнася до екипажа на кораба. Но аз самият ще остана на тази маса до изгрев слънце.

— Но защо? — удиви се Юстас.

— Защото това е велико приключение и нито една опасност не ми се вижда по-голяма от тази да се върна в Нарния и да знам, че от страх съм оставил зад себе си неразрешена загадка — отвърна Мишката.

— И аз ще остана с теб, Рипичийп — каза Едмънд.

— И аз — добави Каспиан.

— Аз също — обади се Луси.

Тогава Юстас също изяви желание да остане. Това бе изключително храбро от негова страна, тъй като за него бе много по-страшно, отколкото за останалите — та той никога не беше чел или дори слушал за такива неща, преди да се качи на борда на „Разсъмване“.

— Умолявам Ваше величество... — започна Дриниан.

— Не, милорд. Вашето място е на кораба, а и вие сте се трудили цял ден, докато ние сме мързелували — възрази кралят.

Последваха още доста спорове, но накрая Каспиан наложи волята си. Екипажът тръгна да се връща към брега в съгъстващия се здрач и всеки от петимата оставащи, освен може би Рипичийп, усети ледена тръпка в стомаха си.

Докато избираха местата си на зловещата маса, се позабавиха. Може би по една и съща причина, която никой не посмя да изрече на глас. Това бе наистина неприятен избор. Да седиш цяла нощ в компанията на три страховити космати същества, които, макар и не мъртви, със сигурност не бяха и живи в истинския смисъл на думата. От друга страна, да седнеш на срещуположния край и да ги губиш постепенно от поглед с напредването на нощта, без да знаеш дали се движат, и може би към два часа съвсем да не ги виждаш... не, това бе немислимо. Затова те се завъртяха няколко пъти около масата с думите: „Тук ли?“, „Може би малко по-нататък?“ или „Защо не от тази страна?“, докато най-после се настаниха някъде по средата, но по-близо до спящите, отколкото до срещуположния край. Вече

наближаваше десет часа и почти се бе стъмнило. На запад грееха странните нови съзвездия. Луси щеше да се чувства по-добре, ако това бяха Леопард, Кораб и останалите стари приятели от небето над Нарния.

Всички се загърнаха в моряшките си наметала, седнаха неподвижни и зачакаха. Отначало се опитаха да разговарят, но безуспешно. Продължиха да седят още дълго и през цялото това време до тях достигаше шумът от вълните, разбиващи се в брега.

След часове, които им се сториха цяла вечност, настъпи миг, когато всички усетиха, че допреди малко са се унасяли, а сега внезапно се разбудиха напълно. Звездите се намираха в съвсем различно положение от последния път, когато ги бяха погледнали. Небето бе много тъмно, с изключение на възможно най-неясната сивота на източния хоризонт. Чувстваха студ и жажда, бяха схванати. Но никой не проговори, защото най-после нещо се случваше.

Пред тях, отвъд колоните, започваше склонът на нисък хълм. Сега в него се откряна врата, на прага се появи светлина и оттам се показва фигура, а вратата зад нея се затвори. Фигурата носеше светилник — единственото, което успяваха ясно да различат. Тя се приближаваше бавно, все по-близо и по-близо, докато най-накрая застана пред масата срещу тях. Тогава видяха, че това бе високо момиче, облечено в дълга дреха в светлосин цвят, която оставяше ръцете ѝ голи. Щом я погледнаха, помислиха си, че досега не са знаели какво значи красота.

Носеният от нея светилник се оказа дълга свещ, поставена в сребърен свещник, който тя сложи на масата. Дори ако в по-ранната вечер от морето бе появявал вятър, сигурно бе замрял досега, защото пламъкът на свещта гореше прав и неподвижен — сякаш се намиреше в стая със затворени прозорци и дръпнати завеси. Златото и среброто на масата блещукаха на светлината.

Едва сега Луси забеляза нещо, разположено по дължината на масата, което дотогава бе убягнало от погледа ѝ. Беше старинен каменен нож — остър и доста страшен на вид предмет.

Никой не произнесе и дума. Изведнъж — първо Рипичийп, сетне и Каспиан — всички се изправиха на крака, защото почувстваха, че това е велика дама.

— Пътешественици, дошли отдалеч на Аслановата маса — заговори момичето, — защо не ядете и не пиете?

— Мадам — отвърна Каспиан, — ние се уплашихме от храната, защото помислихме, че от нея нашите приятели са потънали в омагьосан сън.

— Те изобщо не са я вкусвали — каза тя.

Луси проговори:

— Извинете, а какво е станало с тях?

— Преди седем години — започна момичето — те дойдоха тук с кораб, чиито платна бяха на парцали, а дървените му части бяха готови да се разпаднат. С тях имаше няколко моряци, които се приближиха до тази маса и един от тях каза: „Ето това е хубаво място. Нека свием платна и не гребем вече, а да седнем тук и дните ни да свършат в мир.“ А друг рече: „Не, нека потеглим обратно на запад и се върнем в Нарния — крал Мираз може да е вече мъртъв.“ Но третият, който бе властен мъж, скочи на крака и извика: „Не, не! Ние сме хора и телмаринци, а не зверове. Какво друго ни остава, освен да търсим приключение след приключение? Така или иначе не ни остава да живеем дълго. Нека прекараме остатъка от живота си, като дирим необитаемия свят отвъд изгрева.“ И докато се караха, той хвана каменния нож, който лежи тук на тази маса, и тръгна да се бие с другарите си. Но това е предмет, който не трябваше да докосва. Щом пръстите му хванаха дръжката, тримата рицари потънаха в дълбок сън. Така докато не се развали магията, те няма да се събудят.

— Какъв е този каменен нож? — попита Юстас.

— Никой от вас ли не го познава? — запита момичето.

— Аз... аз мисля, че съм виждала нещо подобно — колебливо рече Луси. — С такъв нож Бялата вещица се опита да убие Аслан на Каменната маса преди много години.

— Това е същият нож — рече момичето. — Донесен е тук, за да се пази и да му се отдава почит, докато свят светува.

Едмънд, който през последните минути изглеждаше все по-неловко, проговори:

— Вижте какво, надявам се, че не съм страхливец... искам да кажа, що се отнася до тази храна... и със сигурност не искам да изглеждам неучтив. Но на това наше плаване се случиха много странни приключения и нещата не са винаги каквито изглеждат. Когато

те погледна в лицето, не мога да не повярвам на думите ти, но пък точно това би станало и с една вещица, нали? Как да разберем, че си наша приятелка?

— Не можете да знаете това — рече момичето. — Можете само да повярвате... или да не повярвате.

След кратко мълчание се разнесе тихото гласче на Рипичийп.

— Сир, с благосклонното ви позволение, бихте ли напълнили чашата ми вино от тази кана. Прекалено тежка е, за да я напълня сам. Ще пия за здравето на дамата.

Каспиан се подчини и Мишката, застанала на масата, вдигна златната чаша между лапичките си и произнесе:

— Мадам, за ваше здраве! — след което се нахвърли на студения паун.

Не след дълго всички последваха примера му. Бяха много гладни, а храната, макар и не съвсем подходяща за ранна закуска, беше отлична за късна вечеря.

— Защо се нарича Аслановата маса? — попита след малко Луси.

— Сложена е по негова заповед — отговори момичето — за онези, които стигнат чак дотук. Някои наричат този остров Края на света, защото макар и да можете да плавате и по-нататък, това е началото на края.

— Но как така храната не се разваля? — попита практичният Юстас.

— Изяжда се и се подновява всеки ден — отвърна момичето. — Сега ще видите как.

— А какво да правим със спящите? — попита Каспиан. — В света, от който идват моите приятели (тук той кимна към Юстас и двамата Певънзи) има приказка за това как един принц или крал пристига в замък, където всички хора спят омагьосани. В тази приказка магията можела да се развали единствено ако принцът целуне принцесата.

— Само че тук е по-различно — усмихна се момичето. — Тук той може да целуне принцесата едва след като развали магията.

— Тогава, в името на Аслан, покажи ми веднага как да се захвана с това дело.

— На това ще те научи моят баща.

— Баща ти?! — възкликнаха всички в един глас. — Но кой е той?
И къде е?

— Погледнете! — отвърна момичето и се обърна, сочейки вратата в склона.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

НАЧАЛОТО НА КРАЯ НА СВЕТА

Вратата бавно се отвори и оттам се показва друга фигура — висока и изправена като първата, но не така стройна. Не носеше светилник, но сякаш от самата нея струеше светлина. Когато се доближи, Луси видя, че това бе старец. Той имаше сребриста брада, която стигаше до босите му крака, а посребрената коса падаше до петите му. Дрехата му като че ли бе направена от руното на сребърна овца. Той изглеждаше тъй кротък и сериозен, че пътешествениците за втори път станаха на крака и запазиха мълчание.

Без да проговори, Стареца се приближи до тях и застана от другата страна на масата срещу дъщеря си. После и двамата вдигнаха ръце и се обърнаха с лице на изток. В тази поза те запяха. Искра ми се да можех да запиша песента, но никой от присъстващите не я запомни. После Луси казваше, че мелодията била висока, почти пронизителна, но прекрасна — „прохладна песен, като в ранно утро“. Докато те пееха, сивите облаци се вдигнаха от източния хоризонт, а белите прозорци в небето растяха и ставаха все по-големи. После всичко побеля и морето заблестя като сребро. Дълго след това (двамата пееха през цялото време) небето на изток руменееше, докато накрая слънцето изплува от морето и дългите му лъчи проблеснаха по златото, среброто и по каменния нож на масата.

Само веднъж или дважд преди това нарнийците се бяха питали дали по тези морета слънцето не изглежда по-голямо, отколкото в техните земи. Този път бяха сигурни в това. Нямаше грешка. Блясъкът на лъчите му по росата и по масата бе далече по-силен от всички утрини, които бяха виждали. И както по-късно каза Едмънд: „Въпреки че на това плаване се случиха много неща, които звучат по-вълнуващо, всъщност този момент беше най-вълнуващият.“ Сега вече наистина разбраха, че са дошли до началото на Края на света.

После като че ли нещо долетя до тях откъм самия център на изгряващото слънце. Разбира се, човек не можеше да погледне направо

в тази посока, за да се увери. След малко въздухът се изпълни с гласове, които подеха същата песен, която пееха момичето и баща му, но с много по-ритмична мелодия и на неразбираем език. Стотици хиляди големи бели птици пристигаха и кацаха навсякъде: по тревата, по плочите, по масата, по раменете на хората, по ръцете и главите им, докато накрая земята сякаш бе покрита със сняг. Също като снега те не само правеха всичко бяло, но и замъгляваха и притъпяваха всички форми. Луси погледна измежду крилете на птиците, които я покриваха, и видя как една от тях долетя при Стареца с нещо в човката, което приличаше на мъничък плод, и го постави в устата на Стареца. Може и да е било горящ въглен, но бе твърде бляскав, за да се види ясно.

В този момент птиците спряха да пеят и се заеха с масата. Когато приключиха, всичко, което можеше да се яде или пие, бе изчезнало. Стотиците хиляди птици отлетяха, отнасяйки всичко негодно за храна и пиене като кости, люспи и черупки, и се отправиха по обратния път към изгряващото слънце. Но сега, понеже не пееха, пърхането на крилете им сякаш разтнесе въздуха. Масата остана изчистена, а тримата нарнийски благородници продължаваха да спят непробудно.

Най-сетне Стареца се обърна към пътешествениците и ги поздрави с добре дошли.

— Господине — рече Каспиан, — молим ви да ни кажете как да развалим магията, в чийто плен са тези благородници от Нарния.

— С радост ще ти кажа, сине — отвърна Стареца. — За да премахнете тази магия, трябва да отплавате до самия Край на света или колкото се може по-близо до него и да се върнете, като оставите там поне един ваш другар.

— А какво ще стане с него? — попита Рипичийп.

— Трябва да продължи натам, където изтокът граничи с безкрая и никога да не се завърне в света.

— Това е и желанието на моето сърце — каза Рипичийп.

— А сега близо ли сме до Края на света, господине? — попита кралят. — Знаете ли дали има морета и суша по-далече на изток оттук?

— Виждал съм ги преди много време — отвърна Стареца, — но от голяма височина. Не мога да ви кажа нищо, което да е от значение за един моряк.

— Да не би да искате да кажете, че сте летели във въздуха? — изтърси Юстас.

— Беше много, много над въздуха, сине — отговори Стареца. — Аз съм Раманду. Но виждам, че се споглеждате. Името ми е непознато за вас. И нищо чудно, дните, когато бях звезда, отминаха преди много години, много преди всички вие да сте били родени. А оттогава съзвездията са се изменили.

— О-о-о... той е пенсионирана звезда — промълви Едмънд под носа си.

— Вече не сте ли звезда? — попита Луси.

— Аз съм звезда, която си почива, дъще моя — отвърна Раманду. — Когато залезнах за последен път, бях по-грохнал и стар, отколкото можете да си представите. Доведоха ме на този остров. Сега не съм толкова стар, колкото бях тогава. Всяка сутрин една птица ми донася жар-плод от долините на слънцето и този плод отнема по малко от годините ми. А когато стана млад като новородено, ще се отправя отново към своя изгрев (защото сега сме на източния ръб на земята) и пак ще подема великия танц.

— В нашия свят — рече Юстас — звездите са огромни кълба горящ газ.

— Дори и във вашия свят звездите не са това, сине, а само са направени от него. Пък и в този свят вие вече сте срещали звезда. Мисля, че познавате Кориакин.

— И той ли е звезда в пенсия? — попита Луси.

— Не съвсем — каза Раманду. — Изпращането му да управлява Тромавците не беше определено за почивка. По-скоро можете да го наречете наказание. Ако всичко бе вървяло добре, той можеше да свети още хиляди години в южното зимно небе.

— А какво е сторил той, господине? — попита Каспиан.

— Чедо, не ти е писано на теб, син на Адам, да знаеш какви грешки може да извърши една звезда. Но нека не губим време в такива разговори! Решихте ли вече? Ще потеглите ли на изток, за да развалите магията, като оставите един от вас там и се върнете обратно, или ще отплавате на запад?

Рипичийп се обърна към Каспиан:

— Сир, нали няма съмнение за това? Ясно е, че освобождаването на тези благородници от магията е част от нашето пътешествие.

— И аз мисля така, Рипичийп — отвърна кралят. — Но дори и да не беше така, за мен щеше да е много мъчно да не отплавам с

„Разсъмване“ колкото е възможно по-надалеч, към Края на света. Но съм загрижен за екипажа. Те са тръгнали да търсят седемте благородници, а не да стигат ръба на земята. Ако отплаваме на изток оттук, то ще бъде, за да стигнем Края, там, където изтокът граничи с безкрая. Никой обаче не знае колко далече е това. Момчетата са храбри, но виждам, че някои от тях са изтощени от плаването и копнеят да обърнем кораба обратно към Нарния. Смятам, че не трябва да ги карам да плават по-нататък без тяхно знание и съгласие. Освен това какво ще правим с лорд Рууп? Този човек е съсипан.

— Сине — рече звездата, — дори и да искаш, няма смисъл да плаваш към Края на света с хора, които те следват против волята си или са измамани. Така не се развалят магии. Те трябва да знаят къде отиват и защо. Но кой е този съсипан човек, за когото говориш?

Каспиан разказа на Раманду историята на лорд Рууп.

— Аз мога да му дам онова, от което се нуждае най-силно — каза Раманду. — На този остров ще може да заспи дълбоко без всякакво безпокойство от сънища. Нека седне до тези тримата и да пие забрава до завръщането ви.

— Да, Каспиан, нека да направим така — примоли се Луси. — Сигурна съм, че той много ще се зарадва.

В този миг ги прекъсна шумът от множество стъпки и гласове — Дриниан и хората му се приближаваха. Щом видяха Раманду и дъщеря му и понеже бе явно, че не са обикновени хора, те спряха изненадани и свалиха шапки. Някои моряци изгледаха празните блюда и кани на масата с пълни със съжаление очи.

— Милорд — обърна се кралят към Дриниан, — моля те да изпратиш двама души на борда на „Разсъмване“ с послание до лорд Рууп. Кажете му, че последните от спътниците му са тук и спят непробудно, без да сънуват. Той също може да се присъедини към тях.

След това Каспиан каза на присъстващите да седнат и изложи пред тях цялото положение. Щом свърши, настана дълга тишина, прекъсвана от шепот. Накрая водачът на стрелците се изправи и рече:

— Ваше величество, някои от нас отдавна искат да ти зададат един въпрос, а именно: Как ще се върнем у дома, когато обърнем, без значение дали ще е тук или някъде другаде. През целия път ни носеха западни и северозападни ветрове, изключая някое и друго безветрие. Ако това не се промени, бих желал да зная каква е надеждата да видим

Нарния отново. А вероятността припасите да ни стигнат, докато гребем дотам, е нищожна!

— Това са приказки на хора, които не разбират от мореплаване — отсече Дриниан. — В тези води до късно лято преобладават западни ветрове, но винаги сменят посоката си след настъпването на новата година. Ще има вятър за плаване на запад, и то повече, отколкото ни се иска.

— Вярно е това, водачо — каза един стар моряк-галмиец. — През януари и февруари времето става доста страшно, особено откъм изток. И с ваше позволение, сир, ако аз командвах този кораб, бих заповядал да презимуваме тук и да потеглим към дома през март.

— А какво ще ядете, ако презимувате тук? — попита Юстас.

— На тази маса ще се слага царски пир всяка вечер по залез слънце — каза Раманду.

— Ето това се казва приказка! — възкликнаха няколко моряци.

Тогава Райнелф започна:

— Ваши величества, дами и господа, искам да кажа само едно. Никой от нас, момчета, не е тръгнал на това плаване насила. Ние сме доброволци. Някои от нас, дете сега гледат с голям интерес масата и си мислят за царски пирове, в деня на отпътуването от Каир Паравел говореха с пълен глас за приключенията, които ни очакват, и се кълняха, че няма да се приберат у дома, докато не стигнем Края на света. А на кея останаха хора, които биха дали мило и драго да можеха да дойдат с нас. Тогава да имаш обикновена койка на борда на „Разсъмване“ се смяташе за по-голяма чест от това да носиш рицарски колан. Не знам дали схващате за какво ви намеквам. Но искам да кажа, че хора, тръгнали на плаване като нас, ще изглеждат тъпо като... като Тромоходи, ако се върнат вкъщи и кажат, че са стигнали до началото на Края на света и не им е стигнал кураж да отидат по-нататък.

След тази реч част от моряците нададоха одобрителни викове, но други казаха, че презимуването на острова ги устройвало.

— Няма да е много весело — прошепна Едмънд на Каспиан. — Какво ще правим, ако половината екипаж поиска да остане?

— Чакай малко — прошепна в отговор Каспиан. — Имам още един коз.

— Рипичийп, ти няма ли да кажеш нещо? — зашепна и Луси.

— Не. Защо Ваше величество очаква такова нещо от мен? — отвърна Рипичийп с глас, който повечето хора чуха. — Моите планове са непроменени. Докато мога, ще плавам на изток с „Разсъмване“. Ако обърнете назад, ще гребете на изток с моята лодчица. Когато тя потъне, ще плувам на изток с четирите си лапи. А когато вече не мога да плувам, ако още не съм стигнал страната на Аслан или не съм паднал от Ръба на света в някой огромен водопад, тогава ще потъна с нос, обърнат към изгрева, и Папичийк ще стане главатар на Говорещите мишки в Нарния.

— Чуйте го, чуйте го! — рече един моряк. — И аз бих казал същото, само че без това с лодчицата, защото няма да ме издържи — и добави по-тихо: — Няма да се оставя да ме надмине някаква си мишка.

Тук вече Каспиан скочи на крака.

— Приятели — започна той, — мисля, че не сте разбрали съвсем ясно нашата цел. Говорите, сякаш сме дошли при вас, за да ви молим за екипаж. Положението изобщо не е такова. С нашия брат-краля и сестра-кralицата, техния родственик и доблестния рицар сър Рипичийп; както и лорд Дриниан имаме мисия за самия Край на света. Наше право е да изберем от желаещите измежду вас онези, които ще определим за достойни за такова височайше начинание. Всъщност никога не сме твърдели, че всеки може да дойде с нас. Ето защо сега ще заповядаме на лорд Дриниан и капитан Райнс да обмислят внимателно кои от вас са най-сръчни в битка, кои са най-умели моряци, с най-благороден произход и най-верни на нашата особа, както и най-чисти по сърце и поведение и да ни предадат имената им по списък. — Тук той спря за миг и продължи по-бързо: — В името на Аслан — възкликна той, — да не би да си мислите, че привилегията да се види Краят на света може да се купи на безценица? И всеки дошъл с нас ще носи наследствената титла „Член на екипажа на «Разсъмване»“, която ще се предава по наследство, а когато се приберем в Каир Паравел, ще получи толкова злато или земя, че да бъде богат цял живот. Сега... разпръснете се из острова! След половин час ще науча имената, които лорд Дриниан ще запише.

Последва неловка тишина, след което членовете на екипажа се поклониха и се оттеглиха — един насам, друг натам, но повечето разговаряха на малки групички.

— А сега да се заемем с лорд Рууп — рече кралят.

Но като се обърна към масата, видя, че Рууп бе вече там. Той бе пристигнал незабелязан, докато траеше обсъждането, и седеше до лорд Аргоз. До него стоеше дъщерята на Раманду, която сякаш му беше помогнала да седне, а зад него бе Раманду, сложил ръце върху побелялата му глава. Дори на дневна светлина от ръцете на звездата струеше слабо сребристо сияние. По измъченото лице на Рууп играеше усмивка. Той протегна едната си ръка на Луси, а другата — на Каспиан. За секунда изглеждаше, сякаш ще проговори. После усмивката му стана още по-широка, като че ли бе обзет от някакво сладостно усещане, от устните му се изтръгна дълбока въздишка на задоволство, главата му клюмна на гърдите и той заспа.

— Горкият Рууп! — изрече Луси. — Толкова се радвам. Сигурно е преживял ужасни неща.

— Хайде да не мислим за това, а? — предложи Юстас.

Междувременно речта на Каспиан, може би подпомогната от островната магия, даваше точно желания резултат. При мисълта, че могат да бъдат изоставени, мнозина от нетърпеливите да не продължат плаването реагираха съвсем различно. Естествено, щом някой моряк обявеше, че е решил да поиска разрешение да бъде включен в плаването, останалите усещаха, че броят им намалява, и се чувстваха все по-неудобно. Така че още преди да изтече определеният половин час, няколко души определено се „подмазваха“ на Дриниан и Райнс с цел да бъдат включени в списъка (поне така го наричаха в моето училище). Скоро останаха само трима, които не искаха да тръгват, като се опитваха с всяка сила да убедят някой да остане с тях. Скоро след това остана само един. Накрая и той се уплаши да не го оставят сам и промени решението си.

В края на определения половин час всички се струпяха около Аслановата маса и застанаха в единия ѝ край, а Дриниан и Райнс седнаха с Каспиан в другия край и му прочетоха списъка. Каспиан прие всички освен този който беше променил решението си в последния момент. Името му беше Питънкрим и докато останалите търсеха Края на света, той остана на Острова на звездата и през цялото време много му се искаше да бе заминал с тях. Той не беше човек, на когото да му е приятно да разговаря с Раманду и дъщеря му (нито пък на тях — с него), а и времето беше дъждовно. Въпреки че на Масата всяка вечер се появяваше великолепна храна, той не я хареса особено.

Казваше, че го побивали тръпки да седи сам (и често на дъжда) в компанията на четиримата заспали лордове на другия край на масата. А щом останалите се върнаха, той почувства всички чужди. По пътя към вкъщи спряха на Уединените острови, където дезертира и отиде да живее в Калормен. Там разказвал чудни истории за приключенията си на Края на света дотогава, докато накрая сам започнал да си вярва. Така че в известен смисъл може да се каже, че той живял честито до края на дните си. Но никога не свикнал с мишките.

Онази нощ всички ядоха и пиха заедно на голямата маса сред колоните и гощавката не престана да се подновява по вълшебен начин. На следната сутрин „Разсъмване“ отплава за пореден път — точно след като огромните птици бяха се появили и отново изчезнали.

— Мадам — каза Каспиан, — надявам се да говоря пак с вас, когато вече съм развалил магията.

Дъщерята на Раманду го погледна и се засмя.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ЧУДЕСАТА НА ПОСЛЕДНОТО МОРЕ

Скоро след като напуснаха острова на Раманду, те започнаха да усещат, че вече са отплавали от този свят. Всичко изглеждаше различно. Например откриха, че имат нужда от по-малко сън. Не им се спеше, нито им се ядеше много, дори не им се говореше освен шепнешком. Другото бе прекалено изобилната светлина. Сутрин слънцето изглеждаше два, дори и три пъти по-голямо. Огромните бели птици пееха с човешки гласове песен на език, който никой не разбираше. После се плъзгаха над тях и отлитаха далече зад кораба по пътя си към Аслановата маса. След малко се връщаха и изчезваха на изток.

„Колко прозрачна и чиста е водата!“ — каза си Луси, наведена над бакборда в ранния следобед на втория ден.

И наистина беше така. Първото, което забеляза, бе един малък тъмен предмет — голям колкото обувка, който плаваше редом с кораба. За миг помисли, че предметът се носи по повърхността. Но покрай нея мина и парче сух хляб, току-що изхвърлено от готвача, което сякаш щеше да удари тъмния предмет, но не го уцели. Луси видя, че тъмният предмет не може да бъде на повърхността. Той внезапно се увеличи, но след секунда отново възвърна нормалния си размер.

Изведнъж Луси си спомни, че е виждала нещо подобно да става и другаде... Но къде? Вдигна ръка към главата, сбръчка лице и се изплези от усилие да си припомни. Накрая успя. Ама разбира се! Същото се получаваше, когато в слънчев ден пътуваш с влак. Виждаш как черната сянка на вагона тича по полето със скоростта на влака. Поле влакът навлиза в теснина и веднага същата сянка се озовава близо до теб — огромна и бягаща по склона. След това излиза оттам и — хоп! — пак се е смалила и тича по полето.

„Това е сянката ни — сянката на «Разсъмване», която бяга по дъното на морето! — помисли Луси. — Когато става голяма, значи сме минавали над хълм. В такъв случай водата трябва да е много по-чиста,

отколкото си мислех. Виждам дъното на морето на километри под нас!“

Едва открила това, тя разбра, че огромната сребриста шир, която от известно време бе пред очите ѝ, без да я забелязва, всъщност бе пясъкът на морското дъно. А различните по-тъмни и по-светли петна не бяха светлини и сенки на повърхността, а истински предмети на дъното. В момента например преминаваха над куп мека пурпурнозелена маса, в средата на която се виждаше широка виеща се ивица с бледосив цвят. Сега, когато вече знаеше, че нещата се намират на дъното, Луси ги виждаше много по-ясно. Забеляза, че някои тъмни петна бяха по-високо разположени от други и леко се полюляваха. „Точно както дърветата се люлеят от вятъра — помисли си Луси. — Това е сигурно подводна гора.“

Минаха над светлата нишка и скоро към нея се присъедини друга светла ивица. „Ако бях там долу, тази нишка щеше да е като път през гората. А мястото, където се събира с другия път, щеше да е кръстовище. Ах, колко ми се иска да съм там. Вярвам, че нишката наистина е път! Виждам я как продължава и през открития пясък. Само че друг е цветът и е маркирана с нещо по краищата — с прекъснатата линия. Може би това са камъни. А сега се разширява.“

Но ивицата не се разширяваше, а вместо това идваше по-близо. Тя разбра това по сянката на кораба, която подскочи към нея. А пътят (вече бе сигурна, че това е път) започна да лъкатуши — явно се изкачваше по стръмен баир. Луси наведе глава и видя нещо подобно на криволичещ път, погледнат от върха на баира. Виждаха се дори слънчевите лъчи, падащи през дълбоката вода в гориста долина, а в далечината всичко се стопяваше в смътна зеленина. А някои места („може би огрените от слънцето“ — помисли тя) бяха в тъмносиньо.

Но тя не можа дълго да се любовува на отминаващата гледка — задаващата се отпред бе още по-интересна. Пътят като че ли бе стигнал върха и вече вървеше направо. По него се движеха малки точици. И тогава се появи нещо още по-чудно. За щастие това стана на място, цялото огряно от слънцето — доколкото това е възможно, когато слънцето преминава през стотици метри вода. Бе ръбесто и назъбено, а цветът му — перлен или може би слонова кост. Луси бе точно над него и в първия момент не можа да различи какво е. Всичко стана ясно, когато забеляза сянката. Слънчевата светлина падаше над раменете ѝ

така, че сянката на предмета се виждаше просната на пясъка от другата му страна. И по формата на сянката тя разбра, че това са кули и камбанарии, минарета и куполи.

„Това е град или огромен замък — помисли Луси. — Но защо ли са го построили на върха на планината?“

След много време, когато се прибраха в Англия и обсъждаха с Едмънд приключенията си, те се сетиха за едно обяснение и аз съм почти сигурен, че то е правилното. В морето колкото по-надълбоко слизаш, толкова по-тъмно и студено става и точно там долу, в мрака и студа, живеят опасните същества — октоподите, Морската змия и чудовищните кракени. Долините са диви и враждебни места. Морските хора се отнасят към долините си, както ние към нашите планини, и обратно. По високите места (или, както ние бихме се изразили, в плитчините) цари топлина и покой. Безразсъдните ловци и храбрите рицари слизат в морските дълбини, за да търсят приключения, а се връщат у дома (в планините) за почивка, труд, спорт, танци и песни.

Вече бяха отминали града, но дъното продължаваше да се приближава. Сега беше само на неколкостотин метра под кораба. Пътят бе изчезнал. Те плаваха над равна местност, подобна на парк. Бе осеяна с малки горички яркоцветна растителност. И точно там — Луси без малко да изпищи от вълнение — видя Хората.

Бяха петнадесет-двадесет на брой и всичките на коне — само че не на мъничките морски кончета, които може би сте виждали в музеите, а на коне, по-едри от самите тях. „Сигурно са благородници и хора от кралско потекло“ — помисли Луси, защото успя да съзре златни отблясъци по челата им, както и изумрудените и оранжеви ленти по раменете, развети от течението. В този миг Луси възкликна разочаровано — цяло ято дребни охранени рибки, плуващи близо до повърхността, закриха Морските хора. Но макар да ѝ попречиха, те ѝ показаха най-интересни неща. Изведнъж хищна рибка от непознат вид се стрелна отдолу, щракна с челюсти, грабна жертвата си и бързо потъна с тлъстата рибка в уста. Всички Морски хора седяха на конете си и наблюдаваха. Те като че ли разговаряха и се смееха. И преди хищната рибка да се върне при тях с пляката си, още една се приближи откъм Морските хора. Луси бе почти убедена, че едрият Морски мъж, възседнал морския си кон в средата на групата, бе я

изпратил или пуснал, сякаш до този момент я бе държал в ръка или върху китката си.

„Хващам се на бас, че това е дружинка, излязла на лов. Те яздят с тези хищни рибки на китките си така, както ние яздехме със соколи на китките, когато преди много години бяхме крале и кралици в Каир Паравел. После ги пускат да летят към другите рибки... тоест може би трябваше да кажа да плуват. Как...“

Тя прекъсна мислите си внезапно, защото картината се промени. Морските хора бяха забелязали „Разсъмване“. Ятото рибки се разпръсна във всички посоки, а самите Морски хора идваха да видят какво е това огромно, черно нещо, което застава между тях и слънцето. Сега бяха толкова близо до повърхността, че ако не беше водата, Луси можеше да им заговори. Имаше както мъже, така и жени. Всички носеха на главите си диадеми, а повечето — и перлени верижки. Нямаха други дрехи. Телата им бяха с цвят на потъмняла слонова кост, а косите им — тъмнопурпурни. Кралят, който беше в средата (никой не можеше да се усъмни, че кралят е той), гордо и свирепо изглежда Луси. После размахна копието си. Рицарите му сториха същото. Лицата на дамите се изкривиха от изумление. Луси бе сигурна, че никога не са виждали нито кораб, нито човешко същество — а и как биха могли от моретата отвъд Края на света, където никога не бе идвал кораб?

— Какво гледаш, Луси? — чу тя глас близо до себе си.

Луси бе така погълната от гледката, че се стресна от гласа. Обърна се и почувства, че ръката ѝ се е схванала от дългото и неподвижно облягане на парапета. До нея бяха Дриниан и Едмънд.

— Вижте! — рече тя.

Двамата погледнаха, но почти веднага Дриниан каза с тих глас:

— Ваши величества, обърнете се... точно така, с гръб към морето. И не си давайте вид, че говорим за нещо важно.

— Защо, какво има? — попита Луси, след като се подчини.

— Моряците не бива да виждат тези неща — обясни Дриниан. — Те ще се влюбят в морските жени или в самата подводна страна и ще започнат да скачат от кораба. Чувал съм, че такива неща са ставали някога в непознати морета. Винаги е лош късмет да срещнем Морските хора.

— Но ние ги познавахме — възрази Луси. — Едно време в Каир Паравел, когато брат ми Питър беше Върховен крал, те излязоха на

повърхността и пяха на коронацията ни.

— Мисля, че са били други Морски хора, Луси — рече Едмънд. — Те можеха да живеят както във въздух, така и във вода. Струва ми се, че тези не могат. Ако съдя по вида им и стига да можеха, отдавна да са излезли и да са ни нападнали. Изглеждат много свирепи.

— Във всеки случай... — започна Дриниан, но в този миг се чува два звука.

Единият бе плясък, а другият — вик от наблюдателницата: „Човек зад борда!“

Изведнъж всички се засуетиха. Няколко моряци се качиха на мачтата да свият платното, друга слязоха в трюма, за да се хванат за веслата, а Райнс, който бе вахтен на задната палуба, започна бързо да върти руля, за да обърне кораба и да търси падналият зад борда човек. Не беше нужно много време, за да разберат, че падналият не бе човек. Беше Рипичийп.

— Мътните я взели тази Мишка — ядоса се Дриниан. — Създава повече проблеми от целия екипаж, взет заедно. Ако може да направи някаква беля, хуква веднага. Трябва да се окове във вериги... да се тегли на буксир, вързан за кила, да се изостави на пуст остров... да му се отрежат мустаците... Вижда ли някой малкия непрокопсаник?

Всичко това съвсем не означаваше, че Дриниан не обича Рипичийп. Тъкмо защото го обичаше много, се изплаши за него. А страхът му го ядоса — също както, ако изтичаш на улицата точно пред някоя кола, майка ти ще ти се ядоса много повече, отколкото на някой непознат. Естествено, никой не се уплаши, че Рипичийп ще се удави. Той бе отличен плувец. Но тримата, които знаеха какво става под водата, се страхуваха от дългите и жестоки копия в ръцете на Морските хора.

След няколко минути „Разсъмване“ бе обърнал и всички видяха черната точка във водата, която бе Рипичийп. Той развълнувано бърбореше нещо, но понеже устата му непрекъснато се пълнеше с вода, никой не можеше да разбере какво казва.

— Ако не му запушим устата, ще издаде всичко — извика Дриниан. За да не допусне това, той се втурна към борда на кораба и спусна въже като викаше към останалите моряци: — Всичко е наред, връщайте се по местата си. Надявам се, че мога и сам да изтегля една мишка.

Докато Рипичийп се катереше по въжето — не особено сръчно, защото козината му бе мокра, Дриниан се надвеси и му прошепна:

— Не им казвай нито дума!

Щом мократа и оцеждаща се Мишка стъпи на палубата, оказа се, че изобщо не се интересува от Морските хора.

— Сладка! — изписука той. — Сладка, сладка!

— За какво говориш? — сърдито попита Дриниан. — И ако обичаш, не се изтръсквай върху мене.

— Казвам ви, че водата е сладка — повтори Мишката. — Сладка е, не е солена.

В началото никой не разбра значението на казаното от Мишката. Но тогава Рипичийп още веднъж изрецитира старото пророчество:

*Сладка стане ли водата
не се съмнявай, Рипичийп,
тук Изтокът граничи с безкрая.*

Сега вече всички разбраха.

— Дай ми кофа, Райнелф — каза Дриниан.

Подадоха му кофата и той я спусна. После я изтегли. Водата в нея светеше като стъкло.

— Може би Ваше величество ще поиска да я опита пръв — обърна се Дриниан към Каспиан.

Кралят взе кофата с две ръце, поднесе я към устните си, отпи глътка, а после отметна глава и продължи да пие на големи глътки. Лицето му се промени. Сякаш не само очите му, а и целият той засия.

— Да... сладка е — рече той. — Това е истинската вода. Не съм сигурен обаче, че няма да ме убие. Но това е смъртта, която бих си избрал, ако знаех, че съществува.

— Какво искаш да кажеш? — попита Едмънд.

— Тя... прилича повече на светлина, отколкото на каквото и да било друго.

— Точно така — съгласи се Рипичийп. — Светлина, която може да се пие. Сигурно вече сме съвсем близо до Края на света.

Последва кратка тишина и Луси коленичи на палубата и отпи от водата.

— Никога не съм вкушвала по-хубаво нещо — задъхано рече тя. — Но е силно... О, колко е силно. Вече няма да е необходимо да се храним.

Един по един всички на борда пиха от водата. После дълго време мълчаха. Почувстваха се необичайно здрави и силни, а малко след това забелязаха и друга промяна. Както вече казах, откакто напуснаха острова на Раманду, светлината бе прекалено изобилна: слънцето бе прекалено голямо (макар да не бе така горещо), морето — ослепително, въздухът — кристален. Сега не че светлината намалая — дори напротив — но те вече можеха да я понасят. Можеха да гледат право към слънцето, без да мигат. Можеха да поемат с очи повече светлина, отколкото някога през живота си. Палубата, платното, собствените им лица и тела — всичко заблестя по-силно и всяко въже заискри. А на другата сутрин, когато слънцето изгря пет или шест пъти по-голямо от обичайното, те дълго време не откъснаха поглед от него и видяха дори перата на излитащите от него птици.

През целия ден почти никой не проговори, но когато наближи време за вечеря (никой обаче не искаше да вечеря, защото водата им стигаше), Дриниан каза:

— Не разбирам. Няма и следа от вятър. Платното виси отпуснато, морето е равно като тепсия и въпреки това се носим напред с такава скорост, сякаш ни е подкарал ураган.

— И аз си мислех за това — призна Каспиан. — Може би сме попаднали в някое мощно течение.

— Хм, това не е много хубаво — рече Едмънд, — ако светът наистина има ръб и ние приближаваме към него.

— Да не би да искаш да кажеш, че може просто... ами да паднем отвъд? — попита Каспиан.

— Да, да! — въодушевено завика Рипичийп. — Винаги съм си го представял точно така. Светът като огромна кръгла маса, а водите от всички океани се изливат безспир през ръба. Корабът ще вдигне кърма, ще застане на носа... за кратък миг ще можем да видим какво има отвъд ръба... и после надолу, надолу, с главозамайваща скорост...

— А според теб какво ще ни чака на дъното, а? — запита Дриниан.

— Може би страната на Аслан — рече Мишката с грейнали очи — или пък може да няма дъно. Може би водопадът е без край. Но

каквото и да е, няма ли да си струва да погледнеш поне за миг отвъд Края на света?

— Но... слушайте — намеси се Юстас. — Всичко това са глупости. Земята е кръгла, искам да кажа, кръгла като топка, а не като маса.

— Нашата земя — да, но тази? — промълви Едмънд.

— Нима искате да кажете — удиви се Каспиан, — че вие тримата сте от кръгъл свят (кръгъл като топка) и никога не сте ми го казвали! Много е жестоко от ваша страна! Защото ние имаме приказки, в които световите са кръгли, и аз винаги много съм ги обичал. Никога не съм вярвал, че съществуват в действителност, но винаги съм искал да ги има и копнеех да живея в такъв свят. Ах, бих дал всичко, за да... Питам се защо вие можете да идвате в нашия свят, а ние никога не можем да дойдем във вашия? Само ако можех! Сигурно е много интересно да живееш на нещо, което прилича на топка. Ходили ли сте по местата, където хората ходят надолу с главата?

Едмънд поклати глава.

— Изобщо не е така — добави той. — Когато живееш в кръглия свят, няма нищо особено интересно.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

САМИЯТ КРАЙ НА СВЕТА

Единственият на борда освен Дриниан и двамата Певънзи, който бе забелязал Морските хора, беше Рипичийп. Той видя как Морския крал размахва копие то си. Сметна това за заплаха или предизвикателство и се гмурна, за да разреши нещата веднага и на място. Вълнението, когато откри, че водата вече е сладка, бе отвлякло вниманието му и преди да си спомни отново за Морските хора, Луси и Дриниан го отведоха настрана. Предупредиха го да не споменава пред никого какво е видял.

Както се оказа впоследствие, не бе нужно да се притесняват, защото „Разсъмване“ вече се движеше в онази част на морето, която не даваше признаци на живот. Никой освен Луси не видя повече Морските хора, а дори и тя ги зърна само за кратко. Преди обед на следващия ден те плаваха в сравнително плитки води, където дъното бе покрито с водорасли.

Точно на обед Луси видя голямо ято риби, които се хранеха сред водораслите. Щипваха от храната равномерно и всички се носеха в същата посока. „Приличат на стадо овце“ — помисли Луси. Изведнъж видя сред тях малко Морско момиче, което бе приблизително на нейната възраст, мълчаливо и самотно, като държеше нещо подобно на кривак. Луси бе сигурна, че момиченцето е овчарка — или може би по-скоро рибарка — и че ятото наистина бе стадо на паша. И рибите, и морското дете бяха близо до повърхността. В един миг момиченцето, носещо се в плитките води, и Луси, надвесена над фалшборда, се изравниха и се оказаха една срещу друга. Момиченцето вдигна очи и погледна Луси право в лицето. Нито едната, нито другата можаха да кажат нещо и след секунда Морското момиченце изостана зад кораба. Но Луси никога нямаше да забрави лицето ѝ. То не бе уплашено или сърдито като лицата на другите Морски хора. Луси хареса момичето, а бе сигурна, че и то я е харесало. В този кратък миг двете по някакъв странен начин се сприятелиха. Но едва ли те ще се срещнат отново в

този свят или в някой друг. Но ако това все пак се случи, ще се спуснат една към друга с отворени обятия.

След това „Разсъмване“ дни наред се носеше плавно на изток. Нямаше вятър в платната, а и пръски на носа, защото морето бе без вълни. Всеки ден и час светлината ставаше все по-искряща и въпреки това я издържаха. Никой не ядеше, нито спеше и никой не искаше да го прави. Вместо това теглеха кофи с искряща вода от морето, която бе по-силна от вино и някак по-мокра, по-течна от обикновената вода, и мълчаливо пиеха големи глътки от нея. Един-двама от моряците, които при започването на плаването бяха в напреднала възраст, се подмладяваха с всеки изминат ден. Всички на борда бяха изпълнени с радост и вълнение, но вълнението не беше от този тип, който те кара да говориш много. Колкото по-далече на изток отиваха, толкова по-малко говореха, и то само шепнешком. Тишината на Последното море ги бе завладяла.

Един ден Каспиан попита Дриниан:

— Милорд, какво виждате отпред?

— Сир, виждам белота — отвърна капитанът. — Белота от север до юг, по целия хоризонт, докдето поглед стига.

— И аз виждам същото — рече Каспиан — и изобщо не мога да предположа какво може да бъде това.

— Ваше величество, щях да кажа, че е лед, ако бяхме на по-голяма надморска височина. Но не може да е лед, не и тук. Във всеки случай, най-добре да сложим хора на веслата и да забавим движението на кораба по течението. Каквото и да е онова, не искаме да се блъснем в него, докато плаваме с тази скорост!

Постъпиха, както каза Дриниан, и продължиха да напредват все по-бавно и по-бавно. Докато я приближаваха, белотата оставаше все така загадъчна. Ако бе суша, значи сигурно бе много необикновена, понеже изглеждаше равна като вода и на същото ниво като нея. Щом приближиха съвсем, Дриниан завъртя руля и насочи „Разсъмване“ на юг така, че заплаваха перпендикулярно на течението и загребаха успоредно на ръба на белотата. Докато правеха това, случайно откриха нещо важно. Течението бе с ширина само около петнадесет метра, а останалата част от морето бе спокойна като езеро. За екипажа това беше добра новина, защото някои вече мислеха, че ако трябва да се гребе срещу течението, обратният път до острова на Раманду ще бъде

доста тежък. (Това обясняваше също защо малката овчарка бе изостанала толкова бързо. Тя не плаваше по течението. Ако беше хваната от него, щеше да плава на изток със скоростта на кораба.)

Все още никой не разбираше какво представлява бялата равнина. Скоро свалиха лодката и я пратиха да проучва. Останалите на борда на „Разсъмване“ видяха как лодката направо се вряза в белотата. После дочуха смаяните гласове на екипажа на лодката, ясно доловими над неподвижната вода. Настана тишина. Райнелф измери дълбочината от носа на лодката и като че ли на връщане тя бе пълна с много бели неща. Всички се струпаха да чуят новината.

— Лилии, Ваше величество — извика Райнелф, застанал на носа.

— Какво, какво? — попита недоверчиво Каспиан.

— Цъфнали лилии, Ваше величество — повтори Райнелф. — Същите както в езерото сред парка у дома.

— Гледайте! — извика Луси, която бе на кърмата на лодката. Тя протегна мокрите си ръце, пълни с бели венчелистчета и широки зелени листа.

— Каква е дълбочината, Райнелф? — запита Дриниан.

— Странна работа, капитане — отвърна Райнелф. — Още е дълбоко. Около седем метра.

— Не е възможно да са истински лилии, такива като нашите — каза Юстас.

Може да е бил прав, но поне много приличаха на тях. Когато след известно обсъждане „Разсъмване“ се завърна сред течението и заплава на изток през Езерото на лилиите или Сребърното море (опитаха и двете имена, но Сребърното море остана и сега е на картата на Каспиан), тогава започна най-необикновената част от пътешествието им. Скоро откритото море, от което излязоха, вече бе само тънка синя ивица на западния хоризонт. Навсякъде около тях се простираше бяла шир, тук-таме със златисти отблясъци, освен зад кърмата. Там лилиите се отдръпваха настрана и на тяхно място оставаше открита водна алея, светеца като тъмнозелено стъкло. На вид Последното море приличаше на Арктика. Ако очите им не бяха станали силни като на орли, слънчевата светлина би била болезнена при тази белота особено рано сутрин, когато слънцето бе най-голямо. Вечер белотата правеше деня да изглежда по-дълъг. Краят на лилиите не се виждаше. В продължение на много мили от ухання килим от

цветя се разнасяше аромат, който Луси се затрудняваше да опише. Той бе сладостен, но не сънлив или омаломощаващ, а свеж, див и самотен. Сякаш влизаше в мозъка ѝ и я караше да усеща, че е в състояние да изкачи планини на един дъх или да се пребори със слон. Двамата с Каспиан си казаха:

— Струва ми се, че няма да мога да издържа още дълго така, но въпреки това не искам да свършва.

Често измерваха дълбочината, но едва след няколко дни водата взе да става по-плитка. Продължи да става все по-плитка, докато накрая дойде денят, когато трябваше да излязат с гребане от течението и бавно да напипват пътя си напред с помощта на веслата. Скоро стана ясно, че „Разсъмване“ вече не може да плава на изток. Само майсторското управление го бе спасило от засядане.

— Свалете лодката и повикайте всички моряци! — извика Каспиан. — Искam да им кажа нещо.

— Какво смята да прави? — прошепна Юстас на Едмънд. — Очите му изглеждат странно.

— Мисля, че на всички ни очите са такива — прошепна в отговор Едмънд.

Те застанаха до Каспиан на горната палуба и скоро всички моряци се скупчиха долу до стълбата, за да чуят речта на краля.

— Приятели — започна Каспиан, — пътешествието, на което потеглихте, завърши. Открихме какво е станало със седмината благородници и понеже сър Рипичийп се закле никога да не се завръща, несъмнено, щом стигнете острова на Раманду, ще намерите лорд Ревилиан, лорд Аргоз и лорд Мавраморн будни. На вас, милорд Дриниан, поверявам този кораб, като ви заповядвам да плавате към Нарния с възможно най-високата скорост и преди всичко да не спирате на Острова на мъртвата вода. Съобщете на моя регент, джуджето Тръмпкин, да раздаде на членовете на екипажа всички обещани от мен награди. Те са заслужени от тях с чест. И ако не се завърна, волята ми е регентът, Корнелиъс, язовецът Трюфелхънтър и лорд Дриниан да изберат крал на Нарния със съгласието на...

— Но, сир — прекъсна го Дриниан, — нима се отказвате от престола?

— Отивам с Рипичийп да видя Края на света — каза Каспиан.

През събраните моряци премина шепот на изумление.

— Ще вземем лодката — продължи Каспиан. — Няма да имате нужда от нея в тези безветрени морета, а и ще си направите нова на острова на Раманду. Сега...

— Каспиан — изведнъж го прекъсна строго Едмънд, — не бива да правиш това.

— Абсолютно — съгласи се Рипичийп — Негово величество не бива да прави това!

— Наистина — откликна и Дриниан.

— Не бива ли? — остро рече Каспиан и за момент заприлича на чичо си Мираз.

— Моля Ваше величество за извинение — обади се от долната палуба Райнелф, — но ако някой от нас постъпи така, това ще бъде дезертьорство.

— Райнелф, въпреки дългата си служба си позволяваш прекалено много! — отсече Каспиан.

— Не, сир! Той е напълно прав! — подкрепи Дриниан помощника си.

— В името на Аслановата грива, аз пък си мислех, че сте ми поданици, а не наставници — възмути се Каспиан.

— Аз не съм — веднага отговори Едмънд — и твърдя, че не бива да правиш такова нещо.

— Отново „не бива“. Какво искаш да кажеш с това?

— С позволението на Ваше величество ние искаме да кажем „не трябва“ — намеси се Рипичийп с дълбок поклон. — Вие сте кралят на Нарния. Ако не се завърнете, постъпвате нечестно с поданиците си и особено с джуджето Тръмпкин. Не можете да се развличате с приключения, сякаш сте частно лице. И ако Ваше величество не послуша разумния съвет, за всекиго на борда на „Разсъмване“ ще бъде висша проява на лоялност да ми помогне да ви обезоръжа и да ви държим вързан, докато се опомните.

— Точно така! — съгласи се Едмънд. — Както са постъпили с Одисей, когато искал да иде при сирените.

Ръката на Каспиан се стрелна към дръжката на меча, но тогава проговори Луси:

— А ти почти обеща на дъщерята на Раманду да се върнеш.

Каспиан спря.

— Да, така е. Имаше такова нещо. — После постоя нерешително около минута и се провикна към целия екипаж: — Добре, нека бъде по вашето. Пътешествието свърши. Всички се връщаме. Качете лодката!

— Сир — обади се Рипичийп, — не всички се връщаме. Както вече ви обясних, аз...

— Тишина! — прогърмя Каспиан. — Досега ви слушах, но отказвам да ми вадите душата. Някой ще накара ли тази Мишка да млъкне?

— Ваше Величество обеща да бъде добър господар на Говорещите зверове в Нарния — с укор изрече Рипичийп.

— Говорещи зверове, да — съгласи се Каспиан, — обаче нищо не съм обещавал на животни, които изобщо не спират да говорят. — След което разярено се спусна по стълбата и се прибра в каютата, затръшвайки вратата зад себе си.

А когато след малко останалите отидоха при него, завариха го променен. Бе пребледнял и в очите му имаше сълзи.

— Няма смисъл — започна той. — По-добре е да се бях държал пристойно, вместо да се гневя и да се перча. Аслан ми говори. Не... нямам предвид, че е бил тук физически. И без това нямаше да се побере в каютата. Но златната лъвска глава на стената оживя и ми проговори. Беше страшно... очите му... Не че ми се кара, само дете беше малко строг. И въпреки това... беше страшно. Каза... каза... Ох, не мога да понеса това. Каза възможно най-лошото. Че вие трябва да продължите — Рипичийп, Едмънд, Луси и Юстас, а аз трябва да се върна. Сам. И то веднага. Какъв е смисълът от всичко това?

— Мили Каспиан — каза Луси, — нали знаеш, че рано или късно трябва да се върнем в нашия свят.

— Да — подсмъркна Каспиан, — но е твърде рано.

— Ще се почувстваш по-добре, като се върнеш на острова на Раманду — окуражи го Луси.

По-късно наистина му стана малко по-добре, но раздялата беше тъжна и за двете страни и няма да се спирам на нея. Към два часа следобед лодката се откъсна от „Разсъмване“, натоварена с вода и храна (макар че според тях нямаше да им потрябват), както и с лодчицата на Рипичийп. Отпавиха се с гребане през безкрайния килим от лилии. Корабът вдигна всичките си знамена и изложи на показ кралския щит в чест на тяхното заминаване. От ниското място,

където бяха застанали сред лилиите, той изглеждаше висок и голям. И още преди да изчезне от погледите им, видяха как обръща и бавно започва да напредва на запад. И макар да се просълзи, Луси не страдаше толкова много, колкото бихте могли да предположите. Светлината, тишината, гъделичкащият аромат на Сребърното море, дори самотата по някакъв странен начин бяха много интересни.

Нямаше нужда да гребат — течението ги носеше непрестанно на изток. Никой не спеше и не ядеше. Цялата нощ и на следващия ден се носеха на изток. На третия ден, когато зората ги посрещна със светлина, която ние с вас нямаше да можем да понесем дори и с тъмни очила, видяха пред себе си нещо изумително. Сякаш между тях и небето се издигаше сиво-зелена трепкаща и блещукаща стена. Слънцето се показва и докато изгряваше, те го видяха през стената. То се превърна в дъга от цветове. Тогава разбраха, че всъщност стената бе огромна висока вълна, застинала на място, както често става на ръба на водопад. Изглеждаше висока около десет метра и течението бързо ги носеше към нея. Може би си мислите, че трябваше да съзрат опасността, но те не я видяха. Никой на тяхно място не би и помислил за това. Сега те виждаха не само отвъд стената, но дори и отвъд слънцето. Нямаше да могат да видят дори слънцето, ако очите им не бяха подсилени от водата на Последното море. Сега обаче можеха да гледат изгряващото слънце и да виждат ясно през него. На изток отвъд слънцето те видяха планинска верига. Бе толкова висока, че изобщо не можеха да видят върха ѝ (или са го забравили). Никой не си спомня да е съзирал небе в тази посока. А и планините сигурно са били извън този свят. Всяка планина, висока поне една стотна от тази, трябваше да има по върховете си снегове и ледове. Но тези планини независимо от височината бяха топли и зелени, покрити с гори и водопади. Изведнъж от изток задуха вятър, който разби гребена на вълната на пръски с различна форма и набразди гладката вода около тях. Промяната стана само за миг, но децата почувстваха мирис и чуха мелодия, които никога нямаше да забравят. По-късно Едмънд и Юстас винаги отказваха да говорят за това. Луси каза единствено: „Можеше да ти скъса сърцето“. „Защо, толкова тъжна ли беше?“ — попитах я аз. „Тъжна ли? Не, разбира се“ — отговори тя.

Никой на лодката не се усъмни, че пред очите им бе страната на Аслан, отвъд Края на света.

В този миг лодката с хрущене удари дъното. Беше прекалено плитко дори за нея.

— Оттук продължавам сам — рече Рипичийп.

Те дори не се опитаха да го спрат, защото вече всички събития изглеждаха предопределени или вече случвали се. Помогнаха му да спусне лодчицата си. После той свали меча си („Повече няма да ми трябва“ — каза той) и го запокити далече в покритото с лилии море, където остана прав с дръжката над водата. Сбогува се, като се опитваше да изглежда тъжен заради тях, но всъщност тръпнеше от щастие. За пръв и последен път Луси направи това, което винаги бе искала. Взе го на ръце и го гушна. Рипичийп забързано се покачи на лодчицата и взе веслото. Течението го пое и той отплава. Изглеждаше много тъмен на фона на лилиите. По вълната обаче не растяха лилии. Тя бе гладък зелен склон. Лодчицата се носеше все по-бързо и по-бързо и се плъзна по вълната с красив пирует. За частица от секундата те успяха да зърнат силуета на Рипичийп на върха ѝ, след това той изчезна и от този момент никой не може да твърди със сигурност, че е виждал мишката Рипичийп. Но аз лично мисля, че той е стигнал до страната на Аслан невредим и живее там до ден днешен.

С изгрева на слънцето планините отвъд границите на света се изгубиха от поглед. Вълната остана, но зад нея имаше само синьо небе.

Децата слязоха от лодката и нагазиха във водата — не в посока към вълната, а на юг. Водната стена им се падаше отляво. Едва ли биха могли да ви обяснят защо постъпиха така — просто е трябвало да стане така. И макар че се чувстваха — а и бяха — пораснали на борда на „Разсъмване“, сега имаха противоположното усещане и се държаха за ръце, докато газеха през лилиите. Изобщо не се измориха. Водата бе топла и ставаше все по-плитка. Накрая се озоваха на сух пясък, после на трева. Пред тях бе необятна равнина с чудесна подрязана трева, почти на едно ниво със Сребърното море. Беше се разпростряла във всички посоки без нито едно възвишение.

И, разбира се, както винаги изглежда на равно място без дървета, небето се допираше до тревата пред тях. Но докато вървяха, те изпитаха странното чувство, че тук най-накрая небето наистина се допира до земята като синя стена — блестяща, но истинска и твърда, приличаща най-вече на стъкло. Скоро бяха съвсем сигурни в това. Бяха приближили съвсем.

Но между тях и основата на небето, върху зелената трева, лежеше нещо толкова бяло, че дори и със силното си зрение те едва издържаха да го погледнат. Щом приближиха, видяха, че това е Агне.

— Елате да закусите — каза Агнето със сладко, нежно гласче.

Едва тогава забелязаха, че на тревата имаше запален огън, на който се печеше риба. Седнаха и ядоха риба, огладнели за пръв път от толкова дни насам. И това бе най-вкусната храна, която някога бяха опитвали.

— Извинявай, Агне — каза Луси, — това ли е пътят към страната на Аслан?

— За вас не — отвърна Агнето. — За вас входът към страната на Аслан е откъм вашия свят.

— Какво? — извика Едмънд. — Нима има път към страната на Аслан и от нашия свят?

— Път към моята страна има от всички светове — рече Агнето и докато говореше, белоснежната му козина доби тъмnozлатист цвят, тялото му порасна и се превърна в самия Аслан, извисен над тях със струяща от гривата му светлина.

— Ах, Аслан — промълви Луси — ще ни кажеш ли как да стигнем до твоята страна от нашия свят?

— Ще ви казвам това през цялото време — отговори Аслан. — Но няма да ви казвам колко дълъг или кратък ще е пътят. Знайте само, че преминава през река. Но вие не се плашете от това, защото аз съм Великият строител на мостове. А сега елате, ще отворя вратата в небето и ще ви изпратя у дома.

— Аслан — започна Луси, — преди да си тръгнем, ще ни кажеш ли кога ще можем отново да се върнем в Нарния? Моля те! И... О, нека да е скоро.

— Миличко — много нежно промълви Аслан, — двамата с брат ти никога повече няма да се върнете в Нарния.

— О, не, Аслан! — възкликнаха отчаяно в един глас Едмънд и Луси.

— Деца, вече сте пораснали — рече Аслан — и е време да започнете да се сближавате с вашия свят.

— Не е заради Нарния — изхлипа Луси, — а заради теб! Там няма да можем да виждаме теб! Как ще живеем, без да те виждаме?

— Но вие ще ме виждате, мило дете — каза Аслан.

— Нима... нима сте и там, сър? — попита Едмънд.

— Да, аз съм и там — отвърна Аслан. — Но там имам друго име. Ще трябва да се научите да ме разпознавате с другото име. Точно затова бяхте повикани в Нарния, за да можете, след като тук сте ме познавали за малко, там да ме опознаете по-добре.

— А Юстас също ли никога няма да се върне пак? — попита Луси.

— Дете мое — рече Аслан, — наистина ли ти е нужно да знаеш това? Хайде, отварям вратата в небето.

Тогава в един миг синята стена се разкъса като завеса, отвъд небето засия страшна бяла светлина, те почувстваха допира на гривата на Лъва и целувката му по челата си. След това... се озоваха в спалнята в къщата на леля Алберта в Кеймбридж.

* * *

Остава да се кажат само две неща. Едното е, че Каспиан и неговите хора се завърнаха невредими на Острова на Раманду, където тримата благородници се събудиха от своя сън. А Каспиан се ожени за дъщерята на Раманду и се завърна в Нарния с нея. Тя стана велика кралица, майка и баба на велики крале.

Другото е, че в нашия свят всички започнаха да говорят колко се е променил Юстас и как „едва можеш да познаеш в него предишното момче“. Всички освен леля Алберта, която заяви, че е станал много обикновен и досаден сигурно под влиянието на братовчедите му Певънзи.

ЗА АВТОРА НА ТАЗИ КНИГА

Клайв Стейпълс Луис е един от най-обичаните автори на фентъзи и фантастика в света. Английският писател, професор по средновековна и ренесансова литература на Кеймбридж и уважаван теолог, е считан за един от най-бляскавите умове на своето поколение.

Клайв Стейпълс Луис е роден на 29 ноември 1898 г. в Белфаст. Той имал брат, няколко години по-голям от него, и когато двамата били възрастни, прекарвали много време заедно, като си измисляли въображаеми страни и пишели за тях — макар и не в романтичен стил, в който по-късно пише създателят на хрониките на Нарния.

Но най-много време, когато бил момче, Луис прекарвал сам или в света на книгите. „Аз съм продукт на дълги коридори, на празни, огрени от слънцето стаи, на тишината на стълбищата и самотното изучаване на таваните, на далечни шумове от клокочещи цистерни и тръби, на свиренето на вятъра под керемидите. А и на безброй много книги“ — пише той. „Книги имаше в кабинета, в салона, в килера, на два реда в голямата етажерка на стълбищната площадка, в спалнята. Купища книги, натрупани на височината на рамото ми на тавана, най-различни книги, отразяващи всеки мимолетен етап на интересите на родителите ми, книги, които са увлекателни, и книги, които са скучни книги, подходящи за деца, и други, които определено не са. Нищо не ми беше забранено. В безкрайните наглед дъждовни следобеди аз вземах том след том от лавиците... Отначало любимите ми писатели бяха Е. Несбит и Дж. Суифт с «Приключенията на Гъливер», както и норвежките митове и оказания.“ По-късно с тях си съперничат Омир и чудният свят на старогръцките легенди, които той вече можел да чете в оригинал.

Клайв е бил най-добър приятел с Дж. Р. Р. Толкин и е бил в прекрасни отношения още с много други автори като Е. Р. Едисън и Роджър Ланслийн Грийн. Литературният им кръг е бил известен като „The Inklings“ („Намекващите“).

Обикнал истински старогръцкия език и литература, през 1917 г. Луис получава стипендия по класическа литература в Оксфорд. Завършва образованието си с отличен успех по две специалности — класическа филология и английски език и литература и преподава английски в продължение на цели тридесет години, като е отличен за някои свои значителни научни трудове, след което става професор в Кеймбридж, където работи десет години.

Клайв С. Луис е написал седем хроники за Нарния, публикувани от 1950 до 1956 година, които са класически произведения за деца. По собствените му думи историите за Нарния той е писал за свое удоволствие. Писателят твърди, че истинската причина да се пишат детски книги е, „защото детската литература е най-добрата художествена форма за това, което имаш да кажеш“.

Освен със своите научни трудове, Клайв С. Луис е известен с различни книги по теология и с двата си приключенски романа за други светове „От тихата планета“ и „Переландра“ — интересни и поетични разкази за пътувания до Марс и Венера.

Въпреки това, най-голямата му слава е като създател на класическата фентъзи-поредица „Хрониките на Нарния“, която със своите 60 милиона продадени бройки е една от най-продаваните на всички времена.

Луис умира през 1963 година, в същия тъжен ден, в който е застрелян и Джон Ф. Кенеди.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.